

Вдигат с 1 година възрастта за пенсиониране от 2012 г.

Това е нахалство, излиза на улицата, категорични са синдикатите

Да се увеличи с една година възрастта за пенсиониране на мъжете и жените още от 1 януари 2012 г. предлага Министерството на финансите. Това каза зам.-министърът на финансите Владислав Горанов в парламента пред журналисти вчера. Промяната ще бъде предложена между първо и второ четене в бюджета за Държавното обществено осигуряване. Увеличението беше планирано за 2021 г.,

но развитието на икономиката и на дефицита показват, че е много плаха реформата и са необходими доста по-решителни и сериозни стъпки, каза Горанов.

Според него промяната засяга около 15 хиляди души, тъй като голяма част от тези, които трябва да излязат в пенсия при сега действащите възрасти, отдавна са придобили това право, но продължават да работят. Успоредно с увеличаването

на възрастта ще се предложи увеличаване на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст. Ще се увеличат обаче само минималните пенсии - с 9 лв., и от 136 ще станат 145 лв.

Българите не получават толкова дълго време пенсия, колкото хората от страните-членки на ЕС, защото живеем с няколко години по-малко от тях, каза депутатът от Коалиция за България Емилия Масларова. Това е

просто извиване на ръце, показване на мускули и сричане на доверието в пенсионната система, смята тя.

КНСБ и "Подкрепа" реагираха веднага и заявиха, че са готови на протестни действия. Това е нахалство, излиза на улицата, защото управляващите от дума не разбират, каза икономическият експерт от "Подкрепа" Мика Зайкова.

Стр. 6

Заради забавени заплати хората все повече вземат бързи кредити

Средната сума, която теглят, е 260 лв., възползват се от услугата обаче връщат всичко с тежки лихви.

Стр. 4

НЯКОЛКО ДУМИ Шестият

Александър СИМОВ

Греъм Грийн е автор на един великолепен роман - "Десетият". 30 души попадат в затвора по време на нацистката окупация на Франция. Нацистите решават да екзекутират по един на всеки десет души, а изтезливият една къса клечка да умре плаща на друг, за да бъде убит вместо него.

Литературната алегория на Грийн и литературната алегория по принцип пасва по идеален начин на абсурдното отношение на властта към протестиращите срещу добива на шистов газ у нас. Екоминистърката Нона Караджова надменно сподели вчера, че не била наясно кои са тези, които викат пред прозорците на Министерския съвет, но винаги имало пет души, които имали претенцията, че представляват гражданското общество у нас.

Тази властова нумерология е изумителна. Цялата гражданска тревога и гняв срещу удивителното бездействие на властта бе приписана на пет души. Точно като в роман. Защо ли трябва да се съобразяват с тях? Това е епично продължение на премиерската крилата мисъл. Преди месец и нещо Борисов гневно кресна, че ако тези с виковете продължават да го ядосват, той ще подпише на имат с "Шеврон".

Странно нещо. Оказа се, че премиерският имат се е проявил госта тихо в някои от дните на предизборната кампания, защото вече е налице упоритият слух, че кабинетът окончателно е клекнал пред капиталовата сила на американските сонди и окончателно е поставил под заплаха цяла Добруджа.

Пет души - твърди властта - са узурпирани това да говорят от името на гражданите. Те са лоши, проклети и Нона ги мрази. Но Нона очевидно обича шестият. Защото шестият е "Шеврон". "Шеврон" надделя над останалите пет. И Шестият се уреди с шистите. На имат.

Дори Греъм Грийн нямаше да може да го измисли така абсурдно.

Емилия Масларова за родителите и децата

Нов закон на ГЕРБ превръща държавата в санкционираща институция, казва депутатката от Коалиция за България.

Стр. 11

Станишев: Това е бюджетно упражнение на ГЕРБ

Коалиция за България, ДПС, Синята коалиция и „Атака“ гласуваха на първо четене против проекта на Симеон Дянков.

Стр. 6 и 23

МОНД дипломатик СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Разследване в храма на еврото

ЕЦБ - актьор и арбитър във финансовия погром. Тя трябваше да възпалва паричната стабилност, а доведе еврозоната до границата на разпада й.

Стр. 13

Снимка Мариета ТОМОВА

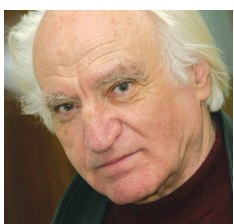
2 часа и половина "Не на шистовия газ" под прозорците на Министерския съвет вчера. Гражданите за пореден път се обявиха срещу идеята на кабинета да даде на компанията "Шеврон" разрешение за добив на шистов газ у нас

Стр. 3

„Старинният файтон“ навършва 17 години

Стопанинът на Националния литературен салон Велин Георгиев ще представи на 21 ноември новата си книга „Часът на единака“

Стр. 26

За социална демокрация - СЕГА!

Георги Пирински за БСП и алтернативата на сегашната власт и на сегашната държава

Стр. 21

АБОНАМЕНТ 2012

АБОНАМЕНТНИ ПУНКТОВЕ
ЗА ВЕСТНИК ДУМА
В СТРАНАТА, КЪДЕТО МОЖЕ
ДА СЕ АБОНИРАТЕ
С ОТСТЪПКА

БЛАГОЕВГРАД 2700
ул."Шишман" 2 , п.к. 412, Общ. съвет на БСП Валентина Рангелова - тел. 073 / 83 33 10
БУРГАС - град 8000
ул."Фердинандова" 60 Общ. съвет на БСП Дарина Димитрова - тел. 056/844315/16; 0888318776; e-mail: d_stojnova@abv.bg
БУРГАС - област 8000
п.к. 195, Обл. Съвет на БСП Росица Михова - тел. 056 / 84 24 35; 0878 889 752
ВАРНА 9000
ул."Братя Миладинови"102 Обл. Съвет на БСП Милка Кузманова - тел. 0889 748 016
ВЕЛИКО ТЪРНОВО 5000
ул."Христо Ботев "2 ет. 3 , стая 305, Общ. съвет на БСП Румяна Денчева - тел. 062 / 63 02 01, 062 / 60 68 48, 0878 723 314, 0884 300 741 - сл.
ВИДИН 3700
ул."Градинска"7, Общ. съвет на БСП Анатолий Кръстев, Наташа Тодорова - тел. 094 / 60 64 99; 0887328253
ВРАЦА 3000
ул."Мито Цветков"2, Общ. съвет на БСП Тони Иванов - тел. 092/663561; 0884300485
ГАБРОВО 5300
ул."Чардафон"19, Общ. съвет на БСП Емилия Дженкова- 066 /807 747, 0896 640 130
ДОБРИЧ 9300
ул."България"11, Общ. съвет на БСП Славка Минкова, Донка Кюприбашиева - тел . 058/60 54 56, 0897 814 470, 0889 158 356, 058/602410
КАЗАНЛЪК 6100
ул."Чудомир"1, Общ. съвет на БСП Дешка Мирчева - тел. 0431 / 64 250
КЪРДЖАЛИ 6600
ул."Екзарх Йосиф" бл. Момина сълза МИКЦ Теодора Янчева - тел. 0361 / 62 268 , 0897 939 160
КЮСТЕНДИЛ 2500
ул."Патриарх Евтимий"3, Общ. съвет на БСП Николай Чавдаров - тел. 078 / 550 911 , 0887 38 61 09
ЛОВЕЧ 5500
ул."Търговска"65, Обл. съвет на БСП Стоянка Маринова - тел.068 / 60 39 55, 60 39 57
МОНТАНА 3400
п.к. 205, Общ. съвет на БСП Велизар Димитров - тел. 096/306635; 0883317035
ПАЗАРДЖИК 4400
ул."Втори Януари"8, Общ. съвет на БСП Елена Нешева - 034/44 58 40 - факс, 0894228873
ПЕРНИК 2300
п.к. 412, ул."Радомир"1, Общ. съвет на БСП Тодорка Крумова, Геноева Количкова - тел. 076/604 636, 0878 892 001, 076/604 220, 0878 892 000, 0884 300 389
ПЛЕВЕН 5800
пл."Възраждане"1, ет. 3, ст. 334, Обл. съвет на БСП Дамяна Цанкова Христова - тел. 064 / 800 090 тел. и факс , 0889 274 345
ПЛОВДИВ-град 4000
ул."Кръстьо Пастухов"18 , Обл. съвет на БСП Иванка Петкова - тел. 0884245113; 032/622239
РАЗГРАД 7200
ул."Хр.Балкански"3, п.к.302, Общ. съвет на БСП Йорданка Бобева - 084/ 660 278
РУСЕ 7000
ул."Църковна Независимост"18, ет.9, Общ. съвет на БСП Мария Рачева - 082 / 82 50 86, 082/ 82 50 83, 0894 443 623
СИЛИСТРА 7500
ул."Любен Каравелов"1, Общ. съвет на БСП Румяна Трънчева - 086/822 362
СОФИЯ град 1111
ул."Лега"10 Гр. съвет на БСП Таня Тодорова - тел.02/987 20 86, 0898 571 924
СОФИЯ обл. ул."Позитано" 20
стая 507, Обл. съвет на БСП Валентина Трайкова - тел. 02/810 73 27, 0884 501 127
СЛИВЕН 8800
ул."Димитър Добрович"1, Общ. съвет на БСП Ралица Пашова - тел. 044/625049; 0883439200
СМОЛЯН 4700
бул."България"69, Общ. съвет на БСП Ефимия Тунева - тел. 0301 / 63 565 - тел. и факс, 0884 748 152
СТАРА ЗАГОРА 6000
ул."Иван Шишман"83, Общ. съвет на БСП Мирослав Георгиев - тел. 042 / 62 91 64, 0899 351 997
ТЪРГОВИЩЕ 7700
п.к. 34, Общ. съвет на БСП Светла Стефанова - тел. 0601 / 65 195
ХАСКОВО БИЗНЕСЦЕНТЪР - стая 214 и стая 218 , ул."Стефан Караджа"23 ет.2, Общ. съвет на БСП Юлия Тончева - тел. 038/624 460 , 0899 066 156, 038/664 414
ШУМЕН 9700
п.к. 50, Общ. съвет на БСП Стефка Мавродинова - тел. 0882 885 701, 0886 212 111, 054/876 902
ЯМБОЛ 8600
ул."Цар Александър"7, Общ. съвет на БСП Мария Стойчева - тел. 046 / 66 33 10, 0882 291 271
СОФИЯ ул."Позитано" 20 - Информационен център ДУМА
Мая Милчева 02/8107 378, 0886 707 551
СОФИЯ бул."Цариградско шосе" 113А, редакция на вестник ДУМА
Румяна Кирилова - тел. 02/9705 203, 0885 590 048

Съюзът на издателите се разпадна

След бурен скандал Любомир Павлов оглави организацията, „Тема”, „Новинар”, „Стандарт”, „Земя” и „Банкеръ” я напуснаха. ДУМА напусна преди месеци

С най-скандално то си събрание може да се похвали Съюзът на издателите в България от вчера. Срещата, на която трябваше да се избере председател на сдружението, който да замести Тошо Тошев, се превърна в арена на междоличностни и фирмени сблъсъци, която почти доведе до пълния разпад на съюза. В резултат представителите на вестниците “Стандарт”, “Новинар”, “Банкеръ” и “Земя”, както и на списание “Тема”, заплашиха, че се оттеглят от съюза. Тошо Тошев, който оглавяваше организацията, също напуска. Изборът на нов председател бе затворен за журналисти,

е скастрила, след като разбрала от редакцията си, че предава на живо в интернет. Драмата започна, когато главният редактор на “Тема” Валери Запрянов обвини “Труд”, “24 часа” и “Капитал”, че са провалили провеждането на журналистическите награди “Черноризец Храбър”. “Има недопустима вертикална интеграция във вестникарския бизнес. Двете разпространителски групи притежават 60-70%.” Двете групи субсидират изданията си заради война, за сметка на всички останали. За 2012 г. се очаква пресата да получи по-малко от радиата”, включи се издателят на “Стандарт” Тодор Батков. В от-

нов продължи с недоволството си и коментира, че за пръв път го било срам, че е журналист. “Не искам да плувам по река, която става все по-жълта и пълна с трупове”, коментира шефът на “Тема”. В крайна сметка Павлов успя да събере 11 гласа и оглави останките от СИБ. Запрянов предупреди, че шефът на “Медийна група България” може да злоупотреби с новата си публична длъжност, тъй като в качеството си на разследван може да поиска подкрепа от международни организации под претекст, че проверките срещу него са посегателство срещу свободата на словото. Имаше вътрешни търкания, имаше спорове,

Любомир Павлов оглави Съюза на издателите

но информация се получаваше от Христо Грозев, който в реално време даваше подробности в “Туйтър”. Грозев, който се съди с Любомир Павлов и Огнян Донев за собствеността на бившите ВАЦове, публикуваше информация до 15 ч., когато стана ясно, че е получил забрана да ъпдейтва статута си. Венелина Гочева го

говор Любомир Павлов отчита, че бойкотът на наградите е бил грешка. Масло в огъня наля Тошо Тошев, който разкритикува колегите от медийната група, от която доскоро беше част, и заяви, че в. “България днес” непрекъснато нарушава човешките права и Етичния кодекс на българските медии. Валери Запря-

но оставяме отворена вратата към всички, които днес емоционално казват, че могат да напуснат съюза, защото изборът на един председател е важно нещо, но не най-важното в един съюз”, каза новоизбраният председател Любомир Павлов. Преди вчерашния разрив в организацията членуваха 23 издателства.

Съдът спря връщането на Общинска банка на София

Софийският градски съд спря временно връщането на банка на Столичната община. Съдът уважи молбите на две компании, контролирани от Христо Ковачки, в Търговския регистър да не се вписват промените в устава и надзорния съвет на банката. Решенията бяха взети на общото събрание на 11 ноември, след като предишния ден БНБ се намеси и отне правото на глас в общото събрание за 6 месеца на фирмите, контролирани от Ковачки. В първия възможен работен ден след общото събрание на 14 ноември една от фирмите на бизнесмена “Интеркоммерс груп плюс” обжалва в СГС взетите решения и поиска от съда да наложи мярка за

спиране на вписванията в регистъра, докато се произнесе по същество. На 15 ноември идентична жалба подаде и друга фирма, контролирана от Ковачки, “Търговска асоциация”. В рамките на няколко часа съдия Иво Дачев от търговското отделение на градския съд уважаваше молбите за спиране на вписването на промените. Мотивът е висящи съдебни спорове относно законосъобразността на проведеното общо събрание. Отделно от двете дела в СГС има и трето във Върховния административен съд. То е образувано по жалба на трета фирма на Ковачки - “ОЗК Застраховане”, която оспорва заповедта на БНБ за лишаването ѝ от правото на глас за шест месеца.

Шистовият газ пак изкара протестиращи пред МС

„Шеврон“ вече се похвали, че е получил разрешително за проучване в България

Павлета ДАВИДОВА

Бойко, защо подписа на инат? Нона и Трайчо в затвора заради шистовия газ! Не ни ГАЗете водата! Това бяха част от скандиранията на около стотина души вчера, които излязоха пред Министерския съвет, възмутени от реалната опасност в страната да започнат проучвания за добив на шистов газ.

Нито студеното време, нито ранният час попречи на организирани се в интернет граждани и екоактивисти да скандират 2 часа и половина „не на шистовия газ“. Хората поискаха управляващите да наложат мораториум върху технологията за проучване на шистов газ, както и върху вече дадените според тях разрешенния за проучване. Протестиращите са притеснени, че от октомври в сайта на американската фирма „Шеврон“ има информация, от която става ясно, че компанията вече е получила разрешително за проучване на шисти в страната. Американците се хвалят, че от миналата година досега са придобили право за технологични изследвания в Полша, Румъния и България, разрешителното е за общо 4 млн. акра земя.

Никой от МС не се преста-

КАМИОН С РАДИОАКТИВНИ ВЕЩЕСТВА ПЪТУВА КЪМ РОГОЗИНА

Камион с радиоактивни вещества е преминал границата край Генерал Тошево и вече е на българска територия, след като е прекарал няколко седмици в Румъния в чакане на разрешително за навлизане в страната. Такава информация достигна до организаторите на протеста. „Камионът отива към обект в село Рогозина, община Генерал Тошево. Там има разрешение за добив на конвенционален газ, но нямаме данни, че се подготвя проучване за шистов. Камионът има разрешително за пренос на ядрени материали. Питаме къде и кой ще представи документация, за да се разбере какво е това и защо е там“, алармира Мариана Христова.

ши да дойде и да чуе на място притесненията на гражданите. „Лесно им е по телевизията да обясняват колко е безопасна технологията, но ги е страх да лъжат хората в очите“, комен-

тираха събралите се. „Шистов газ - изборът е него или нас!“ гласеше един от плакатите, които младежи изправиха срещу прозорците на управляващите. „Недопустимо е поведе-

нието на Нона Караджова и Трайчо Трайков. Те се държат като лобисти на американска компания, вместо като български министри, които да вземат решения в интерес на държавата“, заяви Мариана Христова от организаторите на протеста.

Подготвена е нова декларация до Бойко Борисов, обясни Ангел Славчев. В документа е посочено, че само за 2 месеца бяха събрани 8000 подписа на живеещи в Североизточна България, подкрепящи петиция срещу проучванията и добива на шистов газ у нас, която вече е внесена в ЕП.

Караджова:

Петима твърдят, че представляват гражданското общество

Министърът на околната среда и водите Нона Караджова вчера напълно negliжира протестните действия на екозащитниците. Не зная кои са тези протестиращи, но аз непрекъснато виждам пет човека, които имат претенцията да представляват гражданското общество на България, отсеке министърката по повод недоволството на гражданите пред МС. Караджова заяви, че едва след като в МОСВ се депозират проекти за проучване и добив на шистов газ, щели да стартират и екологичните оценки. Според нея съществуващите закони давали достатъчно надеждност, че няма да бъде допуснато замърсяване на околната среда. Твърденията за опасност били спекулации и плашене на хората в защита на „нечии страни интереси“. Тя отхвърли и твърденията, че вече има започнали проучвания, ако имало, то те били незаконни. Изпратена е молба до ЕК за тълкуване на деляните за проучване на шистов газ могат да се подложат на оценка за въздействие върху околната среда.

Протестиращите разпределиха помежду си и писмено обръщение, което всеки от тях ще изпрати до партиите с призив да обявят публично позицията си по темата.

СГС е образувал гело срещу Сергей Станишев

Софийският градски съд е образувал дело срещу бившия премиер Сергей Станишев, стана ясно вчера. Делото е образувано на 15 ноември и е по внесено от прокуратурата предложение за налагане на административно наказание глоба на лидера на БСП. В началото на октомври същият съд върна предложението на държавното обвинение, тъй като не е било достатъчно мотивирано. На 17 август прокуратурата поиска Станишев да бъде глобен, защото е загубил седем секретни доклада - три от ДАНС, два от МВР, един от министъра на отбраната и един от НАТО. По този начин той извършва фактивно престъпление - губи класифицирана информация без умисъл. Тогава заради чистото съдебно минало на бившия премиер прокуратурата предложи процесът да не се точи в съда, а Станишев да бъде освободен от наказателна отговорност и санкциониран с глоба до 5000 лева.

Цвета Георгиева напуска групата на „Атака“

Цвета Георгиева напусна парламентарната група на „Атака“ вчера, веднага след гласуването на първо четене на проектобюджета. Тя бе единственият депутат от „Атака“, дал гласа си в подкрепа. В групата на Сидеров в парламента не знаеха нищо по въпроса.

Георгиева обясни, че намира бюджета за добър и затова го е подкрепила. Именно различията в мненията по проектобюджета я накарали да напусне групата на „Атака“. През миналата година „Атака“ гласува почти същия бюджет, а сега сме против, при условие че

винаги сме твърдели, че ще бъдем конструктивна и подкрепяща, амакар и критикуваща правителството сила, обясни Георгиева. Тя не можела да пребивава в шизофрения.

Другата причина да стане независим депутат е несъгласието ѝ с кооперирането между ДПС, БСП и „Атака“ при подаването на общо искане пред Конституционния съд за касиране на изборите.

Цвета Георгиева уточни, че не е декларирала принадлежност към нито една парламентарна сила. Така ПГ на „Атака“ остава с 15 депутати.

2 януари 2012 г. ще е почивен ден

Правителството взе решение за раз местване на почивните дни през 2012 г. 2 януари 2012 г. ще бъде почивен ден, който ще се отработва на 21 януари (събота). Още четири съботи през годината ще бъдат работни дни. Това са 21 април, 19 май, 29 септември и 15 декември. За

почивни дни се обявяват 30 април, 25 май, 7 септември и 31 декември във връзка с отбелязването на официалните празници на труда, на българската просвета и култура и на славянската писменост, Деня на Съединението и деня преди 1 януари 2013 г.

ОБЩИНСКОТО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ Е ЗАБРАВЕНО В БЮДЖЕТА НА НЗОК

„Общинското здравеопазване липсва в бюджета на здравната каса за 2012 г., но има увеличение на други плащания, повече от 2 пъти и не се знае какви са тези „други плащания“ - призовавам ръководителя на НЗОК да дойде и да обясни в НС“. Този протест обяви от трибуната в парламента синият депутат д-р Ваньо Шарков по време на обсъждането на бюджета на НЗОК вчера. Според него числата в проектозакона за бюджета на НЗОК за догодина показват явен отказ на управляващите от реформи. Освен това отново е налице опасност за източване на публични средства чрез касата.

„За втора поредна година касата става донор на бюджета. Бюджетът на касата на практика повтаря бюджета от миналата година, което означава, че вие, г-н министър, и колегите ви са доволни от състоянието на сектора“. Това пък бе оценката на депутата от КБ Мая Манолова.

Въпреки аргументите на опозицията, депутатите приеха на първо четене законопроект за бюджета на НЗОК за 2012 г. Вносната от работодател (осигурител) и работник (осигурен) за 2012 г. остава в съотношение 60:40. Предлагаият минимален размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица за 2012 г. остава 420 лв.

ПОКАНА

Централният, Градският и Областният съвети на Българския антифашистки съюз, Фондация „Устойчиво развитие на България“, Федерацията за приятелство с народите на Русия и ОНД, Национално движение „Русофили“, Сдружение на приятелите на Русия „Александър Невски“, Федерация „Съюз на съотечествениците“, Руският културно-информационен център, МКДЦ „Дом на Москва в София“

Ви канят на

Гала концерт на лауреатите на Дванадесетия фестивал на патриотичната и антифашистка песен „Сребърни чучулиги“ и Деветия фестивал на фронтовата песен „Альоша“ на 19.11.2011 г. (събота), в голямата зала на РКИЦ, на ул. „Шипка“ 34 от 11 часа.

Вход свободен

България

www.duma.bg

Хората от Катунца се сружават

Мудното разследване на Рашкови засилва недоверието към институциите

До дни в съда ще бъде регистрирано сдружение, което ще защитава интересите на хората в Катунца. Решението е било взето след събрание на жителите на селото във вторник вечерта в присъствието на юрист. Сред инициаторите са кметът на Катунца Красимир Юрков и кметът на община Садово Димитър Здравков. Основна цел на сдружението ще бъде законово да бъде търсена отговорност от институциите във връзка с хода на разследването срещу Рашкови и резултатите от него. Според жителите на Катунца то вече се е проточило доста дълго и все още няма наказан за смъртта на 19-годишния Ангел Петров. Хората са на мнение, че убийството на момчето е поръчково. Те са недоволни и от факта, че ежедневно ги привикват за разпити, свързани с палеките на къщите на Рашкови и повредените им автомобили. Според жителите на Катунца полицията неправомочно разпитва непълнолетни мла-

дежи в отсъствието на родителите им. Разпитвани са и хора, които въобще не са присъствали и съответно не са участвали в инцидентите на 24 септември в селото. На 22 ноември се очаква да бъде даден ход на делото срещу Кирил Рашков-младши. Той е обвинен в заплахи за убийство на вуйчото на убития Ангел Веселин Христов. Тези дни Кирил Рашков-старши е бил прехвърлен от ареста в Асеновград в пловдивския затвор. На него също му е бил връчен обвинителен акт. И Цар Киро ще отговаря пред съда за заплахи за убийство, насочени срещу Христов. Освен това той ще трябва да отговаря и за незаконно притежаване на защитен вид костенурки в единия от имотите си. Само по това обвинение го грозят до 5 години затвор.

По непотвърдена информация в РУП в Асеновград е била заведена още една жалба за заплахи за убийство. Тя е подадена срещу сина на Цар Киро - Ангел Рашков, от свидетел на инцидентите в Катунца, който преди три дни го е заплашвал по телефона.

Стоотици деца, ученици и граждани се включиха в Деня на отворените врати на 101 Алпийски батальон по повод празника на сухопътните войски. Военните показваха техника, оръжие и снаряжение на любопитните

Заради забавени заплати хората все повече вземат бързи кредити

Забавянето на заплати е сред най-честата причина хората да теглят бързи кредити - т.нар. кредити до заплата, съобщиха от кредитната компания "Нет Кредит". И от още една кредитна компания - "Изи Асет Менеджмънт", съобщиха, че са са отпуснали 30% повече заеми за деветте месеца на годината спрямо същия период на 2010 г.

Обикновено хората ползват подобни услуги за покриване на текущи разходи като сметка за ток или телефон, храна, медицински услуги, лекарства и др., като средната сума, която теглят, е 260 лв. Средната възраст на хората, които най-

често се възползват от подобен род услуги, е 32 г. 50% от теглещите такива кредити са до 30-годишни. Кредитите до заплата представляват малки суми за период от 1 до 30 дни, чието предназначение е да осигурят бързо средства за най-спешни нужди. Стойността на заема варира в различните държави, като в България сумата може да е от 1 до 399 лв. Икономическата криза и все още растящата междуфирмена задлъжнялост са причина все повече работодатели да забавят заплатите на служителите си. Само в началото на тази година 72 компании дължат 19 млн. лв. за заплати.

ЧЕСТВАТ 300 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ЛОМОНОСОВ

По случай 300-годишнината от рождението на великия руски учен Михаил Ломоносов днес от 17 ч. в Руския културно-информационен център на ул. "Шипка" 34 се организира празнична вечер-концерт. Организатори на събитието са Сдружението на приятелите на Русия "Александър Невски", Сдружението на учителите и специализирани в Русия и страните от ОНД "Найден Геров" и Фондация "Устойчиво развитие на България". Трите организации канят завършилите и специализиралите в съветски и руски висши учебни заведения.

ПРОДАЖБА НА НЕДВИЖИМИ ИМОТИ В БАНСКО

тел.: 02/ 920 41 12
факс: 02/ 920 17 82

АТРАКТИВНИ ЦЕНИ!

Продажба на собствени 1-стайни и 2-стайни апартаменти в гр. Банско с акт 16

Ямбол обгазен с хлор

Фирма обгази с хлор Ямбол вчера сутринта. Сигналът за изтичане на опасния газ е подаден от служители на фирма, която се намира на три километра от града в промишлената зона.

Оперативна група след оглед на района установи, че не се налага евакуация на служители на фирмата и оказване на медицинска помощ. При замерване в района е установено наличие на хлор във въздуха 0,7 ppm при пределно допустими 0,5 ppm. Лекарите констатираха, че усетено в ниските части на

Ямбол. Директорът на Областната дирекция на МВР комисар Стоян Драгнев увери, че няма опасност от обгазяване на града и предупреди да не се всява паника.

Информацията за източника на обгазяване бе противоречива. Първоначално бе съобщено, че фирмата, чиито служители са подали сигнала, няма производства, ползващи хлор. По-късно обаче това бе опровергано.

Като втори източник се посочваше бившият химичен завод "Ямбол-лен", в района на който се намира фирма "Верей-хим".

ОБВИНИХА ПРОКУРОРСКИ СИН ЗА СМЪРТТА НА ДВАМА ДУШИ

Три месеца след катастрофата на столичния булевард "България", при която загинаха двама души, Софийската окръжна прокуратура обвини сина на прокурора Венцислав Андреев Бисер за смъртта на 39-годишната Паола Тодорова и 34-годишния Николай Спасов.

Към 1 часа през нощта на 5 август лека кола "Ауди А4", управлявана от 23-годишен мъж, се блъсна в друг автомобил и при катастрофата бяха убити двама пешеходци. Жената почина на път за болницата, а по-късно и мъжът.

БОРИС ВЕЛЧЕВИСКА УВОЛНЕНИЕ ЗА ОКРЪЖНИЯ ОБВИНИТЕЛ НА ХАСКОВО

Главният прокурор Борис Велчев е внесъл във ВСС предложение за налагане на дисциплинарно наказание "уволнение" на окръжния прокурор на Хасково Иван Ванчев. Мотивът му е уронване престижа на съдебната власт. Очаква се предложението на Велчев да бъде обсъдено на днешното заседание на ВСС. Вероятно ще бъде образувано дисциплинарно производство срещу Ванчев и ще бъде избран тричленен дисциплинарен състав. Според информация на Mediapool, Ванчев е подслушвал за лични цели висши магистрати и политици. Той е разполагал със записките, които е поръчал в опит да реши личен проблем с колега магистрат. Покрай това прокурорът е попаднал и на частните разговори с високопоставени лица. Записките на Ванчев са направени "на частно" извън реда на Закона за специалните разузнавателни средства. От прокуратурата категорично отказват да коментират случая, за да не се компрометира предстоящото дисциплинарно производство. Иван Ванчев кара втория си мандат като шеф на окръжната прокуратура.

Снимка БГНЕС

Работници почистваха вчера затлачените шахти по улиците на Велико Търново

Полицията издирва 63 безследно изчезнали деца

Само в около 40 процента от случаите се разбира какво е станало

Средногодишно за безследно изчезнали се обявяват 120-130 души, статистиката за издирване се отнася за последните 20 години. В момента полицията издирва 63 безследно изчезнали деца. Това заяви началникът на сектор "Издирване" в Криминална полиция главен инспектор Захари Стоянов. Според него от 63-те безследно изчезнали деца за над 40 от случаите се знае какво е станало. Това са предимно нещастни случаи, свързани с удавяния във водоеми и реки.

Има свидетели на тези случаи, има очевидци, но,

докато не намерим детето живо или неговите тленни останки, ние не прекратяваме издирването, добави Стоянов. Според него в много случаи децата напускат дома си и се укриват умишлено по най-различни причини, най-често свързани със семейната среда, учили-

щето или улицата. За издирването на изчезналата 17-годишна Мировла Никола от Перник полицията работи по няколко версии - от доброволно напускане на дома до отвлечане. Момичето, което е състезателка по таекуондо, се издирва чрез всички информационни системи - Шенген, Интерпол и други. Според директора на полицията в Перник комисар Валентин Димитров до настоящия момент не е искан откуп и

не е получавано писмо. По-рано се появи непотвърдена информация, че момичето е изпратило писмо до близките си, в което написало, че е отвлечено срещу 500 000 лв. откуп. Тази сума била искана заради голямо наследство, получено от приятеля на сестра й.

Преди време бащата на изчезналата през 1997 г. осемгодишен Съвестин Тодор Деянов успя да осъди България в Европейския съд по правата на човека. Постановено бе, че са му причинени вреди от липсата на адекватно, своевременно и ефективно разследване на изчезването на сина му.

По 5500 младежи звънят на SOS-телефон месечно

Почти 5500 деца са се жалвали за различни проблеми през октомври на Националната телефонна линия, създадена само за техни сигнали преди 2 години. Тя се обслужва от 17 психолози, социални работници и педагози. За октомври те са провели 1250 консултации с подрастващите.

Основните проблеми, за които децата звънят на националния телефон, продължават да бъдат свързани с любовни и романтични връзки. За тях са дадени около 500 консултации. През октомври обаче се забелязва повишаване на обажданията на ученици, които се оплакват от учителите.

Голяма част от децата се жалвали и от домашните, които им давали педагозите, както и от затрудненията си при усвояването на учебния материал. Според експертите от Държавната агенция за закрила на детето причина за нарастването на оплакванията от училище е провеждането на първите контролни работи и изпити за учебната година.

В 25 обаждания децата са потърсили информация за сексуалното здраве, полово предаваните болести и сексуалната идентичност. Конфликтите между братя и сестри са причина за 13% от позвъняванията на телефонната линия за деца.

Чести са и консултациите, в които те търсят помощ, за да приемат развода или раздялата на родителите си. Възрастните също използват линията за помощ в такива случаи, но има и опити за решаване на междуличностни конфликти с другия родител или за zlepоставяне пред социалните служби и съда.

Намериха семейство за изоставено бебе

Изоставено бебе в Хасково вече има ново семейство. Едномесечното момченце беше открито на площадка в жилищен блок. Тогава то бе едва на 7 дни. Десетки семейства са пожелали да го отглеждат, а социалните служби са избрали двойка от голям град, висшисти с добри доходи, които са били вписани в регистрите за осиновители от няколко години. Състоянието на детето е стабилизирано и то е в добро здраве. При намирането му то беше измръзнало, недохранено и обезводнено. До този момент не са открити биологичните родители, което е улеснило процедурата по осиновяване.

Руския клуб в София

ул. „Граф Игнатиев“ №6

За резервации: 0898 633 123; 0896 875 511

www.russianclubbolchoj.com

BOSTON
LAND FUND
02/ 920 08 53

**ПОКУПКО-ПРОДАЖБА
НА ЗЕМЕДЕЛСКИ ЗЕМИ**

Икономика

ОПОЗИЦИЯТА:

Бюджет 2012 е неизпълним

Проектът мина на първо четене, недоволните от оразаните пари министри не присъстваха в пленарна зала

Виолета КОЛАРОВА
Аида ОВАНЕС

Парламентът прие на първо четене вчера законопроекта за държавния бюджет за 2012 г. с гласовете на депутатите от ГЕРБ, независимите, сред които и РЗС, и на Цвета Георгиева от "Атака", която по-късно обяви, че напуска парламентарната група на партията. "За" гласуваха 127 народни представители, "против" - 82, "въздържали се" нямаше. Коалиция за Българи, сините, ДПС и останалите депутати от "Атака" гласуваха "против".

Още в началото на заседанието депутати неколкостранно призоваха министрите и премиерът да бъдат повикани на дебата. Това е неуважение към парламента, бяха категорични депутатите. Не става нищо по-различно от миналогодишното бягство от дебат за държавата, категоричен беше Павел Шопов от "Атака". Освен от Симеон Дянков, който представи параметрите на бюджета, и напусна парламента, а след това се върна, в залата бяха още неколцина министри. Направи впечатление отсъствието на Цветан Цветанов, Ано Ангелов и Мирослав Найденов, които още с внасянето на проекта в Министерския съвет изразиха недоволство от бюджетите на техните ведомства.

След като изодоха фискалния резерв наполовина, ГЕРБ ще харчат от бъдещите приходи, заяви по време на обсъждането председателят на ПГ на Коалиция за България Сергей Станишев. "Търся целите в бюджета и виждам само една - понисък бюджетен дефицит от тазгодишния, планиран на 1,3% от БВП. Финансовата стабилност е важна, но когато се превърне в самоцел, тя убива реалната икономика", каза Станишев.

Той уточни, че приходите по

бюджета са планирани на 30,5% от БВП. "Това са приходи на африканска държава", смята социалният лидер. Бюджет 2012 предвижда мизерия и безработица за хората, затрива социалния характер на държавата, допълни лидерът на БСП (изказването на Сергей Станишев - на стр. 23).

ричен бе лидерът на "Атака" Волен Сидеров. Според него дори е нелепо да се обсъждат параметри на бюджета, защото те ще бъдат променени в следващите 5-6 месеца, което бе казано и от самия финансов министър. Той бе категоричен, че заложените ръст е нереален, защото не може да има зало-

Снимка Мариета ТОМОВА

Единствено министърът на образованието Сергей Игнатов изслуша дебатите отначало докрай и направи изявление, че е в залата, защото е доволен от бюджета за неговото ведомство

Според ДПС бюджетът е нереалистичен и поради това е неизпълним. Полезният ход на кабинета е да изтегли този бюджет и да го ремонтира, каза от парламентарната трибуна депутатът от ДПС Йордан Цонев. По думите му документът не съдържа реални и ефективни антикризисни мерки, а само плахи опити за частични реформи, и то без никакъв фискален ефект. От ДПС смятат за абсолютно нереалистично планирания ръст на данъчните приходи от 909 млн. лв. и на общите приходи от 2,5 млрд. лв.

Ние, българските националисти, не можем да подкрепим бюджет, който е основа на колониално управление, катего-

жен ръст 2,9% при положение, че целият ЕС има 0,6%. Виждам пак как брашненият чувал, наречен български народ, ще бъде изтупан, категоричен бе Сидеров.

ГЕРБ нарече първия си бюджет "постна пица", а се оказва буламач, който и вие не можате да погълнете, обърна се към управляващите депутатът от левицата Румен Овчаров. Догодина всичко отново ще се повтори - рецесия, нисък ръст, допълни той. В края на 2008 г. външният дълг на България беше 2.9 млрд. лева, в края на 2010 г. беше над 11 млрд., до края на т.г. ще стане над 12 млрд., а до края на 2012 г. - 15 млрд., прогнозира Овчаров.

Дянков разчита потреблението да съживи икономиката

Вили ГЕОРГИЕВА

Финансовият министър Симеон Дянков определи вътрешното потребление като основен двигател на растежа догодина. При представянето на бюджета в парламента министърът уточни, че потреблението трябва да се повиши при планирано замразяване на доходите и запазване на безработицата на сегашните равнища. Финансовата стабилност остава основната цел и през следващата година. Министърът определи стабилността като стратегическа задача на целия ЕС и припомни, че според икономическата прогноза на ЕК се очаква забавяне на растежа навсякъде в Европа. Вероятността за нова рецесия в Европа е голяма и всички очаквания за 2012 г. са променени в посока надолу, посочи той. В тази си прогноза ЕК е благосклонна към България - очакваният ръст на българската икономика догодина е ревизиран от 3,7 на 2,3%, като по този показател страната ни се нарежда на пето място, каза още министърът. Дянков аргументира и някои от основните

параметри в проектобюджета с факта, че от следващата година ще действат промените, записани в Закона за устройството на държавния бюджет, според които дефицитът не може да е повече от 2% от БВП, а преразпределението не може да е над 40%. Догодина се предвижда дори още по-строг ограничение на дефицита до 1.3 процента от БВП, при запазване на равнището на фискалния резерв на 4.5 млрд. лв. Записано е от 1 януари минималната работна заплата за най-ниската длъжност на държавен служител да бъде 335 лв. Месечните помощи за дете са 35 лв. Еднократната помощ при първо раждане е 250 лв., за второ дете - 600 лв., а за трето и всяко следващо - по 200 лв. Запазва се максималният осигурителен доход от 2000 лв. Не се променя минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст - 136.08 лв. Запазва се и периодът на плащане на обезщетение при бременност и раждане - 410 дни, както и размерът на обезщетението за отглеждане на малко дете до двегодишна възраст - 240 лв.

Вдигам с 1 година възрастта за пенсиониране от 2012 г.

Виолета ГЕОРГИЕВА

Министерство на финансите предлага още от 1 януари 2012 г. увеличение с една година на възрастта за пенсиониране на мъжете и жените. Това каза зам.-министърът на финансите Владислав Горанов в парламента пред журналисти вчера. Промяната ще бъде предложена между първо и второ четене в бюджета за Държавното обществено осигуряване. Увеличението беше планирано за 2021 г. и беше обсъждано със социалните партньори през миналата година, но развитието на икономиката и на дефицита показва, че е много плаха реформата и са необходими доста по-решителни и сериозни стъпки, каза Горанов.

Според него промяната засяга около 15 хиляди души. Обяснението му бе, че голяма част от възрастовите групи, които трябва да излязат в пенсия при сега действащите възрасти, отдавна са придобили това право. Ефективно увеличението с една година от 2012 г. щяло да засегне "само" около 15-20% от пенсионерите, които би трябвало да се пенсионират. Т.е. много хора след пенсионна възраст отиват на работа, въпреки че са навършили и отминали възрастта за пенсиониране, но не са реализирали правата си. В този смисъл това увеличение доста хора не ги засяга, смята Горанов.

Успоредно с увеличаването на възрастта за пенсия ще се предложи увеличаване на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст. То ще струва около 6 млн. лв. на месец. Ще се увеличат обаче само минималните пенсии - с 9 лв., и от 136 ще станат 145 лв. Графикът от 2021 г. ще бъде изместен до началото на 2015 г., каза Горанов.

Може да увеличаваме минималните осигурителни прагове на работещите хора, а не може да пиаме максималния осигурителен доход - за мен това решение е доста прибързано и ми се струва, че ще има много сериозни последици за в бъдеще. Такъв бе коментарът на депутата от Коалиция за България Емилия Масларова. Българите не получават толкова дълго време пенсия, колкото получават хората от страните-членки на ЕС, защото живеем с няколко години по-малко от тях, припомни тя - над 5 години са за жените, над 7 години - за мъжете, според официални данни на Евростат. "Смятам, че това решение би било трудно да бъде аргументирано. Никакви икономии не са това - това е просто извиване на ръце, показване на мускули и сиване на доверието в пенсионната система", смята Масларова.

Синдикатите:

ТОВА Е НАХАЛСТВО, ИЗЛИЗАМЕ НА УЛИЦАТА

Синдикатите са готови на протестни действия заради намеренията на правителството да увеличи възрастта за пенсиониране от догодина и да премахне класовите. Нагласите са, както и на колегите от КНСБ, да излезем на улицата, защото управляващите от дума не разбират. Прейдоха с власт и си мислят, че както Сталин могат да решават всички въпроси. Това каза икономическият експерт от "Подкрепа" Мика Зайкова пред Агенция "Фокус".

От финансовото министерство не са обсъдили тези предложения със синдикатите. Мика Зайкова каза, че има информация, че ПГ на ГЕРБ е решила предложението за увеличаване на възрастта да бъде внесено от отделен народен представител през бюджета.

Току-що пуснахме писмо до госпожа Цачева малко възмутено, защото независимо кой го вкарва, трябва да мине през НСТС. Освен това такава важна

норма - промяна на пенсионната система, не може да се вкарва през бюджета, това е нахалство, каза тя. Утре има извънреден Конфедеративен съвет, за да се решат няколко въпроса. Единият е този, другият - за премахването на класовете, каза тя.

КНСБ не приема намеренията на финансовото министерство за увеличаване на пенсионната възраст с една година от 1 януари, заяви президентът на КНСБ Пламен Димитров. По думите му хората няма да приемат безропотно тези действия, а днес ще се вземе решение дали ще има протести и стачки. Лидерът на КНСБ потвърди, че синдикатите няма да отстъпят от заложените в споразумението срокове за вдигане на стажа и възрастта за пенсия. "Пенсионната система не може да бъде променяна всяка година. Тя трябва да бъде проектирана напред във времето, да не бъде изменена от днес за утре", каза Пламен Димитров.

Бизнесът:

НЯМА ДРУГ ШАНС ЗА ПЕНСИИТЕ, НО СЕ ЗАЕМАТ РАБОТНИТЕ МЕСТА ЗА МЛАДИТЕ

Няма друг шанс да се увеличат пенсиите, освен да се повиши възрастта за пенсиониране и стажът. Това каза Камен Колев, зам.-председател на Българската стопанска камара пред Агенция "Фокус".

По думите му не случайно всички страни в Европа предприемат подобни стъпки, защото се задълбочават демографските тенденции.

Ако възрастта и стажът се запазят, пенсиите не могат да мръднат, просто няма средства. Нашето предложение отпреди година и половина беше да расте и стажът, и възрастта с по-малки стъпки. Това не се направи, отложи се възрастта да расте от 2021 г. и сега след година и половина се налага с по-големи стъпки, което естествено причинява неудобства, каза той.

По думите му от гледна точка на работодателите няма проблем добри работници, придобили висока квалификация в продължение на 30-40 години, да останат да работят още време, но стои въпросът с броя на работните места. Все пак се заемат работни места, не се освобождават и това поражда проблема за влизането на млади хора, но няма решение, което да е добро за всички, каза Камен Колев.

Практично земегелие

www.duma.bg

Няма сделки с пшеница

ЗЪРНИ ПАЗАРИ

В началото на месец ноември търговията със зърнени култури е вяла в Северозападна и Северна Централна България. Въпреки че цените на слънчогледа бележат ръст с 4 на сто в областите Видин, Враца и Русе, изкупуването не е особено активно. Пшеница не се търси и сделки не се отчитат през изминалата седмица. И в трите области на Северозападна България се отчита спад на цените на хлебната пшеница с 2 на сто или сделки се сключват в ценовия диапазон от 280-300 лв./тон без ДДС.

На пристанището във Варна активно се изнася рапица и царевича. Това е и причината за повишение цените на царевича с 8 на сто в област Варна (300-320 лв./тон) и област Добрич (310-320 лв./тон). Вътрешната търговия е слаба. Липсва както търсене, така и предлагане. През изминалата седмица активно се търси слънчоглед и това доведе до слабо повишение на изкупните цени - средно с 4 на сто, като сделки се сключваха на нива от 600-630 лв./тон без ДДС. Към момента производителите се въздържат от продажби и се надяват цената да си върни позициите от 700 лв./тон.

В сравнение с предходната седмица, през тази пазарът в Югоизточна България се определя като сравнително активен. В резултат на сравнително активното търсене, се отчита повишение на изкупните цени. Отчетеният ръст при пшеницата е с 5 на сто (300-320 лв./тон), а при слънчогледа повишението е със 7 на сто и максималната цена достигна до 600 лв./тон.

В Южна Централна България зърненият пазар е на ниво "очакване". Цените на хлебната пшеница отчитат спад с 2 на сто в област Хасково, а при слънчогледа се отчита ръст с 1 на сто.

По данни на САПИ средната цена на хлебната пшеница към 6.11.2011 година е 310 лв./тон без ДДС. Средната цена на фуражната пшеница за седмицата е 290 лв./тон без ДДС и тя е без промяна вече четвърта седмица.

По данни на САПИ средната цена на фуражния ечемик към 6.11.2011 година е 335 лв./тон без ДДС. Слабото повишение е в резултат на ръста на цената в област Шумен с 6 на сто. Като цяло пазарът на фуражен ечемик е слаб поради факта, че свободни количества на пазара липсват. Средната цена на пивоварния ечемик за седмицата е 333

лв./тон без ДДС.

По данни на САПИ средната цена на царевича за седмицата е 310 лв./тон без ДДС и нейното равнище се запазва вече трета седмица.

По данни на САПИ средната цена на черния маслодаен слънчоглед към 6.11.2011 година е 589 лв./тон без ДДС и това представлява повишение със 17 лв./тон.

Средната цена на рапицата е без промяна и по данни на САПИ е 710 лв./тон без ДДС.

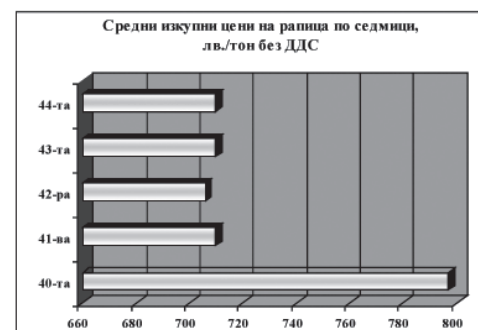
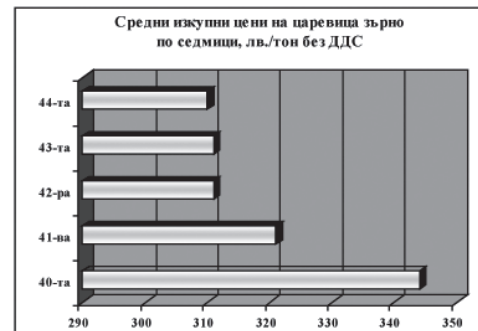
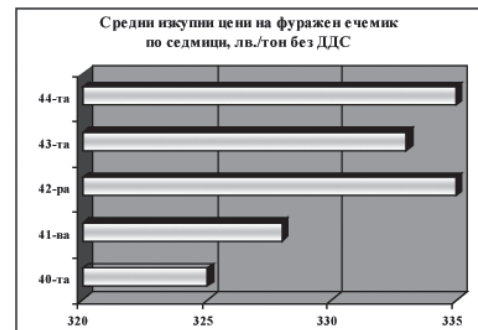
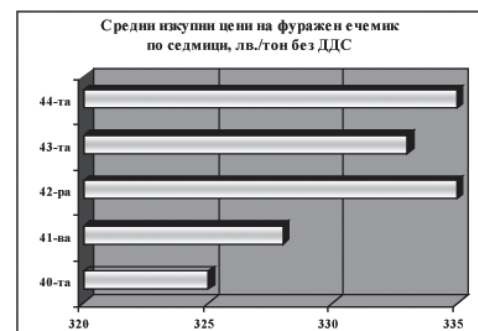
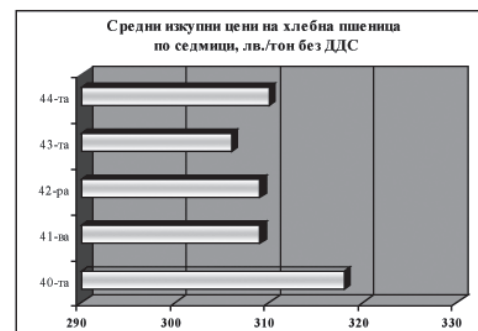
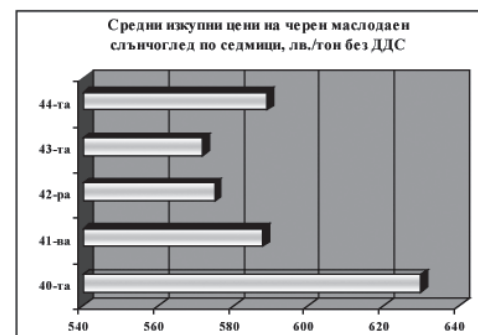
Цените на брашната на едро от производител са стабилни. Средната цена за страната на брашно тип "500" е 632 лв./тон с ДДС, а на брашно тип "700" - 632 лв./тон. Средната цена на пшеничните трици за страната е 280 лв./тон с ДДС.

МЕЖДУНАРОДНИ ПАЗАРИ

Международният съвет по зърно ревизира оценките си за световното производство на царевича 2011/2012 годи-

на с 10 млн.тона повече спрямо прогнозите от месец септември. Последната оценка сочи, че производството е в размер на 855 млн.тона. Крайните запаси се оценяват на 123 млн.тона (+4 млн.тона) спрямо предходната прогноза. Според актуалните разчети в Украйна производството е завишено с 6.5 млн.тона и ще достигне 18 млн.тона. Потенциалният размер на експорта е 10 млн.тона и това представлява два пъти повече спрямо 2010/2011 година.

НОВИНИ

ДФ „ЗЕМЕДЕЛИЕ“

На 21 ноември 2011 година стартира приемът на проекти по Мярка 121 "Модернизиране на земеделските стопанства" от ПРСР. Приемът ще приключи на 21 декември 2011 година. Той е свързан с поисканото прехвърляне на средства към мярка 121 "Модернизиране на земеделските стопанства" в размер на 27 082 977 евро в VI изменение на програмата.

Бюджетът ще бъде разпределен, както следва: 10 082 977 евро за проекти за инвестиции в сектор "Плодове и зеленчуци"; 12 000 000 евро за проекти, представени от млади фермери, одобрени за финансово подпомагане и изпълняващи проекти по мярка 112 "Създаване на стопанства на млади фермери"; 5 000 000 евро за проекти, представени от земеделски производители, одобрени за финансово подпомагане и изпълняващи проекти по мярка 141 "Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране".

По мярката могат да кандидатстват само земеделски производители чрез подаване на инвестиционен проект, който включва и бизнес план с подробно описание на планираните инвестиции и дейности за период не по-малък от 5 години, а в случаите на създаване на трайни насаждения или извършване на строително-монтажни дейности - за 10-годишен период.

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

Предвижда се промяна на Наредба № 1 от 9 януари 2008 г. за изискванията за търговия с яйца за консумация (Обн. ДВ. бр.7 от 22 януари 2008 г.)

Промяната на наредбата е продиктувана от необходимостта от актуализиране на текстовете с цел осъществяване на по-ефективен контрол при предлагане на пазара на яйца за консумация. Чрез изготвения проект са прецизирани и по-подробно разписани изискванията относно маркиране на опаковките на яйцата за консумация, редът за взимане на проби и допустимите отклонения при маркиране на яйцата.

Във връзка с осъществяване на по-добра организация на контролната дейност са въведени и изисквания към производителите на яйца и собствениците на центрове за опаковане.

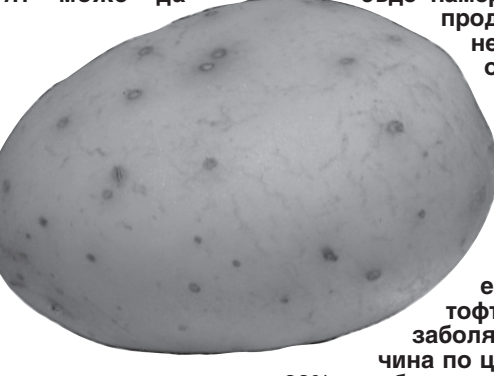
ГМО - ПРОИЗВОДСТВО НА КАРТОФИ

Немската компания BASF е отправила запитване в ЕС за разрешение за отглеждане на генетично модифицирани картофи за търговски цели под марката "Fortune". В момента ЕС позволява използването на храни, в различна степен съдържащи ГМ соя, царевича, рапица и захарно цвекло.

Този вид картофи са предназначени предимно за консумация от човека, но може да се използват и като храна за животни. Ако ЕС разреши комерсиалното отглеждане на сорта "Fortune", то това ще бъде първият сорт генетично модифициран картоф, който попада на масите на гражданите на ЕС. В момента само два ГМ продукта са одобрени в Европа в рамките на търговски проекти - това са ГМ царевича MON810 на Monsanto и сортът картофи "Амфлора" на BASF. Последният може да

бъде намерен в хранителните продукти в количество не повече от 0,9% от общото тегло на продукта. В случай на положително решение, продукцията се очаква да стигне до европейските пазари през 2014-2015 г.

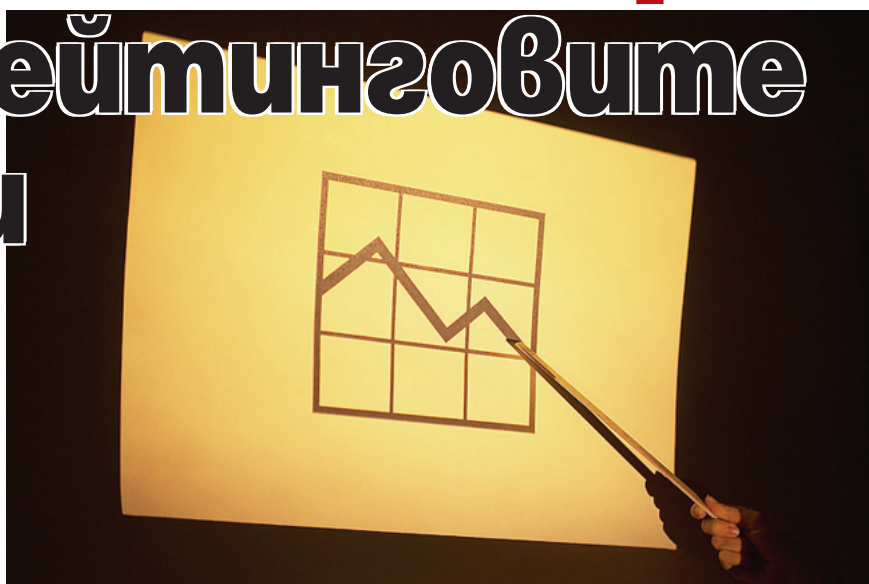
Сортът "Fortune" е по-устойчив на фитопфтората (Phytophthora), заболяването, което е причина по целия свят всяка година да загива около 20% от общата реколта от картофи.

Икономика

www.duma.bg

ЕК ще затяга контрола върху рейтинговите агенции

Трите най-големи - Moody's, Standard & Poor's - S&P и Fitch контролират 90 на сто от сектора

Европейската комисия представи мерки за по-добър контрол върху рейтинговите агенции, които обаче не стигат толкова далеч, колкото предварително обявените, предаде Франс прес. Еврокомисарят за вътрешния пазар и финансовите услуги Мишел Барние представи пред Европарламента в Страсбург пакет от предложения за затягане на правилата за функциониране на агенциите, които бяха обвинени, че са изострили дълговата криза. Трите най-големи - Moody's, Standard & Poor's - S&P и Fitch контролират 90 на сто от сектора. Не става дума "да счупим термометъра", а "той да функционира правилно, да не засилва треската", обясни Барние.

Рейтинговите агенции редовно биват обвинявани, че не са предвидили финансовата криза, дошла от САЩ през 2007 г., а след това и че са изострили дълговата криза, понижавайки оценките си за някои държави, без да предоставят убедителни мотиви или пък че са избрали неподходящ момент. Барние все пак трябваше да даде заден ход в изпълнението на поставените си цели заради съпротивата на редица свои колеги от Еврокомисията, отбелязва АФП.

Французинът се отказа от ключов, но също и твърде полемичен елемент

от първоначалните си предложения: оценката за кредитоспособността на някои държави да може да бъде временно отменена, когато тези страни получават финансова подкрепа от Международния валутен фонд и ЕС.

Ето какво предвиждат някои от останалите мерки. Финансовите институции ще трябва да се опират малко на оценките, дадени от рейтинговите агенции, когато решават за инвестициите си. Комисията планира освен това да премахне конфликтите на интереси и за да се засили конкуренцията, компаниите, които пускат финансови продукти, трябва да сменят агенцията, която ги оценява на

всеки три години.

Самите държави пък ще бъдат оценявани вече не веднъж в годината, а на всеки шест месеца. Срещу рейтинговите агенции ще могат да се водят разследвания, а следователно и да се налагат санкции в случай на очевидна грешка или тежък пропуск. Комисията обсъждаше и създаването на европейска рейтингова агенция, която да бъде конкурент на тримата основни играчи в сектора. Идеята обаче била отхвърлена. Преди да влязат в сила предложенията, те трябва да бъдат одобрени от правителствата на страните-членки на ЕС, което може да отнеме години.

ЕДНИ ОТ НАЙ-ГЛУПАВИТЕ ЗАГУБИ

Докато едни са загубили средства и възможности заради кризата, други пък са претърпели колосални загуби, за които могат да се сърдят единствено на лошите си решения, то историята познава случаи на откровена глупост. Ето и едни от най-скупите глупави решения в историята:

1. Два камъка и 17 милиарда долара

През 1883 г. д-р Уилям Хауи отива да преглежда работниците, които строят канадската железница. Докато търси изгубен работник, той намира два интересни камъка с меден цвят. Прибира ги в джоба си и когато се завръща от пътуването си, ги носи на директора на Геологическия институт за оценка. Той ги разглежда и казва, че са безполезни. Хауи ги изхвърля. Една година по-късно камъните са намерени от Томас Мърей. Оказва се, че това е мед и така Мърей открива едно от най-големите медни находища в света, където се добива руда за милиони долари на година. Установява се още, че рудата съдържа и високо количество никел, който е много търсен по това време. Той основава компания International Nickel Company of Canada, която става вторият най-голям

2. Внимавайте, когато размахвате ръцете си - може да ви струва скъпо

В една прекрасна вечер през 2006 собственикът на казино в Лас Вегас Стив Уин имал гости и решил да им покаже картината си Le Reve от Пикасо. Той наскоро бил договорил продажбата ѝ на колекционер за 139 млн. долара. За жалост, докато ръкомахал, Уин успял да пробие дупка в платното с лакътя си. Картината била реставрирана, но стойността ѝ паднала до 85 млн. долара, а самата ѝ реставрация струвала на Уин 90 млн. долара (5 милиона повече от самата картина!).

3. Спрете таксито!

През 2008 руският цигулар Филипе Куинт забравил в нюйоркско такси цигулката си - Stradivari от 1723 г. на стойност 4 млн. долара! От този модел има по-малко от 700 в света. Те са ръчна изработка и съответно изключително скъпи. Шест инфарктни часа по-късно Куинт получил телефонно обаждане от таксиметровата фирма - шофьорът Мохамад Калил искал да му върне инструмента. Когато двамата се срещнали, цигуларят паднал на колене пред шофьора от благодарност. По-късно той изнесъл 30-минутен концерт на летището пред Калил и още 200 шофьори. Друг известен цигулар обаче нямал такъв късмет - след края на свой концерт Дейвид Гарет се спянал и паднал върху 290-годишната си цигулка, като я съсипал напълно.

4. Да разбиеш кола за 1.5 млн. долара

През 2007 актьорът Еди Грифин с най-добри намерения седнал зад волана на Ferrari Enzo за 1.5 млн. долара. Той трябвало да шофира скъпата кола на благотворително мероприятие, което имало за цел и да промотира филма му Redline. Малко след като тръгнал, Грифин успял да забие колата (една от едва 400 в света) в бетонна стена. Той самият не бил наранен, но возилото, което между другото било собственост на шефа му (Даниел Садек - продуцент на филма), било напълно потрошено.

5. Джон Макенроу измамен с 2 млн. долара

Арт дилърът от Ню Йорк Лорънс Саландър успял да убеди тенисиста Джон Макенроу да му плати 2 млн. долара за 50% собственост над картините на А. Горки "Пират 1" и "Пират 2". Това, което търговецът забравил да спомене, било, че той всъщност не притежава тези картини.

6. Брак за 75 милиона долара

Мадона е известна като добра бизнес дама. "Материалното момиче" си знае интересите, прави хит след хит, а състоянието ѝ се оценява на над 400 милиона долара. Когато става въпрос за мъже обаче, тя явно е способна да си загуби ума. Разводът ѝ с режисьора Гай Ричи ѝ струва 75 млн. долара, защото не са сключили предбрачно споразумение. Това се равнява на малко под 10 милиона долара за всяка година брак!

WINSLOW
AGRO FUND

02/ 829 91 75

Свят

Пентагонът увеличава своите военни в Австралия

Президентът на САЩ Барак Обама и премиерът на Австралия Джулия Гилард се срещнаха по време на посещението на Обама в Австралия. Те обявиха, че САЩ увеличават военното си присъствие в страната с разполагане до средата на 2012 г. на още 250 американски морски пехотинци, съобщи Би Би Си. САЩ вижда Австралия като противовес на нарастващото влияние на Китай. По думите на Обама САЩ не се страхуват от увеличаващата се военна и икономическа сила на Китай.

Снимка БГНЕС

Полицията в Ню Йорк отвори отново парка в Манхатън, часове след като премахна от него лагера на протестиращите срещу Уолстрийт. Протестиращите имат право да се събират в парка, но не и да спят там. След като пак се събраха в парка, нюйоркчани отново започнаха да скандират срещу Уолстрийт

Евродепутатът иска „главата“ на Барозу

Лидерите на Еврокомисията трябва да платят за кризата в еврозоната, твърди британски евроскептик

Политиката на Еврокомисията допринесе за настоящата финансово-икономическа криза в еврозоната и нейните ръководители са длъжни да понесат отговорност за това. Това заяви известният евроскептик, депутатът от Европарламента от Партията на независимостта във Великобритания Найдъл Фарадж. Именно Фарадж втрещи колегите си в ЕП, като нарече миналата година председателя на Евро-

пейския съвет Херман ван Ромпой „парцал“. Сега под прицела му попаднаха Барозу и Оли Рен. „Вие сте длъжни да понесете отговорност за това, което направихте. Вие трябва да бъдете уволнени“, заяви британският евродепутат по време на сесия на Европейския парламент в Страсбург, обръщайки се към шефа на Еврокомисията Жозе Мануел Барозу и еврокомисаря по икономическите и валутни въпроси Оли Рен.

Самият Барозу по-рано

призна, че еврозоната е изправена пред системна криза, която изисква силен ангажимент от всички страни. „Седемнадесетчленната еврозона навлезе в етап, който може да е критична фаза от дълговата криза, след като Франция, втората най-голяма икономика в региона, стана обект на силен натиск на пазарите“, подчерта той.

„Днес сме изправени пред една истинска системна криза, която изисква много по-силен ангажимент от всички

нас и допълнителни и много важни мерки“, каза председателят на Европейската комисия. Той заяви, че е необходима по-дълбока интеграция между 17 държави от еврозоната, без това да поставя останалите 10 страни от ЕС в по-неизгодно положение.

Барозу добави, че новите мерки за засилване на наблюдението на бюджетите на държавите от еврозоната и техните икономически цели ще влязат в сила най-рано през следващия месец.

www.duma.bg

кратки

„Ситигруп“ съкращава 900 работници

Американският гигант „Ситигруп“ се подготвя да съкрати 900 служители от инвестиционния си отдел заради сътресенията на световните пазари. Решението, което засяга близо 5% от общия брой на работниците в отдела, е част от мащабната програма за съкращаване на 3000 работни места, или близо 1% от общата работна ръка на компанията.

Курушум удари Белия дом

Курушум удари балистичното стъкло на един от външните прозорци на Белия дом, а наблизо бе намерен и друг патрон. В района на Белия дом миналия петък отекнаха изстрели от оръжие. Намерените патрони и петъчният инцидент обаче все още не са свързани.

Казахстан разпусна парламента

Казахстанският президент Нурсултан Назарбаев разпусна долната камара на парламента и свика предсрочни избори. Предсрочните избори бяха предсказани от много аналитици, след като 71-годишният Назарбаев спечели нов президентски мандат през април. Следващите парламентарни избори са насрочени за август 2012 г.

Клинтън не иска да е президент

Американският държавен секретар Хилъри Клинтън отхвърли отново възможността пак да се кандидатира за президент или вицепрезидент. Клинтън добави, че е готова да се оттегли, след като сегашният ѝ мандат на поста държавен секретар изтече.

Българските ученици сред най-слабите по математика в ЕС

България, заедно с Румъния и Турция, е в челните места по слаби резултати (около 40%) на учениците в областта на математи-

ката и точните науки. Това сочат данните от два доклада за 2009 г., публикувани от Европейската комисия.

Общо за ЕС преодо-

ляването на незадоволителните резултати на младежите в областта на математиката и точните науки остава проблем, отчита докладът.

Холандия не иска наши работници поне още 2 г.

Холандският министър на социалните въпроси Хенк Камп ще предложи отварянето на пазара на труда в страната за граждани на България и Румъния да бъде отложено с още две години. Очаква се предложението да бъде обсъдено по време на срещата на кабинета в петък.

Камп настоява българските и румънските работници да бъдат наемани на работа, която не може да бъде изпълнявана от друг гражданин на ЕС.

Холандия наложи и вето на присъединяването на България и Румъния към Шенген.

МОНТИ СЕ СЪГЛАСИ ДА Е ПРЕМИЕР

Професор Марио Монти официално се съгласи да бъде начело на новото правителство на Италия. Днес в Сената ще бъде гласуван вот на доверие на правителството.

Според анализатори правителството на Монти ще остане на власт до 2013 година, когато трябва да се състоят поредните парламентарни избори в Италия. За това време кабинетът трябва да предприеме крайно непопулярни мерки, за да преодолее изключително опасната фаза на финансовата криза в Италия.

Дезертъори атакуваха военна база в Сирия

Група дезертъори от сирийската армия са атакували голяма военна база близо до Дамаск. От Сирийската революция заявиха, че през нощта срещу сряда е била атакувана сграда в Хараста.

Ударът идва по време, когато страните от Арабската лига се срещнат в мароканската столица Рабат, за да засилят натиска над все изолираната Сирия. „Режимът на сирийския президент Башар Асад ще плати скъпо за смъртоносните действия срещу собствените си граждани“, заяви турският външен министър Давутоглу. По данни на ООН над 3500 души са загинали от началото на протестите в Сирия.

Строителство
на сгради
в София

Real
Land Fund

РЕАЛ ЛЕНД ФЪНД ЕООД

тел.: 02/ 920 41 12 факс: 02/ 920 17 82

□ Свят Първи вот за Пападимос

www.duma.bg

Новият гръцки кабинет вече е готов с първия си бюджет

След тридневни парламентарни дебати гръцкият парламент се събра да гласува вот на доверие към новото коалиционно правителство, водено от Лукас Пападимос. След въстъпването си в длъжност през следващата седмица Пападимос трябва да се срещне с представители на Европейската комисия в Брюксел по време на първата си обиколка в качеството си на лидер на коалиционното правителство. Пападимос ще се срещне с председателя на Европейския съвет Херман ван Ромпой и с председателя на Европейската комисия Жозе Мануел Барозу.

Междувременно стана ясно, че прави-

телството вече е готово с бюджета за следващата година и предстои той да бъде разгледан в парламента. Информацията съобщи министърът на финансите Евангелос Венизелос.

Проектбюджетът ще бъде внесен в парламента на 18 ноември, заяви министърът и добави, че основният финансов документ предлага мерки за стимулиране икономическия ръст. Реформите са жизненоважни за страната, подчерта Венизелос. По думите му гръцкият парламент и правителството трябва да работят бързо в съответствие с обстоятелствата.

По-рано европейските лидери настояха новото коалиционно правителство да се ан-

гажира писмено, че ще спазва обещанията за бюджетни икономии и реформи, преди да им отпускат нови заеми. Това условие се явява едно от основните в преговорите между Гърция и ЕС. В противен случай по мнението на много от евролидерите може да се стигне до изваждане на страната от еврозоната.

Лидерът на гръцката опозиция Антонис Самарас обаче заяви, че той не възнамерява да дава подобни гаранции.

ЕС и МФВ задържат отпускането на поредния 6-и транш в размер на 8 милиарда евро на Атина, който трябваше да бъде "отблокиран" още през септември. По време на среща на върха на 27 октомври

Гърция обеща да реализира дългосрочна програма, включваща жестоки мерки за икономии. Идеята на Георгиос Папандреу за провеждането на референдум във връзка с кредитната европрограма доведе до падане на кабинета и сформирането на коалиционно правителство начело с бившия зам.-шеф на ЕЦБ Лукас Пападимос.

Венизелос призова парламентаристите да гласуват вот на доверие към новото правителство, което е подкрепяно от 3 от 5-те парламентарни партии с повече от 250 гласа в 300-местния парламент. Гърция е длъжна да направи всичко необходимо, за да остане в еврозоната, категоричен е финансовият министър.

„Черното злато“ трябва да е чисто

Законите ще ги променят, за да защитят екологията на шелфа на руските морета

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

Екатерина ВАСИЛЧЕНКО

Подготвят се поправки едновременно в няколко законопроекта, които могат съществено да променят правилата за добив на петрол и газ от руския шелф: от екологичната експертиза до реда за получаване на лиценз.

Авторството на идеите е също широко: изказаха се и премиерът Владимир Путин, и министерството на природните ресурси и екологията, и добиващи компании, и еколози.

Комисията на Съвета на федерацията по природни ресурси и опазване на околната среда през цялата година правеше експертиза на многобройните проекти от гледна точка на екологията. "Российская газета" вече писа за дебатите в горната камара на парламента по проблемите на шелфа на арктическите и далекоизточните морета. Мероприятието, посветено на моретата в южната част на Русия - Каспийско, Черно и Азовско - бе решено да се направи навън, за да може законодателите с очите си да видят как се извършва морският добив на петрол.

В Астрахан на заседанието на комисията на Съвета на федерацията по природните ресурси се изказаха не само сенаторите от няколко комисии, но и представители на федералните и местните власти, на добиващи фирми.

По думите на заместник-ръководителя на Федералната агенция по използване на недрата Пьотър Садовник, в шелфовете на руските морета има не по-малко от 90,3 милиарда тона въглеводороди, за чието разработване през следващите 30 години предстои да се инвестират почти 10 трилиона рубли, в това число и за осигуряване на екологичната безопасност на крех-

ката природа на шелфа. Тези пари според него едва ли ще се намерят в бюджета, недостатъчни ще са и усилията на онези фирми, които днес имат право да работят на този шелф. Според действащата редакция на закона "За недрата" това трябва да са компании с не по-малко от 50% държавен дял в тях, а такива днес в страната са само три.

Засега не е решен въпросът дали до шелфа ще бъдат допуснати частни фирми, както предложи например министърът на природните ресурси и екологията Юрий Трутнев. Не е ясно и какви ще са условията за това.

Междувременно в Каспийско море работи една такава фирма - тя получила лиценза си преди в закона "За недрата" да бъде вписана поправката за 50-процентното държавно участие, като за 10 години откри пет месторождения на петрол и газ. От Астрахан участниците в заседанието отидоха именно на една нейна платформа в северната част на Каспийско море. Тук действа принципът на "нулево изхвърляне": нито боکلукът, нито отпадъците от сондажите не попадат в морето, а се събират в контейнери и се доставят на брега за преработване.

Работниците разказаха, че

при установяването на платформата през 2009 г. им се наложило да водят истински битки с браконьерите, които смятали тази част на акваторията за своя. На платформата действа система за комплексен екологичен мониторинг, в това число и космически. Компанията е отворила учебен център, където обучават спасителите да ликвидират морски катастрофи, финансира разработването на есетра... Но става дума за една от най-големите фирми в страната, която има силите и да укротява въоръжени браконieri, и да прави големи разходи за екологията. Ще могат ли да правят това по-малки фирми?

Мнението си за това и за други въпроси на екологията на шелфа сенаторите ще обсъдят на пленарно заседание на Съвета на федерацията, което, както съобщи председателят на комисията на горната камара по природните ресурси и опазването на околната среда Виктор Орлов, трябва да се състои в началото на декември. Комисията на времето работи усилено, за да бъде взето решение за забрана на промишления улов на есетрови риби, припомни сенаторът, усилията само на Русия обаче не са достатъчни.

С Каспийско море граничат няколко държави, а това означава, че трябва да се подпише междуправителствено споразумение. Шелфовете на северните морета и в Далечния изток имат своя специфика, свои екологични проблеми. Днес 35% от петрола в света се добива от морските шелфове. Руският дял засега е 17-18 милиона тона годишно. Това не е много, но скоро всичко съществено ще се промени, убеден е сенаторът. В шелфовете е бъдещето и за това трябва да се готвим преди всичко чрез усъвършенстването на родното законодателство.

Афганистан иска своя суверенитет, и то още днес, заяви президентът Хамид Карзай пред депутатите на местната висша асамблея Лоя Джирга, имайки предвид условията за сключване на стратегическо партньорство със САЩ. Една от темите, които се разискват на форума, е именно бъдещето на отношенията със САЩ

Чеченски поет застреляха в Москва

В Москва е убит известният чеченски поет, член на Съюза на писателите на Русия, Руслан Ахтаханов, съобщи Интерфакс, като се позова на източник от правоохранителните органи. Ахтаханов бил застрелян около полунощ на тротоара пред жилищен блок в северната част на руската столица, непосредствено след като паркирал колата си. Според правоохранителните органи убийството е поръчково. Убиецът избягал с автомобил, в който го очаквал съучастник. Колата е намерена напълно изгоряла в промишлена зона в южната част на Москва. В нея е намерен пистолет със заглушител. Писателят е починал от пет огнестрелни рани. Един от куршумите попаднал в главата му. Ахтаханов е известен с това, че се застъпвал за оставането на Чечения в Руската федерация и за светското развитие на републиката. Известно е също, че в Чечения е бил отвлечен от бандити, които го държали в плен 47 дни.

Емилия Масларова:

Злото ражда зло, а децата копират възрастните

Не може да се отрече трудът на поколения българи, грижили се за децата, казва депутатката от КБ

Интервю на Аида ПАНИКЯН

□ Какво е хубавото и какво не на този проект за закон за детето?

- Отново се поставя на дневен ред пред обществото как ние като хора, които имаме ангажимент към тези, които създаваме, какви правила трябва да спазваме, на какви условия трябва да отговаряме и в крайна сметка какво трябва да подобрим. Същност всеки един дебат на обществото, свързан с децата и родителството, е изключително важен - на нашето общество този дебат му е необходим поради властващата просташина, арогантно поведение, безпросветност в държавата ни, което се копира за съжаление от децата ни. Чудесно е, че тази обявена идея на колегите от управляващото мнозинство все пак се осъществява на третата година от управлението им и започваме да говорим на висок глас.

□ Все пак какви са притесненията ви?

- За да се пристъпи към тази

вано право през първата година от майчинството жената да получава 90% от работната заплата и през втората година да получава минималната работна заплата, изведнъж някой сега казва със закона за ДОО, че осигурителната база за бъдещите майки ще бъде 24 месеца назад... Това означава, че жената с едно дете получава 90% от заплата си от 700 лв. през първата година, а през втората - 240 лв. В закона е записано 240 лв., а не 270 от септември или 290 от май догодина - не са предвидени такива средства (дай Боже да се предвидят до окончателното приемане на закона)! И ако тази жена реши да има второ дете, това трябва да направи едва през четвъртата година, за да има 2 пълни години, в които получава работна заплата, за да получи подобаващо обезщетение. Иначе, ако роди второто си дете по-рано, обезщетението ѝ трябва да е на базата на 90% от заплата за 1 година и минимална заплата за втората. Ето нещо, което иска комплексен подход, иска мисъл и ангажимент. Има и други недообмислени неща. Например по отношение на правото за закрила на децата на обществени места - в чл.16, ал.3 от проектозакона пише, че организирана проява на деца на обществено място се провежда след писмено разрешение на кмета на съответната община. Е, това значи ли, че когато учителката извежда групата в парка на разходка да събират децата есенни листа, трябва да иска разрешение от общината? Или имаме ли условия във всички населени места децата до 8 г. да бъдат целодневно ангажирани, така че родителят да може спокойно да се реализира?

□ В обсъждането неведнъж бе подчертано, че ще се развиват социалните услуги...

- Да, но "ще"! Този закон дори да влезе през 2013 г., той трябва да стъпи на вече създадени институционални грижи за децата, така че да не бъдат санкционирани родителите.

□ Смятате ли, че мрежата за приемна грижа може да се развие за 1 година? Все пак има вече отпуснати средства по европейските фондове.

- В момента има около 700 до 800 приемни семейства. Нека за 1 година да развием още толкова.

□ Достатъчни ли са?

- Проблемът е в друго. В България няма онази психологическа нагласа за приемното родителство. Опитваме се да го наложим, но това е друг тип традиция, отношение. Това е народопсихология. Българинът е по-склонен да си осиновява - той е емоционален, южняшки тип, привързва се към това дете. После става драма, когато приемният родител трябва да се раздели с детето. Българинът не е възпитан да живее отделно от родителите си - не трябва да се пренебрегва традицията във взаимоотношенията между поколенията... Не може да се зачеркне с лека ръка перфектното детско здравеопазване, образованието на някогашните деца от ромския етнос, които сега са на по 35-50 г., никой не трябва да зачерква отидва на децата, храненето им, извънкласната дейност. Не мисля, че трябва да зачеркваме и труда, и усилията на хората, които работят с години в социалните заведения за деца - изоставените и тези с увреждания. Никой няма право да зачерква този труд и да се казва, че едва сега започваме да се грижим за децата.

Затова не може от раз да закриваме институции. Ако едно дете се роди с увреждане или е нежелано от майка си, какво правим с него?

ЕМИЛИЯ МАСЛАРОВА е родена в Якоруга. Възпитаничка е на Университета за национално и световно стопанство, а през 1983 г. специализира в Икономическия институт при БАН и получава степен доктор на икономическите науки. Министър е на заетостта и социалните грижи в периода декември 1990 - ноември 1991 г. и на труда и социалната политика (август 2005 - юли 2009 г.). Депутат е в 38-ото, 39-ото и в 41-ото НС.

Да, някъде на Запад ги осиновяват, но при какви условия са отглеждани... Ето това е, което трябва да създадем - условията, които да ни гарантират спокойното родителство.

...Да не унижаваме децата - да! Но ние помежду си се унижаваме много повече и показваме всекидневно такива взаимоотношения. А

въпросите, които предизвиква този проект.

□ С какво ще стане по-добър животът на децата ни след приемането на този закон?

- Има позитивни идеи в него. Създадени са добри неща като бъдеща гаранция за по-добри условия, но в същото време не са създа-

Грижата за децата не започва от ГЕРБ

крачка, която, пак повтарям, е добра, трябва да се каже кое от съществуващото законодателство е било добро и трябва да го доразвиваме и усъвършенстваме. И какво от съществуващото законодателство не се е осъществило и защо - дали поради административен капацитет, дали поради финансов ресурс, или просто поради неразбиране на обществото или negliжиране на проблема. Какви са очакваните положителни ефекти? Ето този анализ липсва, за да кажем, че стъпваме на два здрави крака по този въпрос.

Друго важно е времето за обсъждане на този закон. Той се обсъжда във време, в което се обсъжда бюджетът и този закон може да "потъне" встрани. Не ми се иска да мисля, че някой иска да смачка обсъждането на такъв важен закон. От друга страна, трябва да си дадем сметка какво залагаме в този закон и как ще го реализираме. Защото да говорим за позитивно родителство, при положение че със законите, които правим във връзка с бюджета, ограничаваме правата на родителите, малко или много подпелжи на критика. И ако колегите искат да направим нещо добро, нека бъдат така добри да чуят и нашия глас... Член 14 на Конституцията е много ясен - там пише, че родителите съвместно с държавата се грижат за развитието и правата на децата. А според този проект държавата е поставена в ролята на санкционираща институция... Говорим за тоягата и моркова. Да, има нужда от тоягата, но трябва преди това да бъдат задоволени потребностите, за да има основание да се вади и тоягата.

За мен няма нищо по-висше от това да си родител. В същото време, при положение че вече има извою-

Проектът поставя държавата в ролята на санкционираща институция

децата копират, както вече казах... Приветствам колегите от ГЕРБ, че създадоха този законопроект и поканиха неправителствените организации да го обсъждат и все пак: как ще квалифицираме раждането на дете от 12-годишно дете? Не е ясно има ли оценка на въздействието от законопроекта? Има ли финансова обосновка за институциите? Има ли връзка с новата идея за сурогатното майчинство? Това са само част от

дени предпоставки за осъществяването им. Но няма анализ, който да покаже какво трябва да се променя и как... За деинституционализация не се говори от идването на ГЕРБ и за това се работи от години.

Има един голям грях на всички ни - от нас - политиките, до вас - медиите, и това е, че позитивните практики, свързани с грижата за децата, не се показват. А злото ражда зло.

НЯКОИ САНКЦИИ ЗА РОДИТЕЛИ

✓ Родители, които не осигуряват редовно присъствие на децата си в училище, ще бъдат глобявани с 200 до 1000 лв. при първо нарушение, а при повторно - от 500 до 2000 лв. (В момента глобата е регламентирана в Закона за народната просвета и е от 20 до 100 лв., а при второ нарушение - от 50 до 250 лв. Не е известно дали има глобени родители.)

✓ Родител, настойник, попечител или друго лице, което полага грижи за дете, не осигури придружител на дете до 14 г., когато е извън дома си след 20 ч., и на дете над 14 г. след 22 ч., се наказва с глоба от 300 до 500 лв., а при повторно нарушение - с глоба от 500 до 1000 лв.

✓ Ако бъде нарушено новото родителско задължение - постоянен надзор за дете до 8 г., санкцията е от 300 до 500 лв., а при повторно - от 500 до 1000 лв.

Общество

ЕВА
КОСТОВА

“Що за идиот - цял мандат се чуди как да краде от доходите на хората и сега чака вътрешно потребление”. Прав е разядосаният българин от форума, ако вече сте се сетили за кого става дума. Министър Симеон Дянков определи като основен двигател на растежа догодина вътрешното потребление. Потреблението обаче трябва да се повиши при планирано замразяване на доходите и запазване на безрабо-

Корида

Беше добър, но кашляше лошо...

тицата на сегашните равнища. Е, това вече си е научен принос, откъдето и да го погледнеш. Принос, пред който би занемал и нобелист. В същото време Европейската банка ачик-ачик ни казва, че кризата в еврозоната е най-страшна за България. Докладът “Живот в преход” на тази финансова институция ни изтъква като страна, в която “признатото от хората свиване на потреблението е доста по-голямо от евентуална прогноза на базата на показателя формална социална защита при безработица”.

Вчера стана ясно и това, че доходите на възрастните ще бъдат увеличени само при най-ниските пенсии, и то

едва с 9 лв., за да стигнат “колосалната” сума от 145 лв. При работещите, които изкарват парите и на пенсионерите, пък се сипят реформа след реформа. И всички са насочени към изсяждане на доходи и премахване на извозване на социални права. Т.нар. клас за прослужено време например отива в небитието. Уж за административните служители, но се оказва - за всички наети. “Проклетата социалистическа” придобивка не дава мира на сега управляващите още с встъпването им на власт. Днес мерациите им са вече факт. Нищо, че синдикатите предупреждаваха: “Който пипа клас, пада от власт!”. Лидерът на

КНСБ Пламен Димитров предупреждава съвсем ясно: “Никой да не си прави сметки да вкара тази дузпа в нашата врата”. Щото, ако един човек е работил честно над 30 години, за награда Дянков му отнема минимум 100 лв. от дохода. Не възрастта определя можето, вика той. А по цял свят работодателите с бонусиощряват по-дълго работилите! Ала пък какво общо има Дянков със света?

Промените в административните наредби ще внесат хаос и следва да се преосмислят, на първо време да стартират пилотно, коментира президентът на “Подкрепя” Константин Тренчев. И е прав, че за работо-

дателите е най-добре изобщо да не плащат заплати. Ала нали затова съществува държава - да регулира абсурдите. Чиновникът пък ще получава твърдо 70% от заплатата си, останалото зависи от оценката на шефа за работата му. И ще настане едно лазене по наколенки заради левчетата, кой смее да гъкне, ако вижда нередности. Веднъж пред колегите, втори път - пред началника, а той - пред своя началник... Хеле пък, ако човек не е от нашите, от ГЕРБ, де, става като в онова стихотворение - беше добър другар, но кашляше лошо...

Накой да открива някъде в този ребус нещо, наречено вътрешно потребление?

Тъмно, по-тъмно... БЕХ

ХРИСТО
ХРИСТОВ

Преди броени седмици, по време на посещението си в “Мини Марица изток” ЕАД - Раднево, министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков бе запитан от журналисти каква е причината Българският енергиен холдинг (БЕХ) да продължи да съществува година след съобщението, че компанията ще бъде закрыта. Отговорът прозвуча изключително бодро, почти като рапорт на пионерче пред висш партийен ръководител: “Да, имаме такива намерения, но направихме така, че дружеството да работи и да печели. Показват го настоящите му икономически резултати”.

На 15 ноември т.г. ра-

ботещата компания се оказа с променено ръководство. От съвета на директорите са отстранени бившата заместничка на Трайков Мая Христова и настоящият му зам. Евгени Ангелов. Какви са били мотивите, един Господ и сал един Трайков знаят. Помнещите перипетии в БЕХ от най-ново време припомнят, че Христова бе назначена за и.д. шеф, докато беше зам.-министър. Това стана през април 2010, след като предшественичката ѝ на поста Галина Тошева си отиде с мотива, че холдингът е ненужен и ще се върви към закриването му. Нещо повече, новоизпечената стопанска ръководителка трябваше да предложи пътя, по който странният юридически хибрид, в който съжителстват НЕК, АЕЦ “Козлодуй”, ТЕЦ “Марица Изток 2”, “Електроенергийният системен оператор”, “Мини Марица изток”, “Булгаргаз” и “Булгартрансгаз”, да изчезне от правния мир. Междувременно два месеца по-късно Христова бе натирена от министерството под

претекст, че има необходимост от по-ефективна работа в енергийната политика. Постът ѝ зае Марий Косев, който остана там по-малко от година, за да го отстъпи на хасковския депутат от ГЕРБ Делян Добрев, а за втори изпълнителен директор на БЕХ бе поставен 33-годишният Йордан Георгиев, уж с мотива да споделя с Христова... отговорностите. (В CV-то му кратичко е записано, че от 2008-а “...е един от топ мениджърите на австрийския офис на Roland Berger с отговорности за Югоизточна Европа и ръководи проекти в областта на енергетиката и телекомуникациите за най-големите компании от Централна и Източна Европа”). Броят на членовете на съвета на директорите набъбна до пет, след като незначително защо там бе “засаден” още един заместник на Трайков - Евгени Ангелов.

Не е ясно кое точно е наложило промените и каква е била ползата за... “евреите”, ако използваме популярния виц.

Последната засега но-

вина е, че със заповед на министър Трайчо Трайков “БЕХ ще се управлява от съвет на директорите, в който влизат Йордан Георгиев (който остава единствен изпълнителен директор на холдинга), зам.-министър на икономиката, енергетиката и туризма Делян Добрев (председател на съвета на директорите) и Валентин Груев, директор на Дирекция “Индустрални отношения и управление на държавното участие” в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма”.

Но пък в годишния доклад за 2010 относно дейността на холдинга можем да прочетем, че за 12-те месеца тогавашният 5-членен съвет на директорите (Христова и Георгиев като изпълнителни директори, Ангелов като председател на СД, Косев като зам.-председател и Груев като член) е получил като възнаграждения 89 000 лв. В това число социални осигуровки (10 000 лв.) и социални разходи (18 000 лв.).

Както се казва, от тъмно, по-тъмно и направо БЕХ...

Датума

17

www.duma.bg

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА СТУДЕНТИТЕ.

Отбелязва се за първи път през 1941 г. в Лондон по решение на Международния студентски съвет. На тази дата през 1939 г. десет студенти от Карловия университет в Прага, в т.ч. лидерът на протеста Ян Оплетал, са убити от нацистките окупатори. 1200 са изпратени в концентрационни лагери. На същата дата студенти от Политехниката на Атина започват протест срещу военната хунта през 1973 г. Недоволството им е смазано, а армията влиза с танкове в университета.

INTERNATIONAL STUDENTS DAY

1796 - УМИРА ЕКАТЕРИНА II ВЕЛИКА, РУСКА ИМПЕРАТРИЦА (Р. 1762 Г.). Тя е

най-дълго управляващият владетел на Руската империя, като периодът на нейното управление често е наричан “Златен век” и е сочен като пример за просветен абсолютизъм. Проявява и литературно-публицистични способности. Под нейното ръководство излиза сатирично списание, пише комедии, приказки и исторически произведения.

1865 - В ШВЕЙЦАРИЯ СЕ РАЖДА ЛУИ АЙЕР, ПЕДАГОГ И ОБЩЕСТВЕНИК (УМИРА 1916 Г.). Основател на спорт-

ното движение в България. Преподава спортни дисциплини в гр. Вьове. През 1893 г. българският просветен министър Георги Живков го кани заедно с още 9 швейцарски педагози в България, за да поставят основите на спортното образование. Айер преподава физическо възпитание в Лом, Силистра и Русе и е главен треньор на Юнашките дружества в страната. Въвежда спортите лека атлетика, вдигане на тежести, борба, бокс и др. Участник в Балканската война като доброволец в българската войска. Загива като доброволец в Първата световна война при отбраната на Дойран.

1988 - БЕНАЗИР БХУТО (1953-2007) Е ИЗБРАНА ЗА ПРЕМИЕР НА ПАКИСТАН. Тя

става първата жена - глава на правителство в мюсюлманска страна. Министър-председател е в периодите 1988-1990 и 1993-1996 г. През 1997 г., след като губи изборите, е подведена под отговорност за корупция и финансови злоупотреби. Емигрира, но се завръща в страната през 2007 г. Става обект на два атентата, като при втория е смъртоносно ранена и умира в болница от раните си.

1989 - ЗАПОЧВА НЕЖНАТА РЕВОЛЮЦИЯ В ЧЕХОСЛОВАКИЯ. Началото е мирна студентска демонстрация в Прага, която е жестоко потушена от полицейското отделение за борба с размириците. Загива един студент. Това става причина за серия

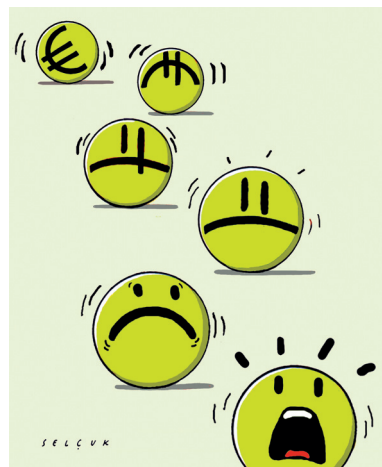
от протести, проведени от 19 ноември до края на декември. На 20 ноември броят на мирно протестиращите в Прага нараства до 200 000 (предишния ден) до половин милион. Нежната революция завършва на 29 декември с.г. 17 ноември се чества в Чехия и Словакия като Ден на борбата за свобода и демокрация.

1993 - БЪЛГАРИЯ СЕ КЛАСИРА НА СВЕТОВНОТО ПЪРВЕНСТВО ПО ФУТБОЛ В САЩ (1994).

Успехът на “лъвовете” пред 50 хиляди на “Парк де Пренс” с 2:1 срещу “петлите” е само прелюдия към незабравимото американско лято, когато България става четвърта сила в света по футбол. Двубоят във френската столица остава в историята с двата гола на Емил Костадинов, когото пресата нарича “екзекутор на петлите”, а един от най-емблематичните родни журналисти - Николай Колев-Мичмана, ще бъде запомнен завинаги с думите “Господ е българин”.

ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА, АКТЬОР И АРБИТЪР ВЪВ ФИНАНСОВИЯ ПОГРОМ

Разследване в храма на еврото

на пазара на труда. В изпълнението на този втръснал от повторение куплет няма (почти) нищо лично. Неговият предшественик Вим Дуйзенберг го пееше всеки месец от момента на лансирането на еврото...

Но на този 8 септември 2011 г., четвъртък, припевът стана по-конкретен, макар че на моменти е поднасян с труден за разбиране език: *Трябва да вървим към премахване на клаузите за автоматично индексване на трудовите възнаграждения и към сключване на колективни договори във всяко предприятие поотделно, така че възнагражденията и условията на труд да се адаптират към специфичните нужди на предприятията. Тези мерки трябва да бъдат придружени от структурни*

Независима от демократичните дискусии, Европейската централна банка трябва да възлещавя паричната стабилност, но тя доведе еврозоната до границата на разпадането ѝ. Въпреки това кризата засили нейната власт до такава степен, че както изглежда, съдбата на трудовите хора на Стария континент се решава понякога във Франкфурт.

АНТОАН ДЮМИНИ
И ФРАНСОА РЮФЕН*

реформи, особено в сферата на услугите – включително либерализиране на затворените професии – и когато е подходящо, от приватизация на услугите, които днес се предоставят от публичния сектор, така че да бъде улеснено повишаването на производителността и на съгласеността на конкурентоспособността.

Човек би помислил, че сме на заседание на Политбюро на Съветския съюз няколко месеца преди рухването му, шушука депутатът от европейската Зелена партия Паскал Канфен, който е сред присъстващите. Това е повторение на едни и същи приказки, на един и същ жаргон, чужд на действителността.

Заместник-председателят на специалната комисия на парламента в Страсбург за финансовата, икономическата и социалната криза продължава: *Става дума за чисто идеологически проект, без връзка с причините за кризата. Не виждам с какво повишаването на гъвкавостта на пазара на труда, ликвидирането на публичните услуги или даването на предпочитание на споразуменията в предприятията пред трудовото право може да се противопостави на финансовата дерегламентация. Ръководителите на ЕЦБ преповтарят програмата на Международния валутен фонд (МВФ) с плановете му за структурни промени, които напълно се провалиха. Но какво от това, започва се отново.*

(На стр.4-5)

НА ПЪРВИЯ етаж на Европейската централна банка (ЕЦБ) по време на последната си пресконференция във Франкфурт Жан-Клод Трише подхвана – на английски – припева си за „структурните реформи“. Няма съмнение, че го знае наизуст. Още преди осем години, при първото си изявление пред медиите като председател на ЕЦБ, той пледира за структурни реформи

* Журналисти

Над Испания надвисва опасност

ИСТОРИЧЕСКОТО решение на ЕТА (Euskadi Ta Askatasuna – Страната на баските и свободата), оповестено на 20 октомври, с което организацията „прекратява окончателно въоръжената борба“ без предварителни условия, слага край на 43 години политическо насилие в Испания и на трагичното испанско изключение в Европа.

След смъртта на диктатора Франко през 1975 г. и приемането с референдум на конституцията от 1978 г. нищо не оправдаваше прибягването към политически убийства, атентати и употреба на оръжие. Всичко това плюс полицейските репресии и мъченията причиниха огромно социално страдание и стотици жертви. Самото общество на баските, както се изрази водачът им Арналдо Отеги през м. юли, вече не понасяше насилието.

Сега е необходим напредък по пътя на мира и съжителството, без победители и победени, в рамките на заключителната декларация на Мирната конференция в Сан Себастиан, приета на 17 октомври от международните експерти (1). Те изказаха мнението, че трябва „да се работи изключително по последствията от конфликта“, т.е. по положението на затворниците и нелегалните, предаването на оръжието, компенсациите и помощта за всички жертви, признаването на причинената болка, помощта за излекуване на личните и социалните рани. Но също така, ако има такова желание, да се установи завинаги съгласие, да се подходи отговорно към политическите проблеми с участието на всички демократични партии от Испания и Еускади (Страната на баските).

Заслужава да се отбележи, че ЕТА оповести своето „Сбогом на оръжията“ точно месец преди важните законодателни избори на 20 ноември. Избори, които би трябвало

най-вероятно да спечели – според анкетите – дясната Народна партия, победителка в последните местни избори. Дали ЕТА иска да повлияе на предстоящите избори? Дали с отказа си от въоръжената борба е искала да подкрепи една ненасилствена националистична политика, както показа успехът на Билду (баска политическа коалиция на леви движения и партии – б.пр.) в местните избори през май, която има много привърженици сред избирателите „аберцале“ (патриоти – б. пр.). До каква степен Социалистическата партия би могла да използва края на терора като политическа победа на настоящото правителство, за да смекчи предполагаемото поражение?

Наистина много от избирателите – привърженици на Социалистическата партия, са решени този път да накажат партията на Луис Родригес Сапатеро. Не само заради невиджаната криза в страната, а и заради бруталната политика на икономии – „непопулярни, но необходими“, както каза премиерът – които засегнаха преди всичко средната и ниската класа, пенсионерите и младежите. А също така, защото Сапатеро (в изблик на „политическа смелост“, според него) клека пред пазарите и прие без колебание ултралибералните мерки, изисквани от международните капиталовложители, МВФ, Европейската централна банка и германската канцлерка Ангела Меркел.

Освен това изглежда, че сегашната непопулярност на Сапатеро го накара в края на мандата си да прекрачи всяка граница при вземането на безсрамно консервативни мерки, като последно предизвикателство към собствените си социалистически избиратели. Например, неотдавнашната реформа на конституцията – без референдум, за да се ограничи бюджетните дефицити, както изискаха от него Германия и Франция, която не я

ИГНАСИО РАМОНЕ

приложи за себе си. Или така оспорваното решение от 4 октомври (когато парламентът не заседава) да подпише споразумение, според което Испания отстъпва на САЩ базата в Рота като морско седалище на противоракетния щит на НАТО.

Сапатеро усложни до крайност задачата на своя евентуален заместник Алфредо Перес Рубалкаба, като му оставя в наследство една дезориентирана, объркана, замаяна, смутена, загубена, бездиханна и повалена социалистическа партия. Няма да се съвземе лесно Испанската социалистическа партия. Очаква я дълъг поход през пустинята, докато се възстанови.

Това не е добра новина за Испания. Най-вече защото левицата на левицата, откъдето би трябвало да дойдат най-дръзките идеи, с които да се изведе страната от задушната улица, е много раздробена. И защото другите прогресивни сили, които се надигат в Европа, като например, политическата екология, тук са съвсем в зародиш.

Този контекст облагодетелства дясната Народна партия. И в действителност анкетите я сочат като победител в близките избори. Много избиратели се канят да гласуват за нея, вярвайки, че евентуално правителство начело с Мариано Рахой ще провежда друга икономическа политика – без съкращения и поправки на бюджета и без драстични икономии. Те обаче трябва да знаят, че няма да е така. Просто защото през последните 18 месеца Сапатеро проведе на практика една чисто дясна политика. И Рахой естествено ще я задълбочи.

Достатъчно е да се види как се държи десницата из други краища на страната.

В Каталуния например правителството, оглавено от Артур Мас („Конвергенция и съюз“), прилага „без да ни трепне ръката“, както казва самият Мас, драстични орязвания в сектора на здравеопазването и образованието, предизвикали огромни протести. В здравеопазването бяха оповестени съкращения за един милиард евро, т.е. 10% от ресурсите, с които то разполагаше по време на лявото правителство. Това означава затваряне на медицински центрове, съкращаване на болнични отделения и легла, уволнения на помощен медицински персонал и на лекари, съкращения на нощни дежурства и прочие. Тоест, наказват се пациентите.

В Кастиля – Ла Манча президентката Мария Долорес де Коспедал от Народната партия представи в края на август шокан план за съкращения за милиард и 800 милиона евро. Замразяват се работните места във всички сектори и се съкращават 40% от местата в публичната администрация. Седмичното натоварване на учителите в детските градини, в първоначалното и в средното образование се увеличава произволно с два часа. Закриват се почти всички центрове за квалификация на преподаватели. Най-големите икономии се предвиждат в здравния сектор (2). За Народната партия Кастиля – Ла Манча е лабораторията, където се изпробва това, което десницата предвижда да направи, ако Рахой вземе властта. Опасността е надвиснала. Та нали самата Мария Долорес де Коспедал определи бруталната си шокан терапия като „пример“ за цяла Испания.

(1) El País, Мадрид, 18 октомври 2011.
(2) Пак там, 31 август 2011.

„Великата зелена стена“ в Африка

Докато гладът опустошава Африканския рог, учените мислят за екологичните равновесия. За да се преборят с превръщането на района в пустиня, някои държави проектират изграждането на „Велика зелена стена“. За целта населението също трябва да се мобилизира...

СПЕЦИАЛЕН ПРАТЕНИК
МАРК ХЕРЦГААРД*

ТЕ НЕ БЯХА сигурни, че могат да го направят. Нито бяха убедени, че трябва да го правят. В действителност много хора от селото се съмняваха в това – изкопаване на дупки, садене на дървета, поемане на инициативи... Не е ли това мъжка работа? Всички мислеха, че сме полудели, спомня си г-жа Нако Фол, дребна, набита и енергична жена, облечена в рокля с червени и бели мотиви. Заедно с още десетина съседки тя се е излегнала под сянката на едно дърво. Намираме се в Кутал, селце в западната част на Сенегал. Козите и кокошките сноват между песъчливите алеи, разделящи къщите. В единадесет сутринта жегата вече е смазваща. Но само след месец летните дъждове и влажността ще предизвикат носталгия по този зной.

Мъжете на Кутал не се заемаха да садят дървета, защото вече бяха заети. Някои работеха в близката солна мина, където отиваха с т.нар. *бързи коли* (1), които ги връщаха вечер по тъмно. Други бяха заминали към столицата Дакар, за да търсят каквато и да било работа.

Все пак трябваше да свършат нещо – дърветата изчезваха, отнасяйки със себе си част от живота в селото. *Вече не се чуваше дори песента на птиците*, разказва г-жа Фол. Нито една от жените около нея не знае изрече „климатични промени“, но всички се оплакват от безмилостния климат и от постоянната суша, която втвърдява земята и я прави по-трудна за обработване. Плюс това, че съдържанието на сол е нараснало.

Макар че Атлантическият океан е отдалечен на шестдесетина километра, два морски ръкава малко по малко са намерили път до селото. *Сенегалското правителство не може да каже до каква степен нивото на морето се е покачило*, обяснява г-н Адама Конне, агроном, но изследванията на почвата показват, че солена вода се е просмукала в дълбочина. Една селянка стрива малко бяла пръст между пръстите си и ни предизвиква – *Вкусете я. Ще видите, че казваме истината*.

Пренебрегвайки местните предразсъдъци, жените от Кутал са решили да се борят за своето село. С помощта на чужди дарители и на експерти, изпратени от властите, те са посветили шест години, за да превърнат двеста и деветдесет хектара безплодни земи в обработваеми площи и гора. Там произвеждат дърва, които продават на пазара, добиват различни зърнени култури, сред

които просо за лична консумация. Приходите и производството на храни са нараснали значително. *Гордеем се много с мисълта, че нашите деца могат да живеят от тази земя*, споделя г-жа Адам Ндиайе, истинска „майка кураж“ на селото. *Преди всичко те ще знаят, че това е благодарение на труда на жените*.

Жителките на селото не са подозирали, че по този начин ще участват в проект, наречен от неговите поддръжници „Великата зелена стена“ в Африка. Засега това е повече замисъл, отколкото реалност. Но ако „стената“ бъде изградена, тя би могла да промени положението на континента и да се превърне в инструмент не само за борба срещу климатичните промени, но и срещу глада и бедността.

Гладът, който опустошава Африканския рог, потвърждава предричаното от учените от години – през идните десетилетия черният континент ще бъде първият, който ще пострада от покачването на температурите и от сушата. Очевидно климатичните промени не обясняват всичко. Ако сигурна смърт очаква седемстотин и петдесет хиляди африканци на изток, половината от които деца, то се дължи също на гражданската война, която опустошава Сомалия, епицентър на глада и страдаща от години от безгрижието на своето правителство. Настоящата суша е най-тежката от 1960 година насам. Този катаклизъм засяга също Кения и Етиопия – две страни, които са по-стабилни от своя сомалийски съсед.

Мозайка от начинания

ПОДХВАНАТА от държавните глави на континента, тази формула доби международна известност, когато бе включена в евроафриканското партньорство по климатичните проблеми под името на програмата „Велика зелена стена“ в Сахара и Сахел през 2007 година. Целта е борба срещу превръщането на района в пустиня, разрушаването на почвите, намаляването на биоразнообразието и хранителната недостатъчност, обяснява професор Абдулайе Диа, изпълнителен директор на панафриканската агенция, създадена по този повод. През 2007 г. Световният фонд за околна среда (2) съобщи, че проектът, в който той участва, разполага с първия си транш от 119 милиона долара.

Но с течение на времето този първоначален замисъл си навлича множество критики – учени и неправителствени организации осъждат вертикалния подход, който подценява местния потенциал. Те предричат провал на начинанието, тъй като не е обвързано с необходимостта от всекидневна грижа за филизи-

Известяването на неблагоприятната тенденция на еволюцията на климата трябваше да подтикне към действие. Трябваше без колебание да се приемат нови подходи – вместо да се раздава храна по спешност, което успокоява съвестта на западните правителства и населения, но не решава окончателно проблема, не е ли по-добре вниманието да се насочи пряко към същината на проблема? Така се ражда идеята за „великата зелена стена“ – понятие, чието определение е променливо.

Лансирана през 2005 г. по времето на Олусегун Обасанджо, тогава президент на Нигерия, идеята е проста – да се засади един пояс от дървета с широчина петнадесет километра, предназначен да спре разрастването на пустинята Сахара на юг, засилвано от климатичните промени. От Сенегал на запад до Джибути на изток тя трябва да предпази десет милиона бедни селяни (и техните семейства) от същите проблеми, които имат и в Кутал.

те в продължение на години, с тяхното поливане, защита от животните, кастрене и т.н. Това води до необходимостта да бъдат предоставени достатъчно средства на населението, най-вече за напояване.

През 70-те години на XX век, разказва Денис Гарити, директор на Световния център по агролесовъдство, изследователски институт, известен с бившия си акроним ICRAF (Международен център за изследвания в областта на агролесовъдството), едно подобно начинание предизвика голям интерес в света. *То завърши с болезнен провал. В началото държавните глави на африканските държави проявиха ентусиазъм и местните министерства на земеделието получиха много пари. Това означаваше „Вие ни давате парите, а ние посаждаме всичко, от което имате нужда“*. Милиони растения бяха посяти и разбира се повечето от тях загинаха.

Вместо огромна стена от дървета, г-н Гарити предлага една по-метафорична интерпретация, но също толкова амбициозна, т.е.

борбата срещу разрушаването на почвите, но също за подобряване на реколтите, приходите от земята и хранителното обезпечаване. По този начин би могла да се зароди мозайка от начинания, независимо дали са свързани с изграждането на истинска „стена“, идеално очертана на картата.

Успешни примери не липсват. Организацията на ООН за прехрана и земеделие (FAO) ги е изброила. Тя споменава най-вече как милиони хектари от Сахел са се раззеленили отново, благодарение на земеделците, които не са се задоволили само със засаждането на дърветата, но са се грижили за тях (4). Г-н Гарити и неговите колеги се позовават с удоволствие на такива опити за *устойчиво озеленяване на селското стопанство*. Посаждането на дървета наред обработваемите полета представлява всъщност древна африканска практика, която потъва в забвение след внесянето на *модерни* техники, взети от индустриалните държави... и които агрономите преоткриват сега. Принципът е прост – сухите листа образуват постоянна зелена покривка, която предпазва почвата и я възстановява, увеличава плодородието и способността ѝ да задържа вода.

Всички поддръжници на „Великата зелена стена“ съгласуват мненията си, за да подчертаят нейната значимост – всъщност остава само да бъдат ясно обозначени условията. Ще могат ли тези, които я финансират – африкански и европейски правителства, агенции за развитие, неправителствени организации и местното население, за което тя ще бъде изградена, да се обединят около една обща идея?

Това беше една от целите на правителствената конференция, организирана в Дакар през юни 2011 г. Всички участници в проекта се събраха, за да обмислят прилагането му. Държавните глави на африканските държави, сред които и сенегалският президент Абдулайе Ваде, който винаги е подкрепял програмата, са впечатлени от оригиналната идея на Олусегун Обасанджо, но западните заемодатели – Европейският съюз, Световният фонд за околна среда, Световната банка и Организацията на ООН за прехрана и земеделие, споделят възгледа, че един такъв

замисъл е обречен на провал. Изглежда те се доближават до твърденията на г-н Гарити. Има и логистични проблеми, защото три африкански организации си оспорват управлението – Панафриканската агенция за „Великата зелена стена“, Африканският съюз и Общността на държавите от Сахел-Сахарския регион.

Освен че разкрива риска да доведе до забогатяване на министерствата на земеделието повече, отколкото на местното население, възгледът на г-н Обасанджо почива и на научно-аналитична грешка. Снимки с висока резолюция, направени от сателити на Американската служба за геоложки изследвания (United States Geological Survey, USGS), показват, че в действителност Сахара не напредва като вълна, която би се разстлала на юг. Те разкриват множество неподдржани участъци земя, където почвата е изтощена, твърди Грей Тапан от USGS. Това не означава, че възгледът за „Велика зелена стена“ представлява проблем, защото превръщането на района в пустиня е действително, но „метафоричното“ виждане на г-н Гарити би могло да се окаже по-реално. *Именно на тези ивици земя трябва да се обърне внимание, а не на цялата област Сахел-Сахара*, смята той.

Геологът г-н Диа преценява правилността на научните аргументи срещу „буквалния“ възглед. Рискът да бъдат засегнати африканските управници, изразили подкрепата си по отношение на първоначалния проект, му пречи да го признае по един явен начин – това е общо противоречие в политическите процеси за вземане на решение. За да може идеята да върви напред, г-н Диа се стреми да намери сценарий, който да позволи на всички да запазят достойнството си, подчертавайки най-вече, че различията не са толкова големи, колкото изглеждат – *Ние всички имаме една и съща стратегия*.

За г-н Гарити важното не е да водиш борба за една или друга дума или за един или друг възглед за „Великата зелена стена“ – това е работа на държавните глави. За сметка на това *може да се стимулира конкретната работа по проекта почти навсякъде в Сахел и да се придаде стойност на успешните начинания на местното население*. Политическите управници са свободни да използват каквито си пожелаят термини, но тук, на място, работата започва без да се пренебрегват научните изследвания, нито местните умения – *Никой не трябва мисли, че е достатъчно единствено да се засаждат дървета*.

(1) Камуонетки, които за няколко CFA франка превозват населението при често екстремни условия.

(2) Създаден през 1991 г., той обединява сто осемдесет и две страни.

(3) FAO, „Практиката за устойчиво управление на земите. Директиви и добри механизми за Субсахарска Африка. Прилагане на място.“, Рим, 2011 г.

(4) Вж. „Kak Сахел се раззелени отново“, *Le Monde diplomatique*, август 2010 г.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Галина Михова

*Журналист, автор на *HOT: Living Through the Next Fifty Years on Earth* (ГОРЕ-ЩО: Животът на Земята през следващите петдесет години), Houghtonmifflin Harcourt, Бостън, 2011.

НАБОЛЕЛИТЕ ТЕМИ НА ПРЕМИЕРА ЕРДОГАН

Турция и кюрдското предизвикателство

След земетресението, разлюляло Ван и околностите му в Турция, прокюрдската Партия на мира и демокрацията (ПМД) подкрепи усилията за национална солидарност. Въпреки изпращането на войски в Ирак в отговор на атентатите на Кюрдската работническа партия (ПКК), тя, както и Анкара, се опитва да запази шансовете си за диалог и да участва като заинтересована страна в промяната на конституцията.

УЕНДИ КРИСТИАНАСЕН*

ПРЕЗ септември и октомври Реджеп Тайип Ердоган се впусна в поредица от международни срещи. Турският министър-председател посети Египет, Тунис и Либия и бе приет във Вашингтон. Той продължи да критикува яростно Израел, *глезеното дете на Запада*, подкрепи арабските революции, поиска от Арабската лига да гласува за признаването на палестинската държава от Обединените нации (*не е възможност, а задължение*) и притесни египетските ислямисти, защитавайки светския характер на държавата. Ердоган действа енергично, защото твърдата му регионална политика се радва на подкрепата на турското обществено мнение.

Все пак предпазливостта и прагматизмът преобладават — Ердоган даде гаранции на САЩ срещу Иран, като прие на територията му да бъде разположен

противоракетен щит на НАТО, скъса с президента Башар ал Асад, който отказа да послуша съвета му относно реформите в Сирия. От друга страна, въпреки че Анкара прекрати военните си споразумения с Тел Авив, премиерът не замрази икономическите отношения между двете страни. Дори помогна в преговорите за освобождаването от „Хамас“ на войника Гилад Шалит, като приюти в Турция 11 палестински затворници, освободени, но без право да живеят в окупираните от Израел територии.

При все това Ердоган е изправен пред сериозни вътрешни предизвикателства. През последните месеци нараснаха нападенията, отвлеченията и атентатите на Кюрдската работническа партия (ПКК). Властите отговориха с масови арести. Дори ако за момента сме далеч от кървавия период от 90-те години, от юни 2011 г. насам убитите са около 180.

Нарогът се въздържа

ТЕЗИ серийни жестокости се случват след началото, поставено през 2005 г., когато Партията на справедливостта и развитието (ПСР), основана от Ердоган, реши да подобри положението на кюрдите (които представляват между 15 и 20% от населението), така че и те да се възползват от новия разцвет на страната.

Към програмата за развитие на югоизточните райони се добави и отмяна на забраната за кюрдския език, чрез непрекъснати телевизионни предавания на кюрдски и правото да бъде използван в предизборните кампании. Културата също бе насърчена — няколко университета предлагат изучаване на кюрдски език и литература. Използването на мъчения в затвора бе забранено, а правителството започна тайни преговори с ПКК, за да се опита да прекрати конфликта, като обявява амнистия и облекчи затворническия режим на историческия ѝ водач Абдула Йоджалан. Обсъждано е дори той да се постави само под домашен арест. Първият етап е преминат през октомври 2009 г. със завръщането от Ирак на 8 бойци от ПКК и 28 симпатизанти.

Това, което можеше да бъде завой към мира, се превърна в комуникационен провал. Докато десетки хиляди кюрди посрещат изгнаниците, турското обществено мнение, неподготвено за това,

шителите, Ердоган призоваше за спокойствие. *Правата на човека и демокрацията са истинското предпазно средство срещу тероризма*, заяви той. *Не трябва да губим търпение.*

Турското население не изглежда готово да приеме кюрдската автономия. А военномافیотският съюз, който турците обвиняват, че дърпа конците задкулисно — това, което наричат „дълбоката държава“ (3) — продължава да действа. И от двете страни има икономически (оръжия, наркотици и т.н.) и политически интереси. Някои кръгове от ПКК не желаят нормализирането, към което се стремят много кюрди, тъй като това би означавало намаляване на контрола им върху населението и край на способността им да заплашват държавата.

Юмит Фират, умерен и независим кюрдски интелектуалец, обяснява еволюцията в мисленето на кюрдите: *Мислехме си, че самоопределението е единственото решение. Но с премиера Тансу Чилер [1983 – 1993 г.] и демократизацията започнахме да се питаме защо пък да не бъдем заинтересована страна в този процес? Още повече с очертаващата се перспектива за присъединяване към Европейския съюз. Утопията за обединен Кюрдистан изгуби привлекателността си. А и ставаше по-малко реалистична, тъй като съседите ни от иракски Кюрдистан се обнадеждаха от демократичната еволюция в Турция.*

Сега вече, добавя той, кюрдите гледат на запад, *едновременно за да се възползват от облагите на икономическото развитие и заради регионалните обстоятелства. Виждат бъдещето си в една демократична Турция, признаваща правата им.* Кое то означава край на етническата дискриминация, пълно признание на кюрдската идентичност, включително правото езикът да се преподава в училищата, както и децентрализация, включваща известна степен на автономия. За това е необходима промяна в конституцията.

Имаме нужда от нова всеобща конституция, която да говори за граждани и демокрация и да избягва всяко етническо позоваване на турската идентичност, твърди г-жа Гюлтен Къшанак, съпредседател на ПМД и бивш депутат от Диарбекир. *Нашата идентичност се отрича още в първата конституция от 1924 г. и това обяснява този дълъг конфликт.*

Според нея и според много кюрди конституционната реформа не трябва да бъде свързана с разоръжаването на борците от ПКК. Такава реформа изисква свободен дебат по наболели проблеми като автономията: *Всеки трябва да може да изразява гледната си точка. В Турция не е лесно да се дискутира свободно, а това не е нормално.* Сегашната конституция е приета след преврата през 1980 г. и е променяна вече няколко пъти, тя трябва да бъде пренаписана или най-малко да ѝ бъдат нанесени сериозни поправки. Бляскавата победа на ПСР на парламентарните избори на 12 юни 2011 г. я постави в добра позиция, за да се заеме с

този проблем. Партията започна третия си мандат, като спечели 49,8 % от гласа и 326 от 550-те места, при най-висока изборителна активност от 1987 г. насам (86,7 %). За първи път, откакто през 1946 г. бе въведена многопартийната система, една партия печели три последователни победи и увеличава пропорционално гласовете си.

Все пак, колкото и голям да е успехът му, Ердоган не получи мнозинство от две трети, което би му позволило да променя конституцията, без да се консултира с другите партии, и да наложи президентската система, която желаше. Обеща, че партията му ще бъде умерена и че ще търси консенсус. Изглежда малко вероятно такова съгласие да бъде

Край на желязната схватка с армията

ОЧАКВАНИЯТ преход от военен към граждански режим, изминат от Турция, приключи миналото лято. На 29 юли началникът на Генералния щаб и главнокомандващите на Сухопътните, Военновъздушните и Военноморските сили внезапно подадоха оставки. Преди няколко години такъв жест би отприщил сериозна криза, докато този път бе приет спокойно, почти безразлично. Ердоган просто назначи по-консенсусен главнокомандващ на Генералния щаб, а Борсата не помръдна.

Тези оставки представляват крайният етап на демилитаризацията на режима и на десетте години желязна схватка между ПСР и армията. Опитите на армията да забрани партията, като я обвини, че иска да наложи религиозен режим, в крайна сметка доведоха само до засилване на популярността ѝ. Властта на военните също така бе подкопана от процесите, наречени „Ергенекон“ и „Следжхамър“ (5), които разкриха планове за преврати и заговори срещу ПСР. Освен това Европейският съюз постави това условие за присъединяването на Турция, и армията, която контролираше властта през 90-те, трябваше да се върне в казармите.

Защо военните началници подадоха оставки? Генерал Ъшък Кошанер, главнокомандващ, чийто мандат изтичаше едва през август 2013 г., обясни, че му е било *невъзможно да продължи да служи*, поради *несправедливото* задържане на колегите му. Думите му изразяваха разпространеното чувство, че легитимността на разследването на „Ергенекон“ е разклатена от неубедителните доказателства, произволните арести (включително на много журналисти) и тромавостта на процедурата. Почти една трета от генералите и много от пенсионираните офицери са били подследствени,

намерено с крайноядасната Партия на националното действие (ПНД) — 13 % от гласовете и 53 места. ПСР ще трябва да се опита да работи с Републиканската народна партия (РНП), която се определя като кемалистка и получи 26% от гласовете и 135 места в парламента (4). Би могла също да се разбере с кюрдите и с ПМД (36 места). Въпреки всичко от юни до началото на октомври последната бойкотира сесиите на парламента, за да протестира срещу продължаващото задържане на шестима от избраниците ѝ, арестувани по силата на антитерористичните закони. Решението ѝ да се завърне представлява ключов етап в процеса на реформиране и излизане от конфликта, в който от 1983 г. насам са загинали 30 хиляди души.

генерал Кошанер поискал 250 офицери да бъдат наказани с временно отстраняване от длъжност, но правителството решило да ги пенсионира.

В бъдеще въоръжените сили ще трябва да бъдат реструктурирани и намалени до професионален орган в служба на една модерна и интегрирана в света Турция, ръководена от цивилни. Статутът на началника на Генералния щаб, по-висшестоящ от министрите, включително от министъра на отбраната (6), поради което той се отчита само пред премиера, би могъл да бъде променен. На събранията на Висшия военен съвет в следствие на оставките Ердоган седна начело на масата, а не отстрани на началника на Генералния щаб, както повелява традицията. Военните съдилища може би ще бъдат премахнати, а бюджетът за отбраната ще бъде одобряван в парламента. Ключовият момент остава чл. 35 от Закона за вътрешна сигурност, който служи като претекст на всички преврати. Според него, военните са *длъжни* да пазят Републиката в случай на *опасност*. Политическите партии са съгласни да гласуват за промяна, която да забранява на военните сами да определят опасността и да ги задължава да сътрудничат на правителството, ако то ги помоли.

След едно десетилетие на власт Ердоган и ПСР са на върха на могъществото си. Те водиха Турция по пътя на демократизацията и цивилната власт, изградиха процъфтяваща страна, която има амбицията да стане доминираща сила в Близкия изток. Реформата на конституцията и признаването на правата на кюрдите представляват следващото предизвикателство за предстоящите години.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Мила Атанасова

*Главен редактор на английското издание на *Монд дипломатик*, автор на *Voyages au cœur de la planète islam* (Пътувания из ислямската планета), Editions du Cygne, Париж 2011.

(1) *Hürriyet Daily News*, Истанбул, 15 септември 2011.

(2) *Hürriyet Daily News*, 27 септември 2011.

(3) Вж. „Ni Orient ni Occident, les choix audacieux d'Ankara“ (Нито Изток, нито Запад — гръзкуме избори на Анкара), *Монд дипломатик* в Дума, 18 февруари 2010.

(4) Тази партия има нов ръководител, Кемал Къльшдароглу, който замести дискредитирания Дениз Байкал. Въпреки обещанията

му за реформи, той е парализиран от вътрешни разцепления и неспособността да се разграничи от армията.

(5) Движения, обвинени в заговор срещу държавата от 2003 г. насам.

(6) На срещите на НАТО министърът на отбраната се въздържаше да присъства едновременно с началника на Генералния щаб, за да се избегне конфликт за старшинството.

Разследване в

(От стр. 1)

Безкрайно говорене... Нима няма нищо ново под слънцето във Франкфурт? Да. Но не в думите, а във фактите. Защото ЕЦБ разполага с възможности да претворява идеите си в дела далеч извън пределите на монетарната политика. Нейните експерти заедно с други мисионери от любимата „тройка“ (от МВФ и от Европейската комисия) се налагат като паралелни правителства на Атина, Дъблин и Лисабон. Поставят министерствата под опека, обявяват своите „петнадесет заповеди“ — да се засили използването на техническата безработица, да се намалят земеделските пенсии, да се съкратят публичните разходи и т. н. Дори писмо като това от Трише и от неговия приемник Марио Драги до министър-председателя на Италия Силвио Берлускони, в което според Фигаро ЕЦБ настоява процедурите за уволнение да станат по-гъвкави и да се даде предимство на вътрешнофирмените споразумения пред секторните, договаряни на национално равнище, да се приватизират общинските фирми (обществен транспорт, служби за чистота и поддръжка на пътища, електроснабдяване). И за да изтъкнат демократичната си загриженост, двамата главни банкери препоръчват да се процедира с декрети, подлежащи на незабавно изпълнение, а не с проектозаконови, чието приемане парламентът винаги бави. „ЕЦБ фактически поставя Италия под опека“, е заглавието на Фигаро по въпроса. В същото време бившият европейски комисар Марио Монти се бунтуваше срещу една еднoлична чужда власт (1).

Сега вече не става дума за „съвети“, нито за обикновено „послание“, както претендират ръководителите на банката, специалисти по евфемизмите. Но може ли да се каже, че са „запо-

веди“ или „диктат“? По-скоро са условия.

Досега ЕЦБ нямаше никаква власт, която да има истинска тежест, пише Клеман Фонтан, специалист по политически науки. Банката говореше общи приказки, политическите ръководители я слушаха разсеяно с едното ухо и си казваха: „Нормално, това е ЕЦБ, те са консерватори, изслушваме ги, това им прави удоволствие“. Настъпва кризата. Страни от еврозоната се оказват под ударите на финансовите пазари. В началото ЕЦБ отказва да им помогне, вторачена в догмата си за независимост и ненамеса. Но под натиска на правителствата и на банките сред всеобщата паника на пазарите тя накрая отстъпва. Банката се оказва принудена да изкупува съкровищни бонове на държавите в затруднение. Но тя поставя своите условия — за сегнатите страни ще бъдат задължени да прилагат „структурните реформи“, които ЕЦБ винаги е препоръчвала. Свидетели сме на положение, което прилича на отношенията на Аржентина с МВФ в края на 90-те години на миналия век, когато кредиторът упражнява силен натиск върху длъжника, за да бъде сигурен, че последният прилага реформите, смятани за „добри и нужни“. В последна сметка кризата се оказва отворен прозорец за ЕЦБ, заключава Фонтан.

Отворен прозорец — наблюдателите заимстват този израз от Централната банка. И всички, дори и най-критично настроените, виждат в Трише един голям политик. Неговите опоненти го определят като единственият истински европейски ръководител, той успява да се промъкне през този „прозорец“, отворен от историята, за да разшири личната си власт и властта на своята институция.

Когато Трише звънва с камбанката

НА ВЪРХА на Евротауър (с панорамен поглед към околните сгради — Комерцбанк тауър, близнаците на Дойче банк) в столицата на германския капитал, „града на банките“, наричан също „Банкфурт“, сега очакват главния ковчезник. Тук, зад тази кръгла маса, в тази зала на тридесет и шестия етаж, седемнадесетте гуверньори на централни национални банки — френски, германски, словашки и т. н. — са се събрали тази сутрин и решават да запазят лихвите непроменени. Председателят сяда във фотойла, който скоро ще напусне. Сякаш за да открие заседание на съвета, той звънва с камбанката пред себе си.

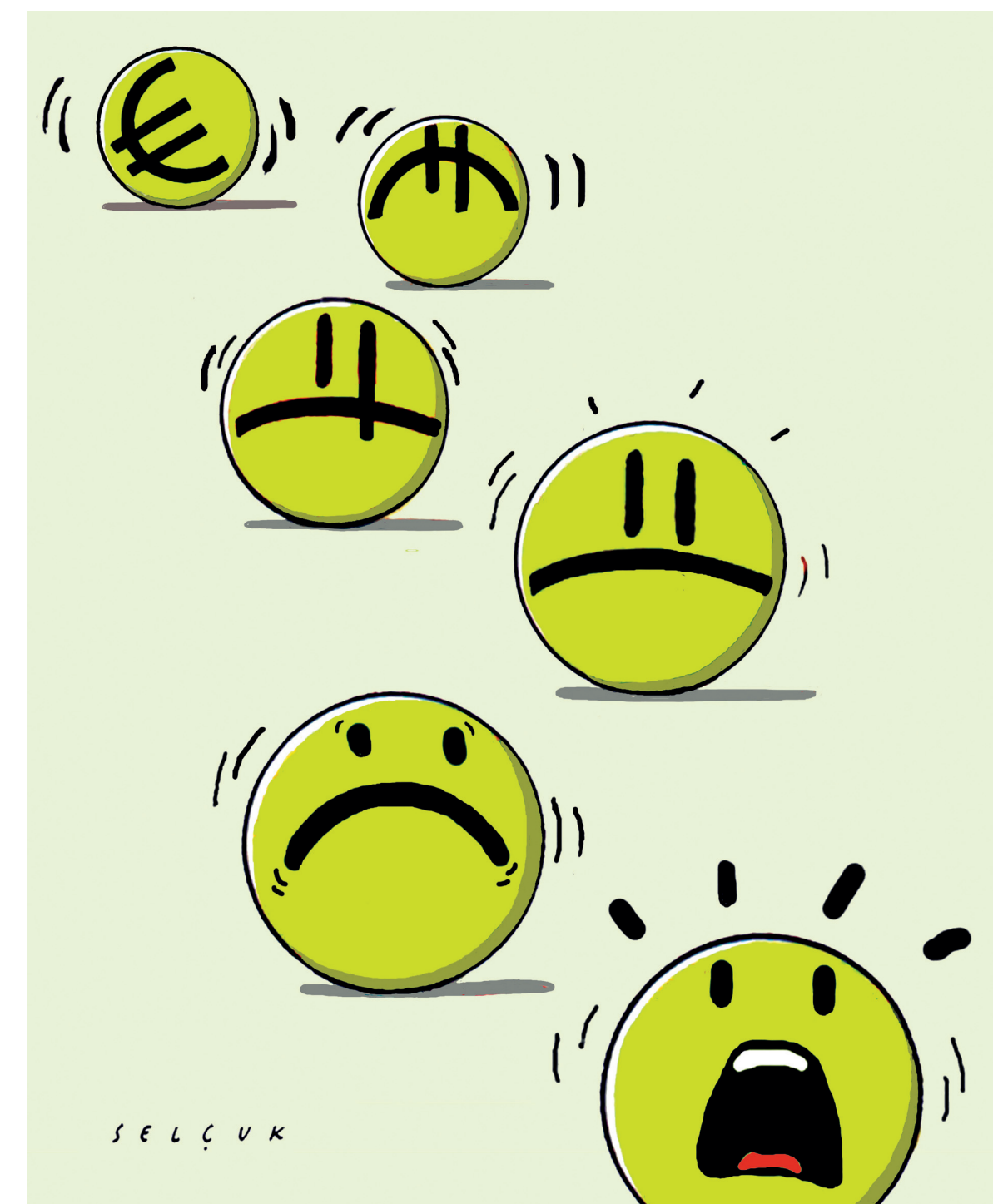
— Преди малко дадохте пресконференция и поискахте да се договарят колективните договори във всяко предприятие поотделно, поискахте приватизация на публичните услуги, гъвкавост на заплащането на труда... Това е истинска правителствена програма!, подчертаваме ние. Кандидат ли сте за президент?

— Не, разбира се, че не, прошепва Жан-Клод Трише. Това са просто механизмите, които моите колеги и аз смятаме за важни, за да има по-бърз растеж

в Европа и за да се създава повече заетост.

— Но когато се говори за „структурни реформи“, държим ние на своето, това прилича на плановете за структурни промени на МВФ от 80-те години на миналия век: либерализация, дерегламентация... Тази програма не проработи нито в Латинска Америка, нито в Африка. Защо се очаква тя да проработи днес в Гърция, в Испания, в Италия, във Франция?

Председателят не само че не отхвърля обвинението, но и излиза от положението с най-неочакван аргумент: програмите на МВФ, напротив, били работили добре. Кои са страните, които по забележителен начин противодействаха на кризата?, отвръща Трише. Това са нововъзникващите икономики, това са страните от Латинска Америка, които благодарение на своите структурни реформи се оказали много по-големи съпротивителни възможности. Свидетели сме на забележително поведение в Африка. Има реформи, които позволяват на производителните сили да се освободят... Дори икономистът Милтън Фридман преди смъртта си не се осмеляваше да

бъде толкова дързък. През 2003 г. гуруто на либералното мислене призна по повод на аржентинската криза: Отговорността на хората от МВФ е неоспорима (2). И ако днес тази страна се оправя по-добре, това е именно защото се отказа от препоръките на МВФ (3).

— Но защо, продължаваме да питаме Трише, не поставите ясно въпроса за повишаване на данъците на фирмите, които през 80-те години на миналия век бяха облагани с 50%, а днес с 33%, които обаче реално са 7% за фирмите, котирувани по борсовия индекс CAC 40?

— Винаги трябва да се мисли за върховния интерес, отговаря той леко отегчен от нашата наивност. Какво става, ако активите във Франция се облагат с по-високи данъци? Инвестициите заминуват за чужбина и във Франция няма работа. Социалната справедливост е основна, но няма да се насърчи заетостта във Франция, ако облагаме фирмите с по-високи данъци в сравнение с другите страни, с по-високи данъци от нововъзникващите икономики. И той не може да направи нищо, ако, представете си, по една щастлива случайност, „върховният интерес“ съвпада с интереса на висшите класи...

Вероятно подтикван само от здрав разум, на 20 февруари т. г.

той се горещи в ефира на радио „Еуро 1“: Да се увеличат заплатите в Европа, ще бъде истинска глупост. Но в същото време увеличението с 13% на дивидентите, надхвърлящи 40 милиарда евро, не предизвикват справедливия му гняв. През 2006 г., воден от загриженост за справедливостта, той се обяви в защита на проекта на правителството „Вилпен“ за Първи договор за наемане на работа (4), въпреки протестите на младите хора. Воден от същата загриженост, стана проповедник на „гъвкавостта на пазара на труда“ из цяла Европа. За бонусите обаче смята, че е нормално да има пай, който да бъде променлива величина и тя да е по-голяма, когато се упражняват ужасно преходни професии (ах, тази „ужасна“ несигурност на борсовите посредници!). Май точно чувството му за социална справедливост го е накарало да подкрепи увеличението на пенсионната възраст във Франция, Ирландия, Португалия..., но

смята, че не е желателно да се въведе данък върху финансовите трансакции.

Такива сравнения са продукт на чисто политическа схоластика, жалва се той. И нашият човек негодува: Аз не съм политик. Позовава се на аполитичността на ЕЦБ — институция, поставена в услуга на седемнадесет правителства, на триста тридесет и два милиона граждани с различни разбирания. Впрочем, настоява той, не искам да ме разпитват по политически теми.

Ако Трише беше останал като съветник в Елисейския дворец, какъвто беше при Валери Жискар д'Естен (през 1978 г.), или директор на кабинета на министъра на икономиката и приватизацията — пост, на който го беше назначил Едуар Баладюр (през 1986 г.), той спокойно можеше да бъде причислен към десницата. Но проповедите на ЕЦБ под наметалото на „независимостта“, обличаща присъдите си с „научни“

(1) Richard Heuzé, „La BCE met de facto l'Italie sous tutelle“ (ЕЦБ фактически поставя Италия под опека), Figaro, Париж, 8 август 2011.

(2) „Le triomphe du libéralisme“ (Триумфът на либерализма), Politique Internationale, бр. 100, Париж, лятото на 2003.

(3) Вж Cécile Raimbeau, „En Argentine, les „piqueteros“ s'impatientent“ (В Аржентина демонстрантите се изнервят), Monde diplomatique, ок-

томври 2011.

(4) Договорът за първо наемане на работа бе изготвен през март 2006 г. в рамките на закона за равни шансове и анулиран през следващия месец под натиска на масови обществени протести. Той беше предназначен за младежите под 26-годишна възраст и постановяваше след първото наемане на работа да мече период от две години, през които наемният работник може да бъде уволняван без мотиви.

храма на еврото

добродетели, в повечето случаи се изплъзват от обществената критика... до международната демонстрация срещу властта на финансите на 15 октомври, когато групата „Окупирай Франкфурт“ събра няколко хиляди протестиращи пред Евротауър. Рядко се е случвало да има манифестации под прозорците на улица „Кайзершрасе“ 29. Както казва социологът Фредерик Лъбарон, *ЕЦБ построи своята невидимост. Тя зае експертна позиция над партиите и над държавите* (5). А нейната географска отдалеченост, очевидната (и подхранвана) сложност на проблемите, с които се занимава, я предпазват от гнева на гражданите.

Това е положението – монетарните напътствия като силно евро, борба срещу инфлацията, вече не се обуславят от политиката. И ето че на свой ред бюджетните, фискалните, социалните решения намират пресечна точка с парите, които са в ръцете на специалисти, във Франкфурт естествено, и те правят своя избор, като ни уверяват, че ние „нямаме избор“.

И все пак на Трише му се налага да се сблъска със „съпротива“. Тя не идва от средите на трудещите се. Тя е вътре във финансовия свят. Събрани пред него, икономическите журналисти

носят същите одежди като борсовите посредници и не досаждат на никого с данни за безработицата в Португалия, за лекарствата против диабета, които социалното осигуряване вече няма да покрива в Гърция, за намалението на пенсиите в Ирландия и т. н. Не, въпросът, който предизвиква раздразнението на председателя, е зададен на 8 септември от специалния пратеник на германския икономически всекидневник *Börsen Zeitung*: като купува облигации на държави в затруднено положение, ЕЦБ не разменя ли статута си на „котва на сигурността“ срещу статут на „лоша банка“? На следващия ден германецът Юрген Щарк, главен икономист и говорител на праволинейните банкери, обяви оставката си като директор. Миналия февруари Аксел Вебер обяви, че напуска поста си на председател на Бундесбанк (германската централна банка) и съответно мястото си в съвета на гуверньорите на ЕЦБ, за да засвидетелства несъгласието си със стратегията на институцията във Франкфурт, преценявана като недостатъчно твърда. Той откача също да стане приемник на Трише, чийто мандат изтече на 31 октомври. Колкото и комично да изглежда, по този начин към главния европейски banker е отправен упрек, че му липсва... праволинейност!

на гуверньорите) *решава колко да се пусне на пазара (Вж. картата).*

И експертът веднага уточнява: *Макар че... при сегашните обстоятелства решихме да позволим на банките да определят сами колко искат да заемат. Заради финансовата криза трябваше да предприемем малко по-специални мерки. В дадения момент, добавя Иван Фрешар, това е доста просто – ние отпускаме толкова свежи пари, колкото банките ни искат. Това е политиката на full allotment.*

Full allotment? Това би могло да се преведе като „до пълно утоляване на жаждата“. И ако на държавите се отпускат заеми при определени условия – и то най-сурови, що се отнася до банките, кредитите са на самообслужване. ЕЦБ побърза да се притече на помощ на банките „Сосиете женерал“, HSBC, „БНП-Париба“, а господата Трише и Драги не изпратиха никакви писма с изисквания към собствениците им техните банки да напуснат данъчните убежища, да престанат със спекулативните си действия по държавните дългове, да финансират реалната икономика. Нито един „мъж в черно“ от ЕЦБ не се появи в седалището на „Креди агрикол“ или на „Комерцбанк“, за да се зарови в сметките им със същия плам, както в министертство на здравеопазването в Атина, и да им даде заповеди със същата арогантност.

Седнал на пейка пред „евробутика“, който продава носни кърпички, чадъри, чаши, шоколад и т. н., депутатът Канфен обобщава: *За да спаси системата, ЕЦБ отвори крана на свежите пари. Но проблемът е, че трябва да е пробита и парите, които текат, не стигат до реалната икономика. Защото между тях са търговските банки, които все още предпочитат спекулацията пред инвестирането. Ролята на ЕЦБ е да се грижи водата да*

тече в правилната посока, а от две години там не са взели никакви мерки за това.

Тази предубеденост на Централната банка е основният проблем, който коментира депутатът Мигел Портас (от Обединената европейска левица): *На Португалия беше наложен спасителен план. Но от отпуснатите 78 милиарда евро, 54 милиарда заминават направо при кредитаторите. Беше ни казано: „Приоритет са банките, които държат държавен дълг“. И за да бъде финансирано това, се режат заплатите, а минималната работна заплата у нас е 435 евро, средната пенсия пък не надхвърля 300 евро. Водата, газът и електроенергията бяха увеличени със 17%, 18% и 20%. ДДС вече стигна 23 %, а големият капитал е напълно защитен – в*

името на нуждата да се привлечат инвеститори.

В Ирландия ЕЦБ излиза от сянката. *По време на изборите, които се състояха през пролетта, лейбъристката партия повтаряше лозунга „It will be labour's way, or Frankfurt's way“ (това ще бъде нашият път или пътят на Франкфурт), разказва евродепутатът Пол Мърфи (също от групата на Обединената европейска левица). Те обещаваха, че банките и частните кредитори ще бъдат обложени с данъци, а не само гражданите. Но Европейската централна банка настоя нито един частен кредитор да не бъде санкциониран. И малко след изборите така наречената ирландска социалдемократия, както и социалдемократията из цяла Европа, капитулира. Тя коленичи пред пазарите, пред ЕЦБ, пред тройката.*

Само си сложиха пантофите и влязоха

В СВОЯТА пропаганда Европейската централна банка не престава да се хвали с „независимостта“ си. Тя на драго сърце припомня член 107 от Маастрихтския договор: *Нито ЕЦБ, нито никога национална централна банка, нито който и да било член на техните органи за взимане на решения не може да иска, нито да приема инструкции от институции или органи на общността, от правителства, от държавни членки и от всеки друг организъм.* С една дума пълна независимост по отношение на политическата власт. Новият председател на ЕЦБ Драги няма да плаши властта на финансите повече от Трише – той беше вицепрезидент на европейския клон на „Голдмън Сакс“ и отговаряше за държавните дългове точно в момента, когато банката маскиреше сметките на Гърция.

Отмар Исинг, главен икономист на ЕЦБ между 1998 и 2006 г. и духовен баща на еврото, измина обратния път, като стана съветник по международните въпроси на

„Голдмън Сакс“. Вебер, бивш председател на Бундесбанк и представител на Германия в съвета на гуверньорите на ЕЦБ, също направи своя избор. Вместо да се върне в университета, той прие да стане заместник-председател на швейцарската банка UBS (заподозряна, че фаворизира укриване на данъци) срещу възнаграждение от 1,7 милиона евро и сток-опции.

Нито един от пазителите на храма на еврото обаче нито за миг не си помисли да се присъедини към френски, германски или италиански профсъюз. „Независимостта“, която те избрах, е по-здравословна.

(5) Frédéric Lebaron, *Ordre monétaire ou chaos social?: La BCE et la révolution néolibérale* (Монетарен ред или социален хаос: ЕЦБ и неолибералната революция), Editions du croquant, collection „Savoir/Agir“, Белкомб-ан-Бож, Франция, 2006.

АНТОАН ДЮМИНИ
и ФРАНСОА РЮФЕН

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Методи Кръстев

ЕЦБ, начин на употреба

Европейската централна банка (ЕЦБ) се появява на бял свят през юни 1998 г. с един-единствен приоритет – *да се грижи за стабилността на цените* (чл. 282, §2 от Договора за начина на работа на Европейския съюз). Другите й прерогативи са подчинени на тази клауза – нещо, по което се различава от Федералния резерв (централната американска банка), официално натоварен с още една мисия – да съдейства за увеличаването на заетостта. *Без да вреди на целта за стабилност на цените*, ЕЦБ трябва да полага усилия да подкрепя главните икономически политики в общността в съответствие с принципите на пазарната икономика, в която конкуренцията е свободна. Стабилността на цените може да се смята за постигната, когато дългосрочно ценовият показател потребление – инфлация не надхвърля 2%.

ЕЦБ е натоварена и с отговорността да пуска в обращение нови парични емисии, тя сече монетите, които са в обращение в седемнадесетте държави от еврозоната, тя отпуска кредитите, от които обилно се ползват банките от региона (1).

Съветът или *бордът* (на английски) е главният решаващ орган на ЕЦБ. Той е съставен от гуверньорите на националните централни банки на страните от еврозоната и от шест члена на директорията (назначени с общо съгласие от държавните и правителствени ръководители). Съветът заседава два пъти в месеца, главно с цел да фиксира лихвения процент, с който ЕЦБ отпуска пари на търговските банки. Съветът не публикува протоколите от заседанията си.

От „стабилността на цените“ ЕЦБ разпростря мисията си към „финансовата стабилност“. През пролетта на 2010 г. ЕЦБ купи гръцки и ирландски държавни ценни книжа, преди да направи същото в края на 2010 г. с португалски и испански облигации и с италиански през лятото на 2011 г. Тези покупки, направени в рамките на „Security Market Program“ (програма за пазарите на ценни книжа), достигнаха през октомври сумата от 165 милиарда евро (срещу 74 милиарда в началото на август). Те предизвикаха гнева на германските ръководители, които се опасяват, че ЕЦБ може да се превърне в *лоша банка* – кош за рискови кредити.

А.Д. и Р. Ф.

(1) Lire Manière de voir, no 119, „Le casse du siècle“, octobre-novembre 2011.

Абонирайте се

И през 2012 г. българското издание на "Монд дипломатик" ще продължи да излиза с вестник "Дума" всеки първи и трети четвъртък на месеца. Можете да се абонирате в "Български пощи" ЕАД, "Доби прес" ЕООД и "Разпространение на печата".

Онлайн абонамент: <http://www.mondediplo-bg.com/abonament.php>

Изданията на LE MONDE DIPLOMATIQUE ПО СВЕТА

Вестник *Монд дипломатик* излиза на 27 езика. Тиражът на неговите 41 печатни международни издания надминава 2,4 милиона екземпляра. Към тях трябва да се добавят и 43 издания в интернет.

Покрит скандал

Сега, когато се потвърждава постепенното изтегляне на чуждестранните войски от Афганистан, президентът Хамид Карзай заяви, че страната му ще застане „до Пакистан в случай на война между Вашингтон и Исламабад“. Бъдещето на тази страна, опустошена от конфликтите, продължава да е несигурно, но нивото на корупцията в Кабул надхвърля очакванията и компрометира възстановяването.

ЛУИ ЕМБЕР*

ПРЕЗ ЮНИ 2011 г. Абдул Кадир Фитрат, управител на афганистанската централна банка, обяви от един хотел в предградията на Вашингтон, че е подал оставка от поста си и бяга в САЩ от страх за живота си. Още през април пред афганистанския парламент той разкри – и подкрепи с имена и цифри – безпрецедентен финансов скандал в Кабул Банк, най-голямата частна банка в страната, която почти стигна до фалит през август 2010 г.

Според последните изчисления на централната банка ръководителите на Кабул Банк са отпуснали заеми и загубили 579 милиона долара (419 милиона евро) от депозитите за шест години. Като се прибавят лихвите и някои заеми, замаскирани като протоколни и административни разходи, сумата, която трябва да се покрие, възлиза вероятно дори на 914 милиона долара. Спрямо пропорциите на афганистанската икономика, чийто брутен вътрешен продукт едва надвишава 7 милиарда долара за 2011 г. според Международния валутен фонд (МВФ), обемът на тези загуби е нечуван в световната история на финансите. Те хвърлят светлина върху ендемичната корупция, господстваща в Афганистан, и пълната неспособност на правителството на Хамид Карзай да се справи с нея три години преди планираното оттегляне на американските войски, докато предприемачите мислят само за едно – да се възползват от международната помощ, докато още я има.

Историята на Кабул Банк е още по-тъжна, тъй като съвсем доскоро банковият сектор се смяташе като един от успехите на възстановяването на страната, се жалва Уилям Бърд, бивш директор на Световната банка в Афганистан. Сред благодетелстваните от щедростта ѝ фигурира един брат на президента Карзай, Махмуд, и един брат на маршал Мохамад Казим Фаим, първи вицепрезидент. Според вътрешен източник, разследването на централната банка е открило общо двеста и седем на „заплата“ – членове на парламента, министри, губернатори на провинции, артисти, един футболен отбор, отговорници за политическа кампания и т.н. (1).

Половин час след новината за оставката на Фитрат кабинетът на президента Карзай го обяви за предател. Заповед за задържане е изпратена до Интерпол и до посолството на САЩ в Кабул, тъй като Фитрат бил начело на списък от заподозрени, който кабинетът на главнопрокурор на Афганистан се канел

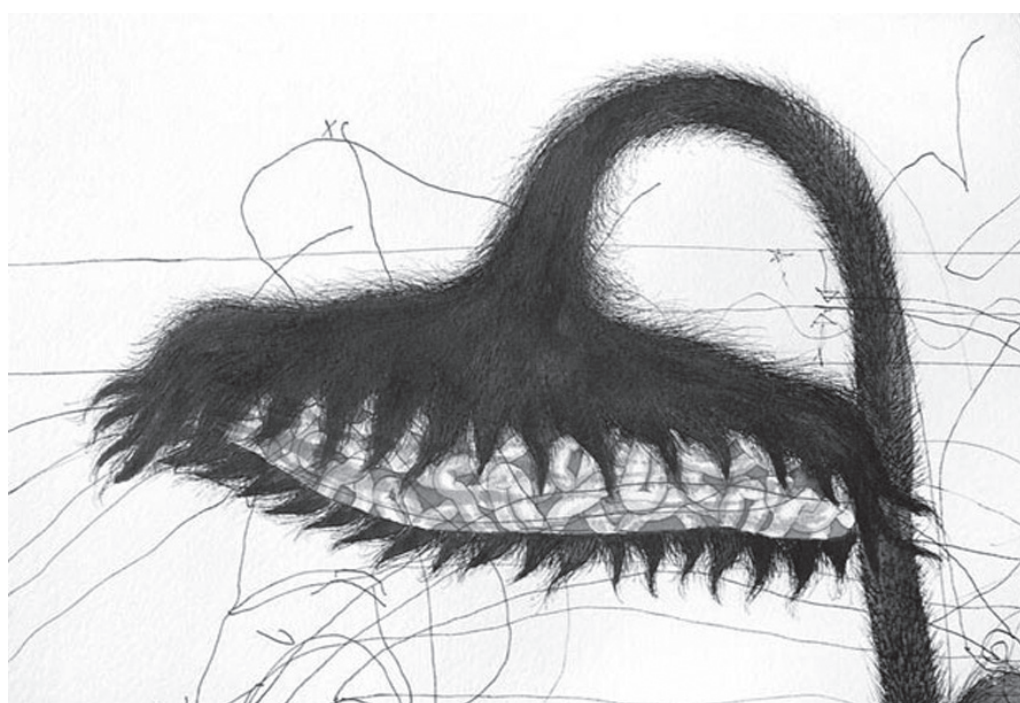
да публикува от преди година. Предвиждали също да хвърлят в затвора Шеркан Фарнуд, основател на банката, и председателя й Халилула Ферози, които още се движели почти свободно в Кабул. Оттогава се очаква хипотетичен процес.

Според различни източници Комитетът по оценка и надзор (Monitoring and Evaluation Committee, МЕС, антикорупционно бюро) обаче е изчистил репутацията на Махмуд Карзай и на Абдул Хасин Фахим, и двамата акционери в банката, при условие че върнат сумите, считани като измамни заеми. Първият е получил 22 милиона долара, а три дружества, в които вторият е акционер, са получили щедри заеми на стойност 182 милиона долара. Оттогава Махмуд Карзай сипе обиди срещу Фарнуд, бившия му съдружник. Крадец, обяснява ни той, престъпник, който трябваше отдавна да е осъден. И казва, че е отвлечен, изтощен от мудността на правителството.

Кабул Банк е повод за конфронтация между афганистанските власти и МВФ. От март 2011 г. насам Фондът блокира изплащането на част от международната помощ за държавния бюджет (2) и иска от правителството да поеме само загубите на банката (само 70 милиона долара бяха възстановени през юли) и изисква реформа на банковата система, както и процес, който да не е чист театър. Властта се нуждае отчаяно от тези пари, за да не остане без налични пари след няколко месеца, припомня Ендрю Уайлдър, специалист по Афганистан в Американския институт за мир, изследователски център към американския Конгрес. В средата на октомври афганистанският парламент даде съгласието си за план за рефинансиране на централната банка и разреши първото плащане от 51 милиона долара. Следователно МВФ може би ще приеме да поднови програмата за помощ от средата на ноември.

Г-н Фарнуд, основател на Кабул Банк, човекът, позволил на властите да се обслужат от депозитите на милион и триста хиляди афганистанци, е авантюрист, започнал от нула. Роден в бедно семейство от северната част на страната, играчът на покер на световно равнище, (интернет сайтът Word Series of Poker му приписва близо 400 000 долара печалби между 2005 и 2008 г.) е мечтаел да стане основател на индустриален и финансов конгломерат. Основната част от живота си той прекарва в чужбина – първо в Москва, където през 80-те години на XX век основава в студентската си стая дружество за прехвърляне на

KHADIM ALI.
– „Силата на забравата“,
2011

пари за вноса на афганистански платове в Русия. Според бившо длъжностно лице на НАТО в Афганистан само за петнадесет години той успява да разшири мрежата си в Централна Азия, Пакистан, Иран, Китай, дори в Европа и Калифорния.

Така той се вписва в традиционните мюсюлмански мрежи на хавала – система за парични трансакции, кредити и между-банков обмен, чието огромно предимство е, че оставя съвсем малко писмени следи. Според изследовател от американската Администрация за борба с наркотиците през 90-те години на XX век Фарнуд е прехвърлял

пари от Дубай за множество законни търговии, но също така е перял пари за талибаните, трафикантите на наркотици и за „Ал Кайда“. След падането на режима на талибаните през 2001 г. американският съюзник насърчава създаването на модерни банки. По това време в страната има само две национални анемични банки. Регулаторите си отдъхнаха, когато видяха, че в Кабул се установяват истински банки, обяснява Бърд. Чуждестранните дарители смятаха, че те могат да се подчиняват на международните правила. Фарнуд е първият, който подава заявка за лиценз и го получава през 2004 г.

Колкото и пари да влизат в сейфове, те никога не се задържат дълго там – Фарнуд градеше своя империя. Инвестира в цимента с Махмуд Карзай (3), в телевизионен канал (1,8 милиона долара), в продажбата на бензин (21 милиона), в недвижими имоти в Кабул. Да не говорим за авантюрата с „Памир Еървейс“. Основателят на Кабул Банк пропил 98 милиона долара между 2009 и 2010 г. в тази въздушна флотилия с красноречив девиз: „Летете с доворие“.

Оттогава Фарнуд се надува – пътува до Дубай единствено със собствените си авиолинии и продава на загуба, за да разори конкуренцията. По едно време билетът от Кабул до Дубай струваше 50 долара. Авантюрата приключва през май 2010 г. в планината Хиндукуш, където самолет „Антонов 24“ на компанията се разбива и причинява смъртта на четиридесет и четири пътника. Самолетът, разбира се, летял с фалшиви документи.

Тогава се появява втори герой – г-н Ферози, назначен на поста директор на Кабул Банк през 2008 г. Веднага след катастрофата той представя пред медиите върволица жени на жертви, получили обезщетение, които оправдаваха „Памир Еървейс“ и сочеха небрежността на въздушните контролори от НАТО като причина за това, че са вдовици. Самият Ферози също е прекарал дълго време в Русия – учил е в полицейската школа в Башкортостан, след това е бил трафикант на изумруди в полза на Северния алианс на команданта Ахмед Шах Масуд, преди да влезе в Кабул Банк като началник охрана.

През май 2010 г. в афганистанската столица този син на поети, с изрусени коси, мускулест торс, прозираш под поло „Лакоста“, ни обясняваше не-обичайната си концепция за професията на банкера: *Всеки бизнес в Афганистан е рисков.*

Актриси, лотарии и „творческо“ счетоводство

ТАКА започва историята на доверие, акт на вяра, според Нурула Делауари, който по това време ръководи централната банка. За да убеди съгражданите си да извадят спестяванията си изпод дюшеците, Фарнуд проявява рядко за финансовия свят чувство за шоу: докато две индийски актриси – Дивия и Сита – хвалят кредитните карти по телевизията, той организира в обредни зали колосални лотарии, наречени „Бахт“ („шанс“ на езика дари), достъпни за всеки притежател на 100 долара в сметка в Кабул Банк. Фарнуд раздаваше коли, апартаменти, пари, разказва Ануар-ул-Хак Ахади, сегашен министър на търговията, който подписал лиценза на Кабул Банк. Той успя да привлече вниманието към себе си, като използва техники, които се прилагат в други области в Близкия изток.

За две години системата потръгва. Фарнуд намира нови съдружници сред близките до властта – дава назаем 6 милиона долара на Махмуд Карзай, който по този начин придобива 7% от акциите на банката, без да плати нито стотинка. Фарнуд не принадлежеше към някое племе, нямаше никаква подкрепа, споделя Делауари. Като влезе в съдружие с Махмуд Карзай, смяташе, че си осигурява застрахователна полица.

През юли 2011 г. заместник главният прокурор на страната

разкри четиристотин и тринайсет измамни заема, отпуснати от Кабул Банк, главно на нейните акционери, често без лихва или срок за връщане. Повечето от тях са били на името на подставени лица – пазачи, градинари, домашни прислужници и т. н. Паралелно с това банката открива редица клонове, включително и в южната пушунска част, където талибаните се върнаха масово от 2005 г. насам. Освен това държавата използва банката за изплащането на заплатите на държавните служители, включително на войската и полицията. Тези договори, подписани с министерствата, се множат след повторното избиране, при съмнителни условия, на Хамид Карзай през 2009 г. Това беше един от големите им шансове да бъдат избрани да изплащат заплатите, споделя Уайлдър. Те съумяха да използват тези суми, които преминаваха транзитно през касите им, по „творчески“ начин, като бавеха изплащането на заплатите на държавните служители, за да използват по-дълго лихвите от депозитите и като реинвестираха сумите в изключително разнообразни сектори.

(1) Alissa J. Rubin u Rod Nordland, „Kabul Bank is portrayed as a private ATM for Afghanistan's elite“ (Кабул Банк е представена като частен банкомат за афганистанския елит), *Ню Йорк Таймс*, 20 март 2011.

(2) За анализ на мези преговору вж. Martine Van Biljert, „The

IMF, Kabul Bank, government salaries and transition“ (МВФ, Кабул Банк, правителствени заплати и преход), *Afghanistan Analyst Network*, юни 2011, <http://aan-afghanistan.com>.

(3) Вж. Mir Sediq Zaliq, „A loss-making cash cow“ (Парична крава, която дава загуби), *Afghanistan Today*, юли 2011, www.afghanistantoday.org

В Кабул Банк

Имаме малко време. Всеки ден балансът във властта се променя. И когато американците си тръгнат, ще има много по-малко пари за бизнес.

С излизането на Ферози на преден план Фарнуд се появява по-рядко в Кабул. Сякаш се е оттеглил в Дубай. Според бивш американски служител от НАТО Фарнуд изгуби контрола на банката за близо две години. Тя винаги е функционирала като пирамида на Понци(4), но Фарнуд я поддържаше на повърхността като вкарваше в бизнеса истински предприятия. Ферози обаче се договори с Махмуд Карзай и Хасин Фахим и предоставяше заеми серийно. Вече само теглеше пари и то твърде бързо. Това ограбване се ускори през 2010 г. до последния момент, когато Фарнуд и Ферози разбират, че

ситуацията става неудържима. В края на август 2010 централната банка изисква оставката им, като посочва загуби на стойност 300 милиона долара, особено на недвижимия пазар в Дубай. Подплашени от риска за фалит, клиентите превземат гишетата на Кабул Банк. Налага се централната банка да рефинансира институцията с 825 милиона долара през септември 2010 на няколко плащания.

Според заместник главния прокурор в момента държавата се опитва да продаде имущество на Кабул Банк в емирството на стойност 300 милиона долара. Ферози посочи тридесет и пет луксозни вили, закупени за 160 милиона долара на изкуствения остров Палм Джумейра. Президентът Карзай пусна на свобода Фарнуд и Ферози през септември. Предполага се, че те трябва

да помогнат да се установи имуществото, което може да се

продаде. В затвора са прекарвали само два месеца.

Кражби на валута

ЕДИН изненадващ урок от този почти фалит, припомнен от Колин Кукман, изследовател в Центъра за американски прогрес, „мозъчен тръст“ със седалище във Вашингтон, е, че падането на Кабул Банк на практика няма никакъв ефект върху афганистанската икономика. То не предизвика голяма криза, тъй като банката не е била дълбоко вкоренена в икономиката и е финансирала малко наистина продуктивни инвестиции, основната ѝ дейност е била да краде валута. Накратко – тя е служила само за изпомпване на финанси.

Що се отнася до президента Карзай, той обвини чуждестран-

ните регулатори, които наистина не бяха в час, но отказа да се ангажира твърде много. По време на кризата той разреши на централната банка и да разследва, преди да отстъпи и да предпочете по-скоро да моли насаме акционерите на Кабул Банк да върнат парите, които им е дала назаем, отколкото да свидетелстват пред инспекторите от централната банка. Впрочем той забрани присъствието в нея на западни съветници, според доклада на американския главен инспектор за възстановяването на Афганистан, в който се сигнализира за съществени грешки в бдителността (5).

За да оздрави банковата система на страната, Световната

банка иска да финансира одит на десетте основни частни афганистански банки. Но вратите им остават затворени. Има съмнения обаче, че Азизи Банк, втората най-голяма частна финансова институция в страната, също е изгубила много в Дубай след 2008 г. Президентът Карзай свика един от основните ѝ акционери в началото на 2009 г. заедно с президента на Кабул Банк, за да ги разпита върху съответните им загуби. И двамата го успокоиха, излязоха спокойно от президентството и продължиха своя бизнес.

(4) Bug измама, която представлява изплащане на парите, дължими на един инвеститор, чрез средства от друг, използвана от американеца Бърнард Мейгоф.

(5) Вж. Martine Van Biljert, *цит. съч.*

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Мила Атанасова

ДВИЖЕНИЕ - ИЗРАЗИТЕЛ НА НАРОДНОТО НЕДОВОЛСТВО

Уолстрийт на мушката

Чаената партия, появила се през 2009 година, подтикна републиканците да радикализират консервативните си позиции. Дали движението „Окупирай Уолстрийт“ ще промени толерантното отношение на Барак Обама към финансовия сектор?

ДЖЕФ ГУДУИН*

КРИЗАТА на капитализма доведе до възникване на протестни или бунтовни движения в различни страни по света – и бедни, и богати. В САЩ бюджетните ограничения и нормативните промени на статута на държавните служители предизвикаха мащабни демонстрации в началото на тази година, като в Уисконсин стотици хиляди души излязоха на протестно шествие и завзеха сградата на асамблеята на щата в гр. Милуоки (1).

Неотдавна се появи ново, може би по-радикално движение – „Окупирай Уолстрийт“. То се зароди в началото на септември в малък градски парк в деловия квартал на Манхатън и бързо се разпространи из стотици американски градове. За разлика от манифестациите в Уисконсин, „Окупирай Уолстрийт“ не възникна като реакция на определен закон или на конкретна правителствена мярка, то е по-скоро израз на масовото заклеимяване на властта на финансовите кръгове във всички нейни форми, както икономическа, така и политическа.

Текстът на Декларацията за окупиране на Ню Йорк, написан от активисти на „Окупирай Уолстрийт“, определя недвусмислено основната насока на движението:

*Професор по социология в Ню Йоркския университет. Автор на *No other way out: States and revolutionary movements* (Няма друг изход – Държави и революционни движения, 1945-1991 г.), Кеймбридж Юнивърсити Прес, 2001 г.

Написахме Декларацията с цел всички, които се чувстват измамани от международните корпорации, да знаят, че ние сме техен съюзник. Обединени от принадлежността си към народа, ние виждаме действителността, тоест, че бъдещето на човечеството изисква сътрудничество между хората; (...) че властта на едно демократично правителство произлиза от народа, но фирмите не чакат нищо одобрение, за да експлоатират народа и планетата; че никоя демокрация не е истински възможна, ако действа под диктата на икономическата власт. Обръщаме се към вас във време, в което мултинационалните корпорации, поставили печалбата пред хората, интересите си пред справедливостта и потисничеството пред равенството, са тези, които всъщност управляват нашите правителства.

„Демокрация, не плутократия“, „Уолстрийт окупира нашето правителство – нека ние окупираме Уолстрийт!“, „Корпорациите не са народът“. В този дух са посланията по плакатите, окачени навсякъде из парка Цукоти, на не повече от километър от свещения храм на американските финанси. Като взима на прицел банките и финансовите институции, „Окупирай Уолстрийт“ определя икономическата власт като основен източник на проблемите на 99 % от населението. В страна, в която капитализмът е бил обект само на редки и странични критики, подобно твърдение е израз на значимо политическо явление.

Активистите на „Окупирай Уолстрийт“ в Ню Йорк не са марксисти. Предпочитат да насочат нападите си към *алчността на финансовия сектор*, отколкото към капитализма като такъв. В този смисъл те имат пряка родствена връзка с „Възмутените“, които понастоящем се мобилизират от Мадрид до Атина. А тактиката на постоянна окупация на обществени места очевидно се вдъхновява от протестиращите народни маси, стекли се

на площад „Тахрир“ в Кайро (2) през януари т.г. „Окупирай Уолстрийт“ не е просто движение срещу безработицата, икономията, изземванията на жилища, ограничаването на профсъюзните свободи, срещу деградацията на околната среда или огромния студентски дълг, който в САЩ наскоро достигна 1000 милиарда долара. То подкрепя всички тези каузи, но без да пропуска да ги присъди на смазващата власт на финансовия сектор.

Колко съпричастни работодатели!

ВСЕ ПАК, дали движението ще съумее да превърне гнева и енергията, които освободи, в политическа сила, способна да обезпокои своите противници? По-голямата част от активистите на „Окупирай Уолстрийт“ са студенти и младежи с нестабилно положение или безработни, без никаква стратегическа роля спрямо банките и корпорациите, които така красноречиво разобличават. За да укрепи, движението би следвало да се оприе на организации с по-сериозна нападателна способност, като се започне от профсъюзите. Те обаче бяха загубили сили още преди кризата, а днес са още по-слаби. Заели отбранителна позиция, ръководителите на големите профсъюзни централи (с редки изключения) предпазливо изразиха неодобрение към действията и антипазарните становища на „Окупирай Уолстрийт“, като същевременно твърдяха, че разбират причините за народното недоволство. Това, последното,

два месеца след възникването си движението може ли да се похвали с някаква победа? Демонстрантите несъмнено предизвикаха вълна от дебати по рядко споменавани досега в политическия дискурс теми, която заля цялата страна. „Окупирай Уолстрийт“ даде също така начален тласък на растящ брой шествия, митинги и политически инициативи в Ню Йорк и в периферията му, благодарение на своята насоченост към едно наситено със символика място, което подхожда за мобилизация на разнообразна палитра групировки със свои специфични искания – профсъюзи, квартални сдружения, студентски асоциации, антивоенни активисти, еколози, като по този начин събуди интерес сред медиите и широката публика. Вече може определено да се говори за съществуването на гъвкава коалиция „Окупирай Уолстрийт“, която обединява споменатите категории хора.

изобщо не ги ангажира – дори управители на международни корпорации заявяват съпричастност към движението, свеждайки разобличаването на капитализма от страна на демонстрантите до критика към „злоупотребите“ на системата. Главният изпълнителен директор на финансовата компания „Уелс Фарго“ Джон Шумпф изтъква своето *разбиране към безпокойството и гнева на демонстрантите*, а колегата му по пост в „Дженерал Електрик“ Джеф Имелт казва, че се *вслушва в техния глас*.

Още една заплаха, която тегне над уолстрийтските размирици, идва от Демократическата партия, която на драго сърце би пренасочила движението в полза на изборните си интереси. Разбира се, както неотдавна напомни Робърт Райх, бивш министър на труда при президента Бил Клинтън, би било най-малко изненадващо Демократическата партия изведнъж да се опълчи

срещу банките и корпорациите. Тя зависи прекалено от техните пари, медиите и мрежите им и не иска да си спечели тяхната неприязн. Но това никак не би попречило догодина някои кандидати на демократите да застанат пред избирателите си като безпощадни разобличители на финансовия сектор с надеждата да извлекат дивиденди от негодуванието. Така в своята реч на 17 октомври в Ашвил, Северна Каролина, Барак Обама обвини републиканците, че позволяват на банкерите от Уолстрийт да вършат „каквото си поискат“.

Ще отстъпи ли движението пред подобни стратегии? Малко вероятно е от страна на твърдото ядро активисти, които отричат традиционните политически действия. „Окупирай Уолстрийт“ е *пост-политическо движение, което цели да преодолее поражението на политическите партии*, обяснява един от тях. То *обединява хора, които мислят, че могат да променят нещата из основи, и че не се нуждаят от Уолстрийт или пък от политиките, за да успеят*. „Да променят нещата“ без Уолстрийт е добре, но дали е възможно без организации?

Положението изглежда още по-деликатно, доколкото профсъюзите и студентските организации, образуващи втория кръг на „Окупирай Уолстрийт“, надали ще останат безразлични към омайните гласове на демократите. Някои от днешните най-ентусиазирани демонстранти биха могли да прехвърлят оръжието на другото рамо, когато сериозно се открие предизборният сезон.

(1) Вж. Макс Русо, „Движението на неподвижните“, *Монд дипломатик* 8 Дула, 21 юли 2011г.

(2) Shannon Bond et Jeremy Lemer, Corporate leaders say they understand protest (Управителите на корпорациите казват, че разбират протестите), *Financial Times*, Лондон, 18 октомври 2011 г.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Христина Костова

КЪМ ЕЗИКОВИЯ КАПИТАЛИЗЪМ

Когато думите са злато

ФРЕДЕРИК КАПЛАН*

УСПЕХЪТ на Гугъл (Google) се дължи на два алгоритъма – единият позволява намирането на страници, съответстващи на определени думи, и го направи популярен, а другият придава на тези думи търговска стойност и го направи богат. Първият от тези методи за изчисление, изработен от Лари Пейдж и Сергей Брин докато били още докторанти в Станфордския университет в Калифорния, представлявал ново определение за това доколко дадена уеб страница отговаря на определено търсене. Несъмнено, през 1998 г. търсачките вече са били способни да откриват страниците, съдържащи зададената дума или думи. Класирането обаче често се правело наивно – според това колко пъти се срещал търсеният израз. С разрастването на Мрежата предлаганите на потребителите резултати ставали все по-неясни. Основателите на Гугъл предложили класирането на страниците да става според броя хипертекстови връзки, водещи към тях – принцип, вдъхновен от този, който отдавна осигурява признанието за академичните трудове. Колкото повече се разраствала Мрежата, толкова по-голяма ставала прецизността на класиранията на алгоритъма на Пейдж и Брин. Това съществено предчувствие позволи на Гугъл да стане първата входна врата в Мрежата сред търсачките още в началото на 21 век.

Докато много наблюдатели се питаха как калифорнийското дружество ще успее да осребри услугите си, създаването на втория алгоритъм го направи едно от най-богатите предприятия в света. При всяко потребителско търсене Гугъл предлага няколко линка, свързани с кратки текстови реклами към рекламни и търговски сайтове. Тези обяви се показват най-отгоре, над самите резултати от търсенето. Рекламодателите могат да избират изразите или ключовите думи, с които

да бъде асоциирана обявата им. Те плащат само ако потребителят наистина кликне на предложени линк и влезе в страницата им. За да избере кои реклами да покаже при дадена заявка, алгоритъмът предлага система с три етапа на наддаване:

- Наддаване за ключова дума. Предприятието избира израз или дума, например „ваканция“ и определя максималната цена, която е готово да плати за посещение на потребител, дошъл по този път. За да помогне на купувачите на думи, Гугъл предоставя собствената си цена за наддаването, за да имат предприятията най-голям шанс да се появят на първата страница с резултатите. Купувачите могат да ограничат рекламите си до определени дати или места. Както ще видим обаче, фактът, че сте предложили най-високата цена в наддаването, не значи, че ще бъдете първи на страницата.

- Пресмятане на точките за качество на рекламата. Гугъл дава на всяка обява определени точки – от 1 до 10 – в зависимост от това доколко текстът ѝ отговаря на търсенето на потребителя, от качеството на първата страница, която излиза (интерес на съдържанието ѝ и бързина на показването ѝ) и от средния брой кликове върху рекламата. Броят точки показва доколко рекламата привлича и осигурява както постъпления за рекламодателя, така и внушителни доходи за Гугъл, който печели пари, единствено ако потребителите наистина решат да кликнат върху предложени линк. Точният алгоритъм, по който се определят тези точки, се пази в тайна и Гугъл може да го променя, както пожелае.

- Изчисляване на мястото на рекламата. Редът, в който се появяват рекламите, се определя по относително проста формула – мястото се определя от наддаването, умножено по точките. Така реклама с добри точки може да компенсират слабостта си наддаване и да се появи по-напред. По този начин Гугъл оптимизира шансовете си потребителят да кликне върху предложените реклами.

Тази игра на наддаване се преизчислява според заявките на

всеки отделен потребител – по милиони пъти на секунда! Вторият алгоритъм донесе на фирмата от Маутейн Вю красивата сума от 9,72 милиарда долара за третото тримесечие на 2011 г. – растеж от 33 % в сравнение със същия период на 2010 г. (1).

Така създаденият от Гугъл лингвистичен пазар вече е глобален и многоезичен. В този смисъл свързаната с него Борса на думите дава относително точни сведения за големите световни семантични движения. Впрочем, дружеството предлага прости и игрови инструменти за разглеждане на част от данните, които събира за еволюцията на стойността на думите. Така можем да видим как колебанията на пазара се влияят от смяната на сезоните (думите „ски“ и „планински дрехи“ са по-ценни през зимата, а „бански“ и „плажно масло“ през лятото). Приливите и отливите в стойността на думата „злато“ свидетелстват за финансовото здраве на планетата. Очевидно предприятието печели много пари от думите, за които има силна конкуренция („любов“, „секс“, „безплатен“), както и от имената на известни личности („Пикасо“, „Фройд“, „Исус“, „Бог“), но също и в сфери на езика, където спекулациите са по-малки. Всичко, което може да бъде назовано, може да бъде обект на наддаване.

ГУГЪЛ успя да разшири самата сфера на капитализиране на езика, направи от думите стока, създаде невероятен печеливш търговски модел въз основа на лингвистичната спекулация. Всички останали проекти и нововъведения на компанията – от управлението на електронната поща на милиони потребители до дигитализирането на всички книги, публикувани на планетата – могат да бъдат анализирани през тази призма. От какво се страхуват работещите за лингвистичния капитализъм? Че езикът ще им се изплъзне, ще се разпадне, ще изгуби правосписа си и няма да може да бъде вкарван в уравнение. Когато търсачката поправя бързо дума, която сте изписали грешно, тя не ви прави просто услуга, най-често превръща директно един материал без голяма стойност (неправилно

написаната дума) в рентабилен икономически ресурс.

Когато Гугъл продължава изречението, което сте започнали да пишете в полето за търсене, той не се ограничава с това да ви спести време, той ви води в сферата на езика, която той разработва, кани ви да поемете по пътя, утъпкан статистически от другите потребители. Ето как технологиите на лингвистичния капитализъм водят до регулиране на езика. И колкото повече се опираме на лингвистичните патерици, като оставяме алгоритмите да поправят и продължават думите ни, толкова по-ефикасно ще бъде това регулиране.

Не става въпрос за теория на конспирацията, предприятието не смята да променя езика за собствени цели. Споменатото тук регулиране е просто следствие от логиката на търговския му модел. За да успее в света на лингвистичния капитализъм, той трябва да създаде по-точна карта на езика от който и да било езиковед днес. И тук Гугъл пак успя да изгради новаторска стратегия, като разви безпрецедентна езикова близост с потребителите си. С всеки изминал ден ние се изразяваме все повече по някой от каналите му. Не само когато пускаме заявка за търсене, но и когато пишем електронно писмо в Джимейл

(Gmail) или документ в Гугъл Докс (Google Docs), когато пускаме новина в Гугъл Плюс (Google+), или дори устно, чрез интерфейса за гласово разпознаване, който Гугъл интегрира в мобилните си приложения. Милиони от нас всеки ден пишат и говорят там. Ето защо статистическият многоезичен модел, който постоянно се подобрява и към който се отправя всяка заявка, е много по-съвременен от ежегодно публикуваните академични издания на речниците. Гугъл следва движенията на езика по минути, тъй като пръв е открил в него златната жила на безмерни богатства и се е снабдил с необходимите средства да го експлоатира.

Откриването на тази непозната досега територия на капитализма отваря ново поле за икономически сражения. Естествено Гугъл има сериозна преднина, но след като разберат правилата на новата игра, неизбежно ще се появят и конкуренти. В крайна сметка правилата са доста прости – заменяме икономика на вниманието, за да навлезем в икономика на изразяването. Залогът вече не е толкова да привлечеш погледа, колкото да овладееш устната и писмената реч. Ще спечелят тези, които развият близки и устойчиви езикови отношения с възможно най-много потребители, за да моделират и променят езика, да създадат контролиран езиков пазар и да организират спекулацията въз основа на думите. Използването на езика вече е обект на всякакви ламтежи. Никой не се съмнява, че няма да е нужно много време, преди самият език да бъде преобразуван.

(1) „Google Q3 2011: \$9.72 billion in revenue, \$2.73 billion in net income“ (Гугъл, трето тримесечие: приходи \$9.72 милиарда, чист доход \$2.73 милиарда), <http://techcrunch.com>, 13 октомври 2011.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Десислава Николова

*Изследовател във Федералната политехника в Лозана, автор на *La Métamorphose des objets* (Метаморфоза на предметите), FYP Editions, Limoges, 2009, и заедно с Georges Charoutier на *L'Homme, l'Animal et la Machine* (Човекът, животното и машината), CNRS Editions, Paris, 2011.

„Монд дипломатик“ ООД Венко Кънев Георги Ненков	„Дума 2008“ ЕООД Николай Малинов Павел Бебов
„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломатия“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.	Вестник „МОНД дипломатик“
Във Франция вестникът се издава от <i>SA Le Monde diplomatique</i> , в което акционери са <i>SA Le Monde</i> , Асоциация <i>Gunter Holzmann</i> и Асоциацията на приятелите на <i>Le Monde diplomatique</i> .	Директор проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ
Директор Serge HALIMI Главен редактор Maurice LEMOINE	Отговорен редактор Юрий БОРИСОВ
Основател: Hubert BEUVE-MÉRY Предшени директори : François HONTI (1954–1972), Claude JULIEN (1973–1990), Ignacio RAMONET (1990–2008)	Редактори Дора Чичкова Павлина Колева
	За контакт с българската редакция: София –1784 бул. „Цариградско шосе“ 113 А Вестник „Дума“ (Монд дипломатик – българско издание)
	тел. +359 2 8773447 e-mail: lmdbg@press.bg bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на „Монд дипломатик“ на 1 декември 2011 г.

На фокус

www.duma.bg

За социална демокрация - СЕГА!

БСП трябва да направи спешни стъпки, за да защити алтернативата на сегашната гържава

Георги ПИРИНСКИ

Резултатите от Избори 2011 за БСП вече са ясни: 600 хил. гласа за партийните листи (евентуално плюс още 180 хил. от смесени листи) и 1 531 193 гласа за Калфин/Данаилов. Значи за БСП като политическа партия общо са гласували два пъти по-малко гласоподаватели в сравнение с гласовете за кандидат-президентската двойка. Три са определящите характеристики, които придадоха онова качество на тази, излъчена от БСП, двойка, които донесоха тази удвоена подкрепа.

Преди всичко това безспорно е социалното начало като водещото в посланията в тяхната кампания - Ивайло Калфин от самия старт ясно назова като свой водещ приоритет създаването на работни места и особено на шанс за първа работа за младите, наред с образованието и здравеопазването. По-нататък - единствено тази двойка определи рязко задълбочаващия се разрыв между бедни и богати като централен проблем на обществото ни.

Но "добавената стойност" на платформата на двойката дойде от високо заявената

кауза в защита на демократичните ценности

принципи и норми срещу все по-задълбочаващия се авторитаризъм и полицейщина като същност на управлението на ГЕРБ. Сергей Станишев категорично открито защитата на демократичното начало именно днес като съдбовно важна за цялостното развитие на България за години напред. Двамата кандидати съумяха да станат изразители и олицетворение на тази повеля.

Не по-малко важна обаче е и третата характеристика, извела двойката на двойно по-високо ниво на подкрепа в сравнение с тази за партията - това е духовното начало, техните послания за културата, за самите ценности на основата на обществото ни. Появи се твърдението, че и трите водещи кандидат-президентски двойки били "еднотипни" - европейски и технократски ориентирани, прагматично мислещи и действащи. Несъмнено двойката на БСП показва, че владее тези качества без проблем. Но качествено им превъзходство над останалите дойде от другите две начала, на които станаха убедителни носители - последователният демократизъм като лично поведение и политическо верую, както и категоричната

ценностна кауза в защита на българската култура и духовност

Защо е така важно добре да си дадем сметка за определящите фактори, донесли двойно по-голямата подкрепа на втория президентски тур? Затова, защото именно сега, след изборите, от решаващо значение е вече БСП като партия да стане силен и убедителен носител именно на

тези три начала - социалното, демократичното и културното, духовното. При това - в единство, като съществителни характеристики на самата партия като политически организъм!

Точно сега е моментът, стъпвайки на тези три изисквания като критерии, пределно откровено и отговорно да назовем и превъзгогнем принципните проблеми и провали, които от години спъват утвърждаването на БСП като водещата политическа сила, носител на онази перспек-

та, която се основава Програмата - свободни граждани, справедлива държава, солидарно общество - са в пълен синхрон с потребностите и нагласите на голямото мнозинство граждани, ясно заявени чрез гласуването на отминалите избори - и като подкрепа за двойката на БСП, и като занижен резултат на спечелилите, а и като въздържане от участие.

Сърцевината на политиката, произтичаща от тези начала, пределно ясно е назована в про-

вата на авторитарния социализъм отпреди 10 ноември. С аргумента, че тя е осигурявала социална справедливост, широк набор от социални права и сигурност с единствения "недостатък", че е нямало свобода.

Въпросът за природата на съвременната социална държава и за възможностите за формирането на такава в България като член на ЕС днес изисква солидна разработка, интензивна идейно-програмна дискусия в партията, а и в обществото. Той заслужава

всеки да получи образование и работа и т.н. и т.н. Тук БСП има особено добра стартова позиция - Гражданската инициатива за свободни и демократични избори, или ГИСДИ, подета още по времето на първите свободни избори от юни 1990 г., която сега следва да получи нов живот;

- Същата неотложна нужда е налице и в областта на медиите - печатни и електронни. Не е допустимо да остане непроменено сегашното

порочно състояние на „плащане за отразяване“

Мониторинговите проучвания на отразяването на предизборните послания и прояви на отделните участници следва да послужат за разгръщането на широк спектър действия и акции не само за нормативни промени, но и за формирането на обществено отрицание и нетърпимост спрямо "жълтините", поразяващи способността на хората да си изработват информирани мнения и премислени възгледи;

- Съвсем не на последно място БСП е длъжна без никакво отлагане да започне да възстановява връзките и взаимодействието си с интелигенцията - творческа и научна; младата и не само. През изминалите години допуснахме да залинеят или направо да секнат контактите и съпреживяването на обществени проблеми с носителите на духовното начало, на културата, науката и просветата в обществото ни. Без да се помъчим заедно да осмислим какво става и тепърва предстои да става в така травматизираното ни общество, не можем да разчитаме на позиции пред гражданите, които са силни с превъзходството на идеи и с качеството на ценностите, които ги облагодотворяват;

Ще трябва също да осъзнаем, че

докато защитаваме плоския данък

като социално справедлив, нямаме никакъв шанс да се легитимираме като партия на солидарността, т.е. - като последователно лява партия. Наивните опити да твърдим, че у нас няма плосък данък, защото ставката за ДДС била 20 на сто, са не повече от подигравка със здравия разум, при това неприлична.

След 9 септември партията събуди гравитна енергия на народа с призива за народна демокрация - не като тактически маневър, а като дълбоко изстрадана платформа за възход на свободна и демократична България. Сталинският диктат и студената война отнеха възможността за нейното осъществяване.

Днес БСП е длъжна да се превърне в автентичен и привлекателен носител на каузата на социалната демокрация като верния път за България в съвременния свят. С поне три внимателно обосновани и категорично защитени приоритета:

- демократична власт
- достойна работа
- духовно възвръщане.

Приоритети, достатъчни като ориентири за многократно повишена, буквално всекидневна активност в обществото, в парламента и в местната власт в полза на социалната алтернатива. И същевременно - като изисквания, определящи за налагане на промяна на самата БСП.

Колко често си спомняме за решенията на конгресите на БСП?

тива, която огромното мнозинство граждани желаят и търсят, но не откриват. Сега, защото днес не важат и двете традиционни основания да се бяга от такъв самокритичен анализ - или, че след тежка загуба нямаме нужда от самоизяждане, или, че "победителите не ги съдят".

Резултатите от отминалите избори далеч не са онзи тип поражение, което изключва да се заемем с натрупалите се проблеми, нито пък представляват победа с мандат за управление на национално равнище. На разширеното заседание на Националния съвет миналата събота обаче точно тези проблеми почти изцяло бяха подминати. Това в никакъв случай не бива да остане така по една проста причина: ако не ги преодолеем днес, рискуваме да се случи точно онова, срещу което предупреждаваме - да пропилеем

гадения на президентските избори шанс

да се утвърдим като носители на необходимия за смяната на сегашната власт кредит на доверие от широки среди извън традиционната левица.

Първо - трябва да спрем да си задаваме "умния" въпрос "какво" - т.е. каква политика предлагаме. По простата причина, че тази наша политика достатъчно ясно е определена и развита в Програмата на партията, приета през 2008 г., и в Основните насоки "България 2020 - европейска социална държава", утвърдени от партийния конгрес само преди година - през октомври 2010 г. Трите водещи начала, на

грамния документ: **"БСП провежда последователна политика за социална демокрация за развитието на активна социална държава по европейските модели съобразно българските условия като път към осъществяване на основополагащите ценности на демократичния социализъм"** (курсивът - в оригинала). Така че въпросът не е "какво", а "защо" - защо дейците на партията, в т.ч. и на последното заседание, упорито демонстрират пълна амнезия за базисните програмни и политически решения на Конгреса на партията? В последно време високо заявяваме привързаността си към демокрацията като висша ценност, която сме длъжни да защитаваме с всички сили не като самоцел, а като неотменимата основа за успешно развитие на България в съвременния свят. Същевременно обаче оставаме напълно безмълвни по императивната необходимост

демократията да е не друга, а социална

Само като такава тя може да бъде истинско народолюбие, което превъзмогва пороците на прехода и води към достоен живот - материален, политически и духовен, за да получи реален израз първият ни програмен приоритет - свободни граждани!

Второ - като продължение на първото се налага еднозначно да си изясним, какво разбираме под понятието социална държава. Защото сериозна причина да странам от социалната демокрация като дефиниращата ни позиция е прокараването се в партийните среди разбирание за социалната държава като държа-

жава и отделен коментар в контекста на дискусията, подета преди време на страниците на ДУМА. Както и във връзка с възобновените разсъждения на тема деградацията и проваления преход...

Но именно защото сме социалисти, отсега трябва да сме наясно, че ако искаме да сме легитимни и достоверни като носители на демократичната алтернатива, не можем да си позволим никакво разбиране от рода на това, че социална справедливост може да се постига и с тоталитарни средства. Справедливостта като ценност е неразривно обвързана със свободата и няма истинска стойност без последната. Това е сърцевината на втория ни програмен

императив - справедлива гържава!

Трето - длъжни сме да дадем път и кръв на заявката ни за общество на солидарността между хората. При това, като се постараме да я обосновем и осъществяваме не просто като взаимопомощ и подкрепа, а като неотклонно усилие да реализираме постановката "Пазарна икономика - да! Пазарно общество - не!";

- Не подлежи на съмнение необходимостта от незабавно преобръщане на сега наложения от ГЕРБ "модел" на провеждане на избори. Именно тук е първият рубеж в битката за общество, неподчинено на покупко-продажбата - защото ако политическият избор се окаже пряко или косвено "купен" става невъзможна власт, защитаваща общия интерес на всички граждани за равенство пред закона, за шанс за

Искам гумата

Ситият на гладния не вярва

Министър с 240 лв. на месец

Нека поживеят Бойко и сие с една пенсия и после да ни кажат какво са яли и как са си платили сметките

Цветана МАНОВСКА

Най-после се реших да споделя какво мисля. И не само аз. Думата ми е за доходите на най-голямата част от българския народ - пенсионерите и нископлатените. Поговорката "Ситият на гладния не вярва" е много вярна. Как ще ни вярва този, който разполага с милиони и държи властта в ръцете си? Той не може и да си представи какво е да пресмяташ непрекъснато пенсията, а сметката да не излиза. А и не се опитва да разбере. Не му се чудя. По-скоро се питам къде сме ние? Къде са пенсионерите и техните организатори? Къде сте, мили, бедни, болни и измъчени хора? Защо и сега не излизате на улицата, защо не викате, защо не недоволствате? Преди по два пъти годишно

ни увеличаваха пенсиите, даваха ни по 100-150 лв. коледна надбавка, но вие крещяхте и искахте 50-100%, искахте оставки. А сега мълчите като риби! Значи, доволни сте, че цените растат, инфлацията се увеличава, а пенсиите и заплатите са във фризера. За коледни надбавки - забравете!

А къде сте вие, мили учители? Защо не стачкувате? Къде отиде вашето недоволство, непокорство, критикарство? Спомнете ли си колко време изкарахте по улиците по времето на Станишев? А къде сте вие, синдикати? Къде отиде вашата защита на права? Защо се спотайвате? Е, мернете се от време на време с някакви препоръки за излизане от критичната ситуация и толкоз!

Къде сте вие, остроумни вестникари, телевизионери? Къде отиде вашата проникателност, обективност, неприми-

римост? Какво става с вас? Дотам ли се омаяхте от премиера или се уплашихте? Май, второто! Страх ви е за работното място и с основание. Приехте да вярвате на човек, който "ви върти на малкия си пръст", развеселява ви с нескончаемите си лакардии и шутовски изпълнения. Вие не му се сърдите. Това, че казва сутрин едно, вечер - друго, не ви затормозява. Нали всичко е насочено срещу Станишев, срещу министрите му, срещу тройната коалиция, на вас какво ви пука? Подхващате всяка клевета, лъжа и пълните вестниците и екрана! "Окрадоха, опосаха, Станишев профука..."

Ако Станишев сипеше наляво и надясно само част от приказките на Бойко, ако се отмяташе само веднъж в месеца от казаното, ако излъжеше само веднъж, жив щяхте да го одерете! На кръст щяхте да го

240 лв. на месец за министър? Нека опитат и после да говорят...

разпънете! Та вие го почнахте още преди стоте му дни, още от първия месец на управлението му.

Справедливостта изисква да не слагаш всички журналисти в един куп. Винаги ще има изключения. Който чете в ДУМА, знае за какво става въпрос. За журналистите на вестника. Те са това, което трябва да бъдат: обективни, безкомпромисни, последователни, честни. Отстояват твърдо и аргументирано своята позиция. Вестникът дава поле за изява на различни мнения, на експерти, на историци, на специалисти, на икономисти, на честни и обективни хора, които говорят истината, преценявайки фактите. Лопшото е, че ДУМА не се чете от широката публика, било от безпаричие, било от страх и неудобство, че някой може да ги види. По-скоро - второто. Разбира се, има и такива, като мен,

които раздават вестника на близки и приятели, особено лятно време, на село. Всеки месец се абонирам - има-няма пари...

Не ми се пише за цени, особено за тока, водата и парното. Надеждата ми е, че все може да се намалят, макар и с не много, каквито бяха изхвърлянията на премиера. Имаме "регулатор"... Боже, за какво му плащаме на този човек? На кого служи? Явно не на нас.

За "таралежа" Цветанов хич не ми се пише. Безочие и цинизъм. И никакво чувство за срам и неудобство.

Съвсем на края бих предложила нещо: Да си наложат министрите (и Бойко) да поживеят само един месец с по 240 лв. (е, може и два пъти по толкоз, но не повече, не съм злобна). Само с толкова. И после да ни кажат как са си платили сметките. И какво са яли.

Борим престъпността!

Самотни и възрастни хора най-често стават жертва на измамниците

Нагла измама

Емил ПЕНЕВ

Пише ви един "редови" гражданин с не особено висок статус, по професия - счетоводител. Казуист, с който искам да ви занимам, е може би банален за обществото ни. Но тъй като отникъде не виждам светлина в тунела...

Пиша ви заради наглите измамници на възрастни хора. Такъв измамен е баща ми. Той е вече на 75 години, живее в старчески дом поради липса на собствено жилище, а аз и семейството ми живеем на свободен наем. Пенсията му е 141 лв. и стотинки. Преди около 5 години съдът го принуди да продаде жилището, в което живееше тогава и което му беше приписано от възрастната му леля, която той обгрижваше до края на дните ѝ, но се оказа, че си имала доведен син. Последният предавя претенции към имота, нещата минаха през съд и по бързата процедура, без много церемонии, съдът постанови публична продажба, за да се освободи в рамките на месец. Междувременно споделил на тогавашния си работодател - Стоян Конджов, който бил вносител и продавач на леки автомобили втора употреба и държал автокъща. Въпросният господин, като чул това, не пропуснал да "подплаши" баща ми, че заради тези пари можело да го пребият, да не ги държи въкъщи, ами най-добре да му ги даде да му ги "върти". Баща ми е твърде лековерен (той си го знае) и тъй като не е имал до себе си консултант, който да му разясни всички измамни хитрости, е повярвал на въпросния господин и без много да мисли му дал 20-те хиляди лв., с надлежно попълнен и нотариално заверен договор за заем. Времето минало, срокът на договора изтекъл, но въпросният господин не възнамерявал да връща заема. Преди около две години баща ми завел дело, съдът постановил сумата да му бъде изплатена от длъжника и... това е.

В момента всичко е в ръцете на съдия-изпълнител. Той не прави нищо по въпроса да бъде заставен длъжникът да си погаси задълженията, а се оказва, че въпросното лице е длъжник и на държавата в особено големи размери. А по закон вземанията на държавата са с предимство пред частните искове.

Какво излиза - баща ми, който е с минимална пенсия и едва свързва двата края, е принуден на тази възраст да работи допълнително, за да оцелява, и е жертва на безскрупулен измамник, когото държавата не може да принуди да си плати дълговете или поне да започне да си ги изплаща.

Това е болката, която исках да споделя с ДУМА. След вас е само Господ...

Разум в реални граници

Тодор МАРИНОВ

Няма в света друга държава със съсипано селско стопанство като нашето. Земеделците ни е объркано от 1992 г., когато Желю Желев предложи да се разтурят кооперативните стопанства и земята да се върне на стопаните в "реални граници"! Филип Димитров внесе това предложение в Народното събрание! И то се прие. По памет цитирам думите на американски фермер във в. ДУМА: "Не разтуряйте кооперативните стопанства, че са сталински, а председателите на ТКЗС - комунисти. Ако пречат тези ръководители, сменете ги! Ние в САЩ продължаваме също да окрупняваме земята, защото може да се обработва машинно. А при вас какво ще се получи? Ще се явят хиляди стопани с по 5-10-15 дка земя. С какво ще я обработват? Ще може ли този стопанин да си купи трактор, комбайн или други машини? Или ще се обработва на ръка? При това положение земята ще запустее." Така и стана.

Примери много. В моето родно село имаме само лични над 150 крави и над 2000 овце, а сега - 3 крави и около 150 овце. В с. Драгана, Ловешко, имаха 70-80 лични крави и племенна ферма с 600 животни от "сиво искърска" порода, а сега няма една крава. И хората чакат за мляко на хранителния магазин.

Тревогата ми не е само за 20-те млн. дка пустеещи земи у нас. Те могат да се ползват отчасти само за груби фуражи. Повече ме тревожи как се използват другите 30 млн. дка и как ще се запази за дълго плодородието на земята.

Преди имаше животновъдство и растениевъдство. Двата отрасъла се допълваха. В агротехниката има основно правило: за да се запази плодородието на почвата, се използваше сеитбообращението. Как, питам се, при днешната демокрация и системата на земепопозването ще може да се поддържа за по-дълъг период почвеното плодородие? Това е невъзможно! Земята се изкупува на безценица и жестоко се експлоатира. Не се ли запитват ръководителите на земеделието и арендаторите на земя докога може да изтрае така?

Кооперативната система беше най-сполучлива. При днешната демокрация връщането към нея е изключено. Но е невъзможно да продължава безобразната експлоатация на земя! Трябва да се търси нещо ново! Какво ще бъде то? Министерството на земеделието, Министерството на финансите и икономическото министерство заедно да разгледат казуса и да намерят решение. Нужен е разум в реални граници, а не прекрояване на земята.

През 1992 г. също бе внесен закон за връщането на земята в "реални граници" и земята запустя. Стига големи грешки! Не бива да чакаме отвън проекти за бъдещето на нашето земеделие.

Ще оцее ли това стопанство при липсата на единна държавна политика в земеделието?

Позиция

www.duma.bg

Сергей Станишев:

Тази политика е престъпна

Изказване в НС вчера при обсъждането на Закона за държавния бюджет за 2012 г.

Скандално е, че в деня, в който Народното събрание в България, в една парламентарна република, се обсъжда основният закон, Министерският съвет не намира за нужно да си пренасрочи своето заседание и да защитава тук своята политика.

Ние сме заплашени като страна за трети пореден път от едно бюджетно упражнение на партията ГЕРБ. Аз не знам дали изобщо може да се говори за политика в този бюджет и дали може да се говори за политика от това правителство. Защото, когато през септември министри подписват споразумение със земеделски производители за това какви са ангажиментите на държавата към тях за 500 млн. лв., а месец по-късно - естествено след изборите, министърът на финансите се отказва от това споразумение, за каква политика можем да говорим? Доколко сериозно изобщо е това упражнение, което правят правителството и управляващото мнозинство? Абсолютно несериозно. Последствията обаче от бюджета, които това правителство ни пробутва, са следните, въпреки приказките за поредната безалтернативност:

Първо, българите масово ще живеят още по-бедно, при това, че за трите години управление на ГЕРБ инфлацията ще достигне 13%-14%, а в бюджета не се предвижда никаква индексация на доходи и пенсии. Това по същество е нарушение на принципа, че България е социална държава, записан в българската конституция.

Второ, безработните ще са още повече, а още сега заедно с обезкуражените лица те са 15%-16% от работната сила.

Трето, след четири тържествени провъзгласявания, че кризата свърши, икономиката на България е заплашена от рецесия.

Четвърто, здравеопазването ще се задъхва от недоимък, а държавата системно продължава да бяга от своите задължения пред гражданите. Нещо повече - вие, управляващите, откраднахте повече от 1 млрд. лв. от българските граждани, от здравните вноски, присвоихте ги и ги харчите неизвестно за какво. В същото време болниците издъхват и съзнателно се водят към фалит. Това важи масово за средни и малки болници в страната. И не се предлага никаква алтернатива за хората, за тяхното лечение.

Пето, този бюджет е реквием за българската наука, който доубива БАН с 54 млн. лв. (а през 2009 г. беше 95 млн. лв.), Софийския университет, Селскостопанската академия, Техническият университет - все държавни институции, които разполагат с най-сериозния в България научен капацитет. Това е съзнателна политика на правителството на ГЕРБ. За първи път от БАН по време на гледане на бюджет висят черни знамена и това е символично. Това е много ясна характеристика за отношението на ГЕРБ към българската наука и към духа изобщо в България.

Шесто, ние ще бъдем много повече задължени. Планира се вътрешният дълг на нарасне с 0,5 млрд. лв., а външният - с цели 4 млрд. лв. Тоест ГЕРБ, след като изядоха фискалния резерв на по-голямата, ще харчат пак от чужда пита - от бъдещите приходи на държавата. И ще задължават българските граждани за една сериозна перспектива.

Един бюджет всъщност е план

Снимка Мариета ТОМОВА

как да се постигнат целите, които нацията си поставя за следващата година. И търси целите в бюджета - какви са те, има ли ги изобщо. Аз виждам само една - да имаме по-нисък бюджетен дефицит от тазгодишния. Той е планиран на 1,3% от БВП. Финансовата стабилност е важна, но когато се превърне в самоцел, тя убива реалната икономика. И ще ви припомня 2009 г. - решението на ГЕРБ да спрат разплащането с фирмите създаде гигантска междуфирмена задължнялост и задълба тежко кризата в България в реалната икономика и доведе до нарастване на безработицата. Сега повтаряте същия този номер.

Основен въпрос на всеки един бюджет са, разбира се, приходите. И тук важи фразата - никой не може да изпълни това, което ГЕРБ ще обещае. Искам да ви припомня - нали вие обещавахте, че след "лошата тройна коалиция" ще увеличите приходите веднага през 2009 г. с 2 млрд. лв.? Нали обещавахте всичко? Нали летяхте с хеликоптери? Нали връзвахте бензиностанции, нали спирахте "Лукойл"? Какво ли не правихте като пиар акции, за да покажете как събирате приходи. Обаче фактите са ясни: от 2008 до 2012 г. според вашите прогнози БВП на страната трябва да нарасне с над 10 млрд. лв. - от 69 млрд. лв. на 81 млрд. лв. Това са 10 млрд. лв. и повече ръст на БВП. И ви питам: защо приходите за следващата година ще са с близо 1 млрд. лв. по-малко от 2008 г.? Направете проста сметка. Този бюджет легализира и покровителства сивата икономика. Ако по-рано мислех, че сте просто некадърни, сега след опорочаването с масово купуване с черни пари на изборите сме наясно, че това е престъпна политика на властта. С тях искате да купувате и парламентарните избори. Затова са ви зле приходите. Приходите по национален бюджет 2012 г. са планирани на 30,5% от БВП. По време на "лошата тройна коалиция" приходите бяха над 40% по националния бюджет, при същите данъци. Всъщност не при същите - вие увеличихте акцизите, при това значително. 10% разлика в БВП, това е сивата икономика, покровителствана от ГЕРБ. Това, което планирате, са приходи не на европейска, това са приходи на африканска държава.

Има три основни източника на икономическия растеж. Това е основна политика, която би трябвало да преследва всяко правителство - потребление, инвестиции, износ. С потреблението за съжаление всичко е ясно, то ще е още по-смазано, след като вие дори не индексирате доходите. Доходите са бетонирани на мизерни нива. Как стоят нещата с инвестициите? Всяка година от управлението на ГЕРБ бележи все по-голям спад на преките чуждестранни инвестиции. Тази година планирахте близо 2 млрд. евро инвестиции. В добрия случай ще имате 500 млн. евро от чужбина. И това е оптимистичният сценарий. Т.е. ще бъдат четири пъти по-малко от планираното от вас. И аз ви питам: как следващата година при тази политика, постоянния хаос, промените, които произвеждате, ще привлечете почти 1,2 млрд. евро инвестиции, които впрочем са на ниво от 1996-1997 г. - най-голямата финансова криза в България.

Големият залог за компенсиране на липсващите частни инвестиции на това правителство са, разбира се, планираните средства от ЕС, близо 4,5 млрд. лв. Би било прекрасно, искрено го казвам. Но искам да попитам: как ще ги постигнете? За мен това е пълен блъф. Защото тази година към 21 октомври от планираните верифицирани разходи сте усвоили 53%, а планираното за тази година е много по-ниско, отколкото за 2012 г. Как ще направите такива чудеса? Ще промените качеството на администрацията, ще ускорявате пак? Искам само да ви припомня, че в резултат на вашите ускорявания на работата по европейските фондове България падна от 14-о място по оперативните програми през юли 2009 г. на 26-о почетно предпоследно място, малко преди Румъния. Да не се окаже, че след поредното ускоряване ще се окажем на 27-мо последно място.

Следващият източник на растеж - износът. Залагайте отново на него. Разбира се, че е важен. Но нали виждате какво се случва в ЕС? При нова рецесия в ЕС просто няма как България икономически да се измъкне от кризата за сметка на износа, след като всички останали фактори са стагниращи и няма да се постигне резултат.

На стр. 24

Мисия Брюксел

Наследникът на Живков

Георги ГОТЕВ

Синтерес гледах филма „Последния лов“, за отношението на Тодор Живков към Запада, излъчен по Би Ти Ви на 10 ноември. Имах шанса да бъда близо до Живков при редица международни събития като млад служител в Единния държавен протокол. По-късно, като журналист, се обърнах към западни партньори на Живков, за да ги разпитам за техните впечатления от най-дълго управлявалия български лидер.

През 2004 г. взех интервю от Ханс-Дитрих Геншер, най-дълголетният външен министър на ФРГ (от 1969 до 1992 г.) и може би най-големият дипломат на своето време. Ето интервюто <http://bit.ly/rGDH2K>, което излезе със заглавие „Живков обичаше Германия, но нямаше високо мнение за ГДР“.

Геншер разказва, че Живков открито се е възхищавал от ФРГ. Той дори се е позовавал на съюзничеството на България и Германия в двете световни войни, за да подчертае какъв тип близост е искал да развива. Според германския дипломат, макар че е подозирал, че Москва го шпионира, Живков даже е давал да се разбере, че подкрепя обединението на Германия.

Още по-изненадващо се оказа интервюто, което взех от бившия американски посланик у нас Робърт Бари. Познавам го от мандата му в София от 1981 до 1984 г., а след това и двамата бяхме в Стокхолм за две години. Разговарях с него през 2003 г., ето разговора ми с него <http://bit.ly/sxVpYQ>, който излезе под заглавие „Живков предложи България да стане съюзник на САЩ“.

Както Бари разказва, той пристига в България след смъртта на Брежнев, когато България губи щедрия поток от руски суровини, които се реекспортираха срещу твърда валута. В един момент Живков го придърпал и му казал - „Ако вие осигурите същата помощ, която ни осигурява Съветският съюз, ние сме готови да станем също толкова лоялни съюзници на САЩ, колкото сме на СССР“.

„Но аз не приех това като сериозна декларация“, добави Бари, който сметнал, че това е особено чувство за хумор и не изпратил шифрограма до Вашингтон за необичайната оферта.

От баща ми знам един друг интересен случай. Впрочем баща ми, Горан Готев, дългогодишен журналист във в. „Дума“, който при Продев беше негов заместник главен редактор, получи преди дни наградата „Черноризец Храбър“ за политически коментар. Историята е следната. На годишна среща с посланиците в епохата на Горбачов, Живков взема думата:

„Абе напоследък чувам да се говори, че Тодор Живков не обичал Съветския съюз. Че как може да е против? Че той няма ли си семейство? Няма ли си деца?“

Тук съветският посланик се изчервил, а западните посланици притихнали.

Живков продължил: „Че нали, ако се обяви срещу Съветския съюз, народът с камъни ще го убие!“ Следва познатият живковски смях.

Надявал ли се е Живков, че е възможно с едно щракане на пръсти България да премине от СИВ и Варшавския договор в Европейската икономическа общност, че и той да остане начело на държавата? Доколкото го познавам, не. Живков играеше игри по сценарий, който усъвършенстваше. Той се ползваше от привилегиите да говори това, което на другите беше забранено не само да говорят, но и да мислят. Живков се забавляваше да изумява присъстващите с откровеност и свободомислие, граничещо с ерес. Съжалявам, че за това във филма не стана дума.

Убеден съм, че Живков се опитваше да разчупи обидния шаблон, че е най-верният слуга на Москва. И ако може, да изкопчи скромни бонуси като достъп до технологии.

Историята за изразяването от Живков симпатии към Запада разкрива устойчив типаж на характера на българския лидер. Няма идеология, няма лоялност, водеща е изгодата и задържането на власт до дупка посредством объркване на картите на противника.

Абсолютно същата е картината и днес. Затова на американския посланик Джеймс Уорлик му е изключително трудно да докладва във Вашингтон дали Бойко Борисов, впрочем бивш телохранител на Живков, е прозападно или проруски настроен, дали слуша него или Путин, дали за водещо начало е Брюксел или задкулисите договорки с „Лукойл“ и „Газпром“.

Борисов непрекъснато повтаря, че за него няма по-голямо зло за България от правителството на тройната коалиция, най-вече заради потъналата в корупция ДПС. Но вестниците, контролирани от ДПС, венчехвалат Борисов, а Доган с една пишман молба за целувка хариза президентството на Плевнелиев. Утре Борисов ще стане ортак на ДПС напук на всякакви идеологеми.

Не искам да съм лош пророк, но ни чака ситуация, сходна с тази от 1981 г., когато Андропов спря кранчето. По същия начин днес България оцелява благодарение на финансовите трансфери на Европейския съюз. Колкото и малко да усвояваме, за нашата страна тази фондове са от жизнено значение.

Но ЕС е буквално пред разпад. Очаквам той да се запази под някаква форма, но със сигурност паричните потоци към по-бедните членки ще спрат.

Не вярвам Живков да е имал амбиция да преориентира страната. Но Борисов ще върже България било към Русия, било към Турция, според офертата, за да остане на власт. Ученикът ще надмине учителя си. Защото няма какво да го спре. Той контролира парламента, а общество, което да излезе на улиците, нямаше при Живков, няма и сега.

Не съм вярвал, че някога тези снимки ще видят бял свят. Това каза полк. д-р Александър Парашкевов, зам.-шеф на Военномедицинска академия, при откриването на първата си изложба "Мисия: Военен лекар" в Арт Галерия "Париж - Москва". Фотосите са правени от д-р Парашкевов по време на военни мисии в Ирак, Хаити и Афганистан. Лекарят разказа, че известният фотограф Иво Хаджимишев го е убедил да изложи публично снимките. "Той пробуди художника в мен и ме накара да се включа в тази авантюра", заяви още д-р Парашкевов при откриването. Той цитира известен постулат във военната медицина, според който лечението има резултат, когато точният пациент е на точното време в точното място. "Ако трябва да променя постулата, това са точните картини, на точното място - сграда с много дух и история", коментира д-р Парашкевов за Дома на Москва, в който се намира Арт Галерия "Париж - Москва".

"Мисията на военния лекар е милосърдие", каза генерал-майор проф. Стоян Тонев, началник на Военномедицинска академия, по време на откриването. Той съобщи, че България е участвала в над 300 военни мисии от 1903 г. до днес и

Войната такава, каквато е

18 фотоса на военния лекар полк. Александър Парашкевов в Арт Галерия „Париж - Москва“ показват моменти от мисиите в Ирак, Хаити и Афганистан

Петър ВЕЛИКОВ

обяви, че изложбата е част от мероприятията по случай 120-годишнината на ВМА. "Някои военни получават различни синдроми след мисии, д-р Парашкевов направи изложба", пошегува се проф. Тонев за колегата си.

"Тези фотографии са направени със сърцето". С тези думи фотографът Иво Хаджимишев представи "Мисия: Военен лекар". Той беше категоричен, че снимките от изложбата ще останат в историята на ВМА и страната ни. Хаджимишев обърна внимание на присъствието на френския флаг в една от снимките и отпрати благодарности към Франция по повод подкрепата и към нашата държава.

"Тази изложба е част от Експерименталния месец на фотографията, инициран у нас от Френския културен институт", припомни директорът на института и културен аташе на Франция в страната ни Давид Вейцман. Месецът на фотографията е представен от двадесет различни изложби и ще даде възможност на България да участва през 2012 като страна-организатор в инициативата заедно с други европейски държави.

"Снимките, които е направил д-р Парашкевов, са трудни за гледане", заяви директорът на Дома на Москва Борис Громов, който е съорганизатор на изложбата. По думите му тези фотоси трябва да бъдат показвани, защото хората, които ги видят, не могат да останат безразлични.

"Именно съпричастността ни прави цивилизовани", каза още Громов за фотосите, на които се виждат ранени войници.

"Чух въпроси в медиите дали такива военни фотографии трябва да се показват. Отговорът е - трябва да се показват и се надявам, че повече хора ще ги видят. Така военните мисии няма да са само абстрактни новини в информационните емисии, коментира съсобственикът на Арт Галерия "Париж - Москва" Момчил Трайков.

"Решихме да открием на публичната образите и мигове, които са запечатвани в апарата на военния лекар", заяви Йорданка Костадинова, съсобственик на галерията. "Тези мигове без сценарий и без грим са документ за живота такъв, какъвто е. Както казва самият д-р Парашкевов: "В мисия и кръвта, и смъртта, и хората са истински".

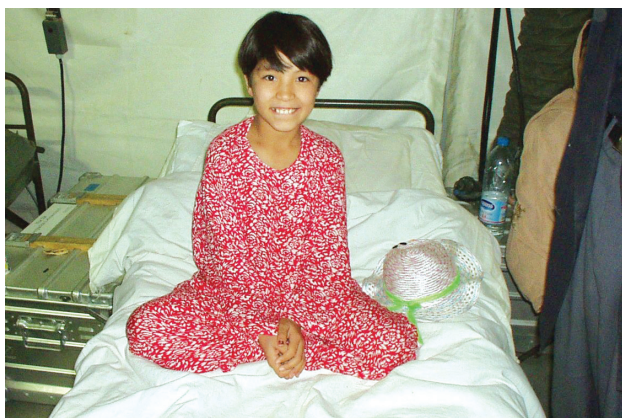
На откриването на "Мисия: Военен лекар" присъстваха военни, депутати, журналисти, учени, дипломати, представители на посолствата на Франция, Италия, Русия и др.

Тази политика е престъпна

От стр. 23

Окончателно се разби митът, че ГЕРБ е реформаторско правителство. То не бяха клетви, не бяха заплахи, не бяха обещания. Но хаосът и импровизацията не са реформи. Аз не познавам в света друга административна реформа, освен тази на ГЕРБ, в която говорите за 10-14% съкращения - изведнъж в крайна сметка администрацията излиза по-скъпа на хората. Защото и тази година планирате увеличение за централна администрация. Сега разбирам, че има ново сто в пенсионната система - май от до година с една година се вдига възрастта за пенсиониране. Това нито е залегнало в бюджета, нито е обсъждано със синдикати, ей така, импровизация. Импровизацията върви навсякъде за сметка на хората обаче. Защото в здравеопазването какво се случва - говорихте за диагностично свързани групи, колко са подобри от предишните пътеки, може и да е така, но кажете - осигурено ли е това в бюджета? Ще се въвеждат ли от 1 януари? Някой от вас може ли да даде отговор на този въпрос? Не можете, той и министърът не знае. Спешната помощ - безумна идея за сливане на нещо, което е държавен ангажимент пред всеки човек - независимо дали е осигурен, или не - с работата на областите болници, които са търговски дружества и обслужват здравноосигурените. По този начин спешната помощ ще казва: имаш ли осигуровка, нямаш - умирай. Кой плаща цената за тези експерименти? Хората. Това е истината и фактите.

Истинският ГЕРБ-ерски бюджет, който вие предлагате, прогнозира и предвижда трудно оцеляване на икономиката, която ще пълзи долу с масови фалити, мизерия и безработица за хората, затриване на социалния характер на българската държава, защото отново пестите на гърба на българите, покровителстване на сивия сектор. И едно добро нещо за тези, които са в управляващото мнозинство - разкош за личните ви приоритети, грабеж на управлението и близкия до него бизнес от европейски пари и от държавата. Това е бюджетът, който предлагате на България и на хората. Няма как да го подкрепим. Коалиция за България ще гласува против.

Момент от откриването на изложбата. Вторият отляво е д-р Парашкевов

Култура

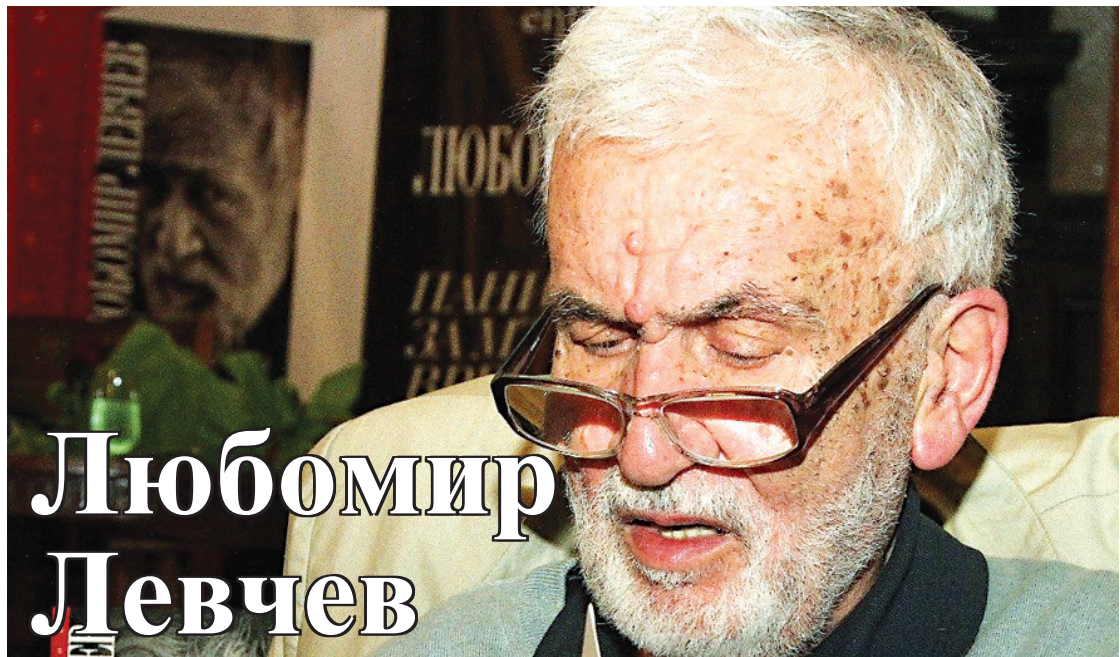
очаквайте
Суинг, фолклор, църковна музика
и джаз на „Sofia Vocal Fest“

www.duma.bg

кратки

Диджей
номер 1
в САЩ Марк
Шулц гостува
в „Ялта“

Любомир Левчев се среща с читатели в Стара Загора

Почитателите на Любомир Левчев от Стара Загора ще имат възможността лично да се срещнат с автора в Регионална библиотека „Захарий Княжески“ днес от 18 ч., научи ДУМА от Ивелина Ралчева.

„Ако имам дни, ще трябва да отговоря на още някои въпроси в един бъдещ роман...“, споделя Любомир Левчев със своите читатели в излязлата през 1998 г. автобио-

графична книга „Ти си следващият“. Тринайсет години по-късно новият му роман - „Панихида за мъртвото време“, който „Ентусиаст“ публикува в края на септември, е изпълнено обещание на големия български поет и писател. „Панихида за мъртвото време“ не са просто мемоарите на една голяма личност - това е съкровената изповед на поета и човека Любомир Левчев, критичен поглед към изминалото време в търсене на идеала. Роман от спомени,

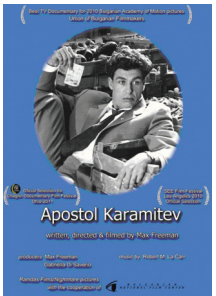
изпратени в „мъртвото време“, където като призори изникват много личности от близкото ни минало и настоящето. Тази книга е „пътеводител“ за съвременния кандидат-интелектуалец. Литературен „паметник“ на нелекото минало на превратности и преमेждия, пишат издателите.

„Панихида за мъртвото време“, която ДУМА неотдавна представи, побира между кориците си лирични редове, епиграфи, експресивни моменти, стихове. В нея има усеща-

вече са преминали отвъд, така че тя се превръща в панихида за интересни и ярки личности, останали завинаги в историята. Немалко страници са посветени на невероятната Ванга, на Людмила Живкова и нейните идеи и проекти и на отношенията ѝ с най-близките, на Тодор Живков и неговите странности и маниери в многолетното му управление, на популярни български и чуждестранни писатели, поети, художници, артисти, интелектуалци.

ФИЛМ ЗА АПОСТОЛ КАРАМИТЕВ ПРЕДИЗВИКА ГОЛЯМ ИНТЕРЕС В РИМ

Поради големия зрителски интерес на 19 ноември в Дома на киното във Вила Боргезе в Рим от 17.30 ч. ще бъде излъчен повторно документалният филм за големия български актьор Апостол Карамитев, режисиран от сина му Момчил. Ленгата е получила наградите „Най-добър документален филм за телевизия“ на Българската филмова академия и „Honorable Mention Community Documentary Award“ на фестивала за документални филми в Шагрин, Охайо, САЩ, през 2011 г. Продуценти на филма са Момчил Карамитев, Габриела ди Саверно със съдействието на НФЦ и БНТ, композитор е Робърт Ла Кар (САЩ), монтаж - Кен Петърс (САЩ), Георги Лазаров и Нина Алтъпармакова (България). Прожекцията се осъществява със съдействието на БКИ-Рим и „Nightmare Pictures“, научи ДУМА от Владимир Мънзелов от Министерството на културата.

Новата колекция натюрморти с цветя на Васил Генчев, наречена „Емоционално“, отговаря с всичките си естетически качества на едно зряло и артистично майсторство. Атмосферата на картините, удивителните авторски композиции и елементи - всичко говори за интелигентност и финес, за висока живописна култура и вкус в поднасянето на жанра към публиката.

Интимният свят на цветята и предметите, толкова употребяван през вековете, при Васил Генчев излъчва нещо ново, твърди галеристката Красимира Алексиева. „Хладна, изискана красота, почти любовно отношение на ав-

Цветни емоции във „Възраждане“

Веселка ВЕНКОВА

тора към детайла в натюрмортен свят, който има задачата да ни покаже, да ни облъчи с прелестното съвършенство, притежавано единствено от

цветето“, казва познавачката, подредила експозицията в Стария Пловдив. От 15 ноември до 5 декември емоционалното „възраждане“ е в пловдивската галерия „Възраждане“.

Том Джоунс пристига със звезден бенд

Том Джоунс ще пристигне в България след концерта си в Букурещ, също спирка от световното му турне под наслов „Praise&Blame“. Том Джоунс, който междувременно взе участие в последния албум на Хю Лори - д-р Хаус, се приближава към концерта си в София на 18 ноември с големи крачки, следван от своя виртуозен бенд. Той е в състав Джеймс Майкъл Моузес (китари), Дейвид Ерик Бронз

Снимка „СОФИЯ МЮЗИК ЕНТЪРПРАЙС“

(бас), Тревор Майърс (тромбон), Хенри Колинс (тромпет), Франсис Уолдън (саксофон). Рамо до рамо с харизматичния британец ще застанат и две изключителни беквокалистки - Софи Хилър и Лаура Критчли. В звездния бенд на Сър Том специално място заема барабанистът Гари Уолис, който е и музикален директор на турнето и е неотлъчно до Джоунс от средата на 90-те години.

Вече е известен и репертоарът, с който Том Джоунс със сигурност повече от два часа ще държи публиката на крака, научи ДУМА от Пламена Партениотис. Британецът ще включи както песни от последния си албум „Praise&Blame“, така и златните си хитове - „Sugar Daddy“, „Delilah“, „Pussycat“, „She's a Lady“, „It's Not Unusual“ и „Sexbomb“...

Феноменалният изпълнител ще се срещне с младите таланти от „X Factor“ веднага след концерта, ще даде ценни съвети на изгряващите звезди и ще отговори на техни въпроси, свързани с тайните на успеха, научи ДУМА от Красимира Христоскова.

Моцартов концерт в Музикалната академия

Концерт, посветен на 90-годишнината на НМА и 220 години от смъртта на Моцарт, ще се състои на 18 ноември от 18 ч. в зала НМА, бул. „Евлоги и Христо Георгиеви“ 94, в рамките на поредицата „Петъчни концерти“, научи ДУМА от Нина Здравкова. Академичният симфоничен оркестър под диригентството на проф. Ангел Станков ще изпълни творби на Волфганг Амадеус Моцарт. Ще прозвучат Дивертименто 136, ре мажор, Концерт за цигулка и оркестър 3, KV 216, сол мажор, и Концерт за цигулка и оркестър 5, KV 218, ла мажор. Концертмайстор е Жорж Паликарски. Входът е свободен.

100 деца вече в нагребара с героите на Роалд Дал

Близо 100 деца от цялата страна вече са се включили в националната кампания за насърчаване на четенето „Читателска щафета с героите на Роалд Дал“, в която в рамките на три месеца малките участници трябва да прочетат поне три книги на именития разказвач. Инициативата, която започна на 13 септември, световния ден на Роалд Дал, е организирана от сайта за книги и четене „Аз чета“ и цели да мотивира децата от началния курс да четат повече и за удоволствие. За два месеца ученици на възраст 7-13 години са прочели общо 243 книги на обичания детски писател. Всичките са изтеглили специалната форма за участие от сайта на играта www.roalddahl.azcheta.com, попълнили са необходимите данни, задължително са я удостоверили с подпис на родител, учител или библиотекар, след което са я изпратили на посочения в правилата адрес. Малчуганите, които все още не са пратили своите форми за участие, могат да го направят до 9 декември, научи ДУМА от Павлина Радославова.

Култура

www.duma.bg

Файтонът в амплитуда от 17 години

Това заглавие визира дългия път,
който извървя Файтонът.
Вече 17 години съм на неговата капра...

Велин ГЕОРГИЕВ

Ще отворя малка скоба и ще припомня, че самото начало беше в края на 1994-а, когато неуправляемите човешки страсти граничеха с бесовете. Бях помолен от директора на музея "Димитър Благоев" Руси Русев да направя нещо, което да внесе живот в този обезлюден и несправедливо дамгосан дом на Дядото. Та началото е преди истинското начало. С Дядо Пънч направихме хубава среща с ученици в романтичния двор на това историческо място. Но второто нещо, което насрочихме - продължение на първото, бе с голямата българска поетеса Леда Милева, с чиито творби са израснали няколко поколения. И след като бяха уговорени датата, часът и мястото и ние се готвехме за вълнуващата среща на Леда с децата, в двора и в дома се оказали само ние - организаторите. Най-неочаквано ни беше известно, че не желаят да се срещат с дъщерята на автора на поемата "Септември"... И т.н.... Затова малко по-късно насрочихме премиера на моя нова стихосбирка - за деня на пролетта 1995-а... И това е истинското начало на легендарния вече Файтон. Тогава се състоя пролетно-поетичен празник. Поетът Петър Караангов прочете кратко слово за моята нова книга, а актьорите Иван Налбантов и Галя Асенова в съпровод на звуците от флейтата на Венцислав Киндалов изнесоха вълнуващ рецитал. Спомням си, че на първия ред до самия файтон на Дядото седеше Валери Петров... Припомням тези факти, защото закръгляме седемнадесет години на Салона, превърнал се още в началото в национален...

И днес, на седемстотин седемдесет и седмия полет на тази небесна ко-

неговата дума тежи и днес, както вчера, така, надявам се, ще тежи и утре. Ето затова ще се опитам да адаптирам неговите оценки към продължението на книгата на моя живот - "Часът на единака".

"На пръв поглед поезията на Велин не ни омагьосва с тайни, нито ни залива със сладката мъгла на скръбта или на опияняваща бодрост, с която ни засипва литературният разврат (който победоносно шества, заедно с всички други видове на разврата в обществото). Тази уж напрегнатост цели да намали само-чувствието ни на хора с нормални се-

Велин Георгиев

ПТИЧКА
БОЖИЯ

лирика

ВЕЛИН ГЕОРГИЕВ за пореден път застава на капратата на 21 ноември от 17.30 ч. в Централния клуб на БСП на ул. "Позитано" 20. Трите повода, по които ще събере творци и почитатели на хубавото българско слово, са 17-годишнината на Националния литературен салон "Старинният файтон" и представянето на новата книга на известния поет и стопанин на Файтона, който, освен това, е роден на тази дата.

лесница, ще представя бъдещата си стихосбирка "Часът на единака". Това са стихове, писани през 2009-2010-а... сега сме в края на 2011-а, но по липса на средства стихосбирката от четири коли стои неиздадена... почти до днес. Благодаря на притеклите ми се на помощ.

Тези дни Петър Караангов ми се обади и ми предложи да ми даде текста, който прочете на първото стартово начало на Файтона за книгата ми "Птичка божия". Тогава това слово беше написано на ръка и той не ми го даде. После то потъна в архивите му. И го открил преди известно време. Като го прочетох, се замислих за смисъла на това, с което съм се захванал. А то е измамно като резултат и само илюзията, че бъдещи ценители на художествения живот ще поставят истинска цена, ми дава някаква надежда.

Спирам се на този текст на Петър Караангов за една моя книга, която е побрала почти всички характеристики за мен. А Караангов е един голям поет, с много изискани сетива за поезия и

тива или по-скоро иска да прикрие собствената си безпомощност. Но тази липса на интелектуална напрегнатост у Велин Георгиев е само на пръв поглед. Неговите стихове са дълбоко съдържателни, посвоему обаятелни - изстрада ни и осъзнати състояния на личност, която притежава характер, личност със свои физиономични особености. Тези особености ни държат на неговата си територия - не можем да го сбъркаме с някого, защото той изразява себе си, както бисерът изразява бисер, пеперудата - пеперуда. Неговите черти не са размити и дифузни до мъглавост. Така той не ни кара да се напругаме, за да го открием сред тъпата от пишещи братя. Побелялата му от изпитания глава се вижда отдалече. Няма да говоря за тези изпитания, защото не това е предмет на тази днешна среща. Въпреки че биографията на поета най-често е вътре в изящната прозрачна тъкан на неговото творчество. Но като вземем повод от заглавието "Птичка божия", си припомням оня стих: "Птичка божия не знае/ ни

заботы, ни труда", мога да допусна, че някой ще каже: такива са поетите, спават се в тревите, загледи в облаците - птички божии, безгрижни деца на природата. Но това е примитивна представа за този тип хора, превърнали живота си в едно благородно безкрайно усилие, посветено на самотната и безпределна измама - поезията. Може би, за да ни предпази от горната заблуда, Велин Георгиев започва книгата си и я завършва с три ръкописни реда: "Само ти, божия птичко,/ ти едничка не знаеш, че/ всичко зависи от всичко..." Велин Георгиев познава и грижите, и труда. И само непросветените или улисаните в забавата до захлас не осъзнават сложните връзки на битието, в които връзки се оплитаме безпомощни, понякога до трагизъм безпомощни. Впрочем нека прочетем:

Птичка божия

На Минко Бенчев

Този вятър съргит не пожали
на дърветата пстрите ризи.
Как хвърчаха листата-парцали...

Но след дългите му капризи -
на върха на дървото, най-горе,
едно странно листо е останало,
едно странно листо - несъборено.
Нищо странно в това, нищо странно.

Разяреният вятър връхлита
и високото върше люлее.

Но листото
стои,
не отлита.

И дори се опитва да пее.

Ето така през вихрите, вътре в тях или въпреки тях поетът продължава своята песен. А това не е лесно. Често в това преодоляване на бурята, на хаоса вън от нас и вътре в нас, се крие както драмата, така и радостта от мъчителността ни измъкване от жестокостите на историята и настоящото безредие. Поетите вървят светещи в мрака на събитията,

пряко раними или най-вече учудени или потресени. Тяхната учуденост е предизвикана от крехкостта на живота, от заключената и неразгадана тайна на изоставената човешка душа, където би трябвало да живеят добродетелите, заветни ни от предходниците - свят, дълг, преданост, почителност, справедливост, себеотдаване в името на една привързаност или на една вяра. Затова понякога поезията на виното не може да ги спаси от невидимата сълза по лицата им.

За истинските поети (а това значи и за Велин Георгиев) поезията не е суетна забава, а съдба. Те носят тайната на своята замисленост, когато се изправят пред безкрая и крачат към топлината на устойчивия дом, защото душите им също копнеят за топлина. Когато побеждават, те са с победените. Защото човешината и духовността озаряват с неподражаем блясък тяхното присъствие в света, свят, който има нужда от обич и милосърдие, от музика и горяща свещ, всичко, което поезията иска да защити.

Свети и нека свети свещта на масата на Велин Георгиев - тази птичка божия, която знае и грижите, и усилието на духа. На добър час!

23 март 1995 г.
Петър Караангов"

Ето в защита на тези думи са и новите ми усилия от капратата на Файтона. И днес. И утре.

Единакът

Угасне ли денят, то удря моят час.
Аз вия сам - до глутница не ми е.
В кръвта ми е пожар. И вия, вия аз.
А-у-у-у... Единакът вие.

Нощта е мойто време - нощта е мой ден.
Съдбата си очаквам на пусия.
Не е възможно аз да бъда победен.
А-у-у-у... Единакът вие.

Излез, Съдба, ще те посрещна сам.
Нима не виждаш - Единак те чака.
Аз и в смъртта си няма да се дам.
А-у-у-у... Това е Единакът.

ЕСКАЛАТОР

	А		Б	
1		2		3
4		5		6
7		8		9
10		11		12
13		14		15
16		17		18

Попълнете отговора на 6-буквената помощна дума 1 в съответната му клетка. Премахнете една буква и пренаредете буквите, за да получите отговора на помощна дума 2. Поставете премахнатата буква в колона А. Премахнете още една буква и пренаредете оставащите букви, за да получите отговора на дума 3. Поставете премахнатата буква в колона Б. Следвайте тези стъпки за всички редове в диаграмата. Всички букви от колона А и колона Б, прочетени надолу, образуват имената на два наши футболни отбора от “А” група:

1. Дисциплина в ски-спорта. 2. Лепкав сок, изтичащ при нараняване на някои дървета. 3. Едноименни департмент и река в Северна Франция. 4. Малки кораби за крайбрежни плавания. 5. Чертеж на земната повърхност, на който с условни знаци са дадени различни особености и е означен мащабът на умаляване /мн.ч./. 6. Малък състезателен автомобил със специална конструкция. 7. Приспособление за затваряне на тръбопровод. 8. Тесни дълги ивици от някаква материя. 9. Жител на древна Гърция. 10. Сигнализиращ апарат, произвеждащ силен продължителен звук. 11. Площадка в цирк /мн.ч./. 12. Държава в Близкия изток. 13. Бои, оцветители. 14. Наша марка майонеза. 15. Исторически установена част от човечеството /мн.ч./. 16. Въздушното пространство високо над земята. 17. Животни за уговяване. 18. Обработваеми земеделски земи.

РЕЧНИК: Сома.

СКАНДИ

БЯЛА КРЪСТОСЛОВИЦА

ДЕКОРАЦИЯ СЛАДКАРСКИ ИЗДЕЛИЯ	↓	ВИД КАФЕ	↓	ОТГОВОРНА ЗАДАЧА МЮСЮЛМАН-СКОТО ИМЕ НА ДРЕВНИЯ РИМ	↓	ПРИКЛЮЧЕН-СКИ КНИГИ С РИСУНКИ	↓	ЮЖНО-АМЕРИКАНСКА ДЪРЖАВА	↓	КИПЪРСКО ПРИСТАНИЩЕ
⇒				↓		ХИЩНА ПТИЦА ПЛАНИНСКА ВЕРИГА В ЮЖНА АМЕРИКА	⇒			↓
ПЛАВАТЕЛЕН СЪД	⇒	МАСЛОДАЙ-НО РАСТЕНИЕ УРЕДИ ЗА ОСВЕТЛЕНИЕ	⇒	ВЪЗМОЖНО НАЙ-МАЛКО КОЛИЧЕСТВО	⇒			ЕЗЕРО В ЕЙРЕ	⇒	
⇒		↓		↓				↓		
СКАНДИНАВ-СКА АВИО-КОМПАНИЯ	⇒			↓	ЯДЛИВА ЧАСТ НА ЧЕРУПЧЕСТ ПЛОД Г-Я В ОП.“ЛЮБОВЕН ЕЛИКСИР” ОТ Г. ДОНИЦЕТИ	⇒				ХИЩНА РИБА
⇒				↓	↓	БИВШ АРЖЕНТИНСКИ ФУТБОЛЕН ВРАТАР	⇒			↓
ОГРАЖДЕНИЕ НА ПЕЧАТАН ТЕКСТ	⇒					↓				
⇒						ГРАД В ДР КОНГО	⇒			
СЪОТВЕТ-СТВИЯ	⇒	НЕЩАСТИЕ	⇒			↓	НАШ ИЛЮЗИОНИСТ	⇒		
⇒		↓					ХОЛАНДСКИ КИНОРЕЖИСЬОР	⇒		
							↓			
БЪЛГАРСКА ПАРТИЯ /ИНИЦ./	⇒	СЕЛО КРАЙ НОВИ ПАЗАР	⇒				МЪЖКА РОЖБА /ТУР./	⇒		
⇒		↓					СПОРТНИ ЛОДКИ СЪС ЗАДБОРДЕН МОТОР	⇒		ЗВУКОВ СИГНАЛ НА ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО
		НАШ ЦИГУЛАР	⇒	СТАРИ НЕМСКИ ХЛАДИЛНИЦИ	⇒		↓			↓
				↓		ПАЗАРСКА ЧАНТА	⇒			
ГРАД В ПАРАГВАЙ	⇒			СОФИЙСКА БИРА	⇒	ОΡΓΑΝ НА ЗРЕНИЕТО	⇒			
⇒				↓	МОНАХ	↓				ДОМАШНИ БОЗАЙНИЦИ
РЕКА ВЪВ ФРАНЦИЯ	⇒				↓	↓				↓
⇒					ГРАД В ЕГИПЕТ	⇒				
					↓	ДОСАДА	⇒			
						↓	ПОДУТИНА	⇒		
ТЕРМИН В БОКСА/МН.Ч./	⇒	ПОЛСКИ МИКРОБУСИ	⇒				↓			
⇒		↓					ЕДИННА ТЕХНИЧЕ-СКА СЛУЖБА /СЪКР./	⇒		
		СТАРА МЯРКА ЗА ТЕГЛО /МН.Ч./	⇒				↓			
⇒							СПЛАВ ОТ МЕД И ЦИНК	⇒		
ТУРСКО ПО-ЛИЦЕЙСТВО /ОСТ./	⇒						↓			
⇒							ГЕРОЙ В ЕДНОИМ. РУСКИ ФИЛМ	⇒		
ДЕЗИНФЕК-ЦИОННА ТЕЧНОСТ	⇒									
⇒										

1	2	3	4	5
6				
7				
8				
9				

ВОДОРАВНО:
1. Егун кичур грозде. 6. Български поет - планинар /“Арена“/. 7. Музикално - сценични произведения. 8. Бивш премиер на Израел. 9. Язовир край Тополовград.

ОТВЕСНО:
1. Парична сума за извършено нарушение. 2. Способ в алпинизма. 3. Модификация на лек автомобил „Опел“. 4. Бойно отровно вещество. 5. Десен приток на р.Сава.

РЕЧНИК: „Алана“, Бегин.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ГРАДИНАРКИ - ГРАФ - ЯДЕНЕ - ЕСНАФИ - АСЛ - АВАНС - ЛАПАД - ПОКЛОН - АБАТИ - МИТАГ - ДУНАВ - ДОЛ - СРОК - ЛИРИК - ПИ - ЮТИИ - АМИНИ - ОЛИО - КОНЕЦ - ТАНАТ - ТИП - КОДАК - ВИТИТ - ИКОНА - АРАНИ - КОЛИТ - ЛОТАР - НАР - ПОТОП - НОТИС - ДО - БАТЕ - ОНОДИ - АМЕР - НЕКАР - НАТАЛ - ВИК - ЛЕГЕН - ПЕДАЛ - ОПЕРА - ОЛОНА - ВОЛАН - РАВЕЛ - НОМ - ТЕМИР - ТИМОК - ВО - ПОЛИ - ИТАКА - ИРАН - КАРАМЕЛ - НАТАЛИ.

ОТВЕСНО: ПРЕСПИ - ТРИ - ОПАЛИ - ОТОК - ЛОТСИ - ПИЛОТ - КОЛЕЛА - АДЯ - КАРИК - КИТЕН - ПАМИР - ИДАЛГО - ОКОТО - ЕЛЕНИ - ЕНЕВО - КАНОН - ПОКЕР - РИМ - АНАНД - МЕДАЛ - НАГАР - ТЕ - ДРЕН - УЛИЦА - ОНОРЕ - АТАЛ - САНИН - КАТОД - НОВИК - НИЕ - БАРИТ - РАТИН - ЛЕМАН - СЛАВИ - АВАРИ - АПОЛО - ИГНАТ - КОНИН - САТЕН - КИТ - РАПИД - ЛАТИН - МАДАН - РА - РАФА - ОПИТИ - АДЕЛА - ОВАЛ - ФИДЕЛИО - ТЕРОР - ЛИМОНИ.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Жив

В РИТЪМА НА
ЗАБАВЛЕНИЕТОМилена от „Тройка на разсъмване“
номинирана за „Жена на годината“

www.duma.bg

Певица от Варна с приз от „Еврофест“

**Продуцентът
Доно Цветков получи
награда за „Принос към
поп музиката на Балканите“**

и „Хелоу, Доли!“ (от мюзикъла „Кабаре“).
Елиз е родена през 1984 г. в морската ни столица. Започва да пее на 6-годишна възраст в детски хор. След като е приета във Френската гимназия, изпълнява песни и на чужди езици. Професионално се изявява в жанра поп и джаз, след като става възпитаничка на музикално студио „Да“ във Варна. Участвала е в много фестивали и конкурси.
Музикалният продуцент Доно Цветков от България получи на „Еврофест“ почетната награда за „Принос към поп музиката на Балканите“. Отличieto се връчва на г-н Цветков за изключителния му принос за популяризирането на най-добрите

те образци на поп и рок музиката на Балканите, както и в качеството му на международен мениджър и член на журитата на най-ярките фестивали за поп изпълнители и песни по цял свят, а също така и за дълголетие на един уникален за Балканите проект - международния поп фестивал „Открытие“ във Варна, заяви Костадин Костадиновски, музиковед, директор на „Еврофест“. Почетна награда за заслуги получи и поп звезда от Хърватска Ален Славица, популярен изпълнител в страните от бивша Югославия през 80-те и 90-те години на миналия век.

„Еврофест 2011“ включваше в програмата си конкурс за нови македонски поп песни и кавър версии, както и международен конкурс за лауреати от европейски поп фестивали. В извънконкурсната програма бяха представени най-големите песенни хитове и победители от „Еврофест“ през отминалите години.

Син тича запъхтян в стаята на баща си:
- Тате, дойдох само да ти кажа „здрасти“!
- Е, синче! Закъсна! Майка ти преди малко дойде за същото и заплатата ми свърши.

Доц. д-р АЛЕКСАНДЪР КЪОСЕВ, културолог и преподавател
Проф. ВИКТОР ПАУНОВ, художник
Акад. проф. ГЕОРГИ МАРКОВ, историк
ИОРДАН БИКОВ, олимпийски шампион по вдигане на тежести
ИОРДАН МУТАФЧИЕВ, армейски генерал, политик и дипломат
МЕТОДИ МАНЧЕНКО, журналист
ПАНЧО ПАНЧЕВ, писател, драматург, сценарист
ТОДОР ТАШЕВ, публицист, поет и сценарист

Ивана Скендерова залага на визията на L.A. момиче

Една от най-елегантните светски дами в България Ивана Скендерова е била привлечена от непокорния дух на ексцентрична модна марка и е харесала за себе си визията на L.A. момиче. Фотограф, който следи актуалната фешън дестинация в сърцето на столицата, е засякъл красавицата да пазува в луксозен бутик на Juicy Couture на „Съборна“ 4.

Ивана е пробвала вълнена жилетка тип „прегърни ме“. Към нея е избрала рокля от 100% коприна в синьо и кафяви кожени боти с холандски ток. С приятелки Ивана е споделила, че си е избрала блуза с артистична панделка на черно-бяло райе, защото това е любимият ѝ десен. Сред покупките е имало още ботуши в тъмносиво от ватрена вълна, украсени с фини ръчно шити пайети.

Блузата в черно-бяло райе елегантната Ивана комбинира с черна шапка от заешка кожа, обици и бяло елечо

Снимка Иво ПРЕСОЛСКИ

Електро-акустични звуци превземат зала 3 на НДК

В седмото издание на фестивала за електро-акустичен авангард Drum and Jazz (4G) обещава да се превърне музикалното събитие в зала 3 на НДК, планирано за 19 ноември от 19 ч. Култовият британски проект „Blu Mar Ten“ се присъединява към Dub FX, но цената на билетите до 18 ноември остава непроменена - 30 лв. Ценните пропуски се продават в мрежата на Eventim. Организаторите от EventEase и HMSU предоставят на феновете възможност да закупят ограничено количество промоционални билети на цена 20 лв. в бар „Петък“ (ул. „Васил Левски“ 67), „4:20 Shop“ (ул. „Пиротска“ 61), „BreakPoint“ (ул. „Гурко“ 72), „Сняг“ (ул. „Хан

Аспарух“ 16), „OnlineTrading“ (бул. „Цар Борис III“ 93-95).
Drum and Jazz (4G) 2011 ще представи на родната публика творчеството на легендите в английската и световна бас музика. Триото „Blu Mar Ten“ (Leo Wyndham, Chris Marigold и Michael Tognarelli) твори активно в областта на Drum and Bass още от средата на 90-те, но ще гостува за първи път в България. Изключително музикалният им подход и стилово разнообразие в работата водят до коллаборации и ремикси на артисти като Ерика Баду, Алиша Кийс, Ани Ленъкс и участия в саундтраковете на множество компютърни игри. „Blu Mar Ten“ са едни от ветераните в сложния, наситен и атмосферичен Drum and Bass.

МИСИЯ „КАРАОКЕ“ ВЪВ „ФЕРМЕР ТЪРСИ ЖЕНА“

В романтичното риалити „Фермер търси жена“ тази вечер от 20 ч. по Нова ТВ няма да има и спомен от фермерски мисии и задачи, а вместо да ринат тор и да доят кози, кандидат-невестите ще изпълняват

мисия „караоке“, ще изживеят романтични емоции и ще се завърнат към градските изкушения. Предстои и втори тур на любовните избори, където последните двама фермери Емил и Стефан ще определят коя тяхна избраница да напусне предаването.

След като в предишния епизод във

фермата на Свилен хвърча перушина и се преследваха кокошки, сега ергенът твърдо е решил да поглези гостенките си - с каничка кафе за събуждане и други кулинарни изненади. В с. Татари Иван също е на романтична вълна и ще зарадва една от избраниците си с вечеря на открито и изглед към Дунава.

Азис впечатли най-известния светски блогър в Америка

Най-известният светски клюкар откъд Океана - Перез Хилтън, публикува в блога си „Хоп“ (новия клип на Азис) и похвали творчеството на изпълнителя на Diapason Records.
Оказа се, че американският блогър, който е прочут с хапливите си коментари за звездите от музикалната сцена и кино, е впечатлен от нашия певец. Публикацията, посветена на Азис, е озаглавена „Той се завърна!“ и недвусмислено показва, че Перез е голям фен на скандалния изпълнител. Американецът не пести суперлативи и за актуалното видео на певица към „Хоп“.
Всъщност това не е първата публикация в блога на Перез Хилтън, посветена на Азис. Светският клюкар следи отблизо творчеството на родната звезда и не пропуска възможност да го похвали пред многобройните си читатели от цял свят. „Като гледам как се развиват нещата, догодина ще трябва да се появя на Наградите на MTV“, заяви Азис в неповторимия си стил.

2/3 от тийнейджърките отхвърлят образа на мачо

Над две трети от момичета на възраст 14-19 години отхвърлят образа на мъжа мачо, показват данни от изследването „Бариири пред равнопоставеността“. Идеалният мъж за 70% от запитаните е разбиращ, подкрепящ, умее да изразява чувствата и се държи уважително с жените.

Над половината от момчетата, участвали в анкетата, са посочили, че очакват от партньорката си да е „чаровна, умна, да умее да отстоява позициите си, да е разбираща и да се реализира в работата си“, обяви Стоила Бон-

галова, директорка на Български фонд за жените. По думите ѝ тези резултати показват, че образът на куклата Барби, налаган през последните години, се отхвърля от младите хора.

Една пета от анкетираните са заявили, че понякога се чувстват недооценени на основата пол. „Девоичките посочват, че в повечето случаи момчетата ги подценяват, смятайки ги за прекалено емоционални, наивни и по-слабо представящи се в различни сфери“, отбеляза Бонгалова. Според нея в България растат плахи и склонни към подчинение момичета.

Фънкарите „SouthWick“ с концерт в подкрепа на деца с аутизъм

Момчетата от фънк бандата „SouthWick“, които наскоро издадоха първия си сингъл и видеоклип „Pink Skies“, ще направят концерт, средствата от който се набират в подкрепа на създаването на Център за деца с аутизъм в Пловдив. Младите музиканти са новите лица на „И аз мога“ (I Can Too) и ще дарят своята подкрепа за фондацията на 18 ноември (петък) в Radio Cafe от 22 ч. Входът за концерта е благотворителен - минималната цена е 5 лв. А посланието, с което момчетата обещаваат първо да създават проекти и инициативи в подкрепа на каузата, е: „What we play is

happiness. U Can Too!“ (Това, което свирим, е щастие. И ти можеш!).

В съвременния свят социалната ангажираност вече не е новина, а естествена потребност и начин на живот. Затова от „SouthWick“ призовават всеки да подкрепи инициативата с каквото може. „Изкуството е отговор на всички въпроси“, смятат мом-

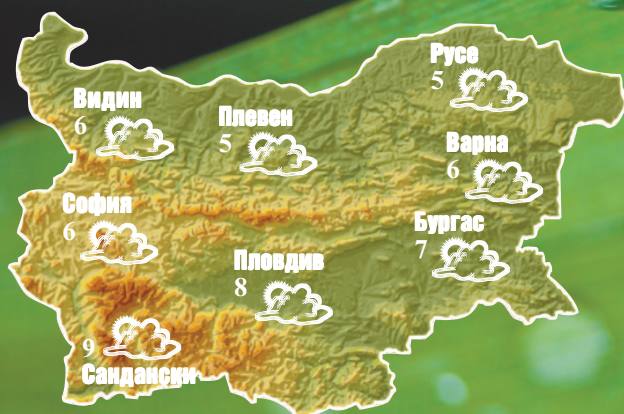
четата, убедени, че всички ние имаме нужда от повече смелост: да бъдем себе си, да помагаме, да мечтаем.

Всеки месец фънкарите ще подаряват по една тениска I Can Too на свой почитател по време на някой от концертите си. Така каузата ще стигне до повече млади хора, които могат заедно да променят света към по-добро.

справочник

ВРЕМЕТО

Със слаб до умерен север-североизточен вятър ще продължи да прониква студен въздух днес. От североизток облачността ще се увеличава и вълътнява. Предимно ясно ще остане на места в Западна България, където ще има и условия за намалена видимост и там минималните температури отново ще са ниски - до минус 6°, минус 7°. В останалата част от страната преобладаващите сутрешни температури ще са между минус 5 и 0°. В София - около минус 5°. Утре преди обяд над много райони ще има значителна, предимно ниска облачност, която през деня ще намалее до слънчево. В Източна България ще духа слаб до умерен север-североизточен вятър с тенденция до вечерта да стихне. Максимални температури - между 3 и 8°, в крайните югозападни райони до 10-11°. В София - около 6°. Атмосферното налягане ще бъде по-високо от средното за месец ноември. Над планините ще има разкъсана облачност, намаляваща до слънчево. Вятърът ще се ориентира от север-североизток, предимно умерен. И там ще застудее - максимална температура на 1200 метра - около 0°, на 2000 метра - около минус 5°.

Изгледи за

18 максимални -2°/-9°

19 максимални -2°/-8°

През следващите дни до края на тази и в началото на следващата седмица ще е предимно слънчево, почти тихо, на места в низините сутрин мъгливо и студено. Разкъсана облачност ще има в неделя, но ще е предимно висока и средна.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Русия
България

МОНД
дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200

Адрес на редакцията:
София - 1784, бул. "Цариградско шосе" 113 А,
Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226, факс - 975-26-04

СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250
ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207

ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Георги Томов - 221; e-mail - reklama@duma.bg, **Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул. "Цариградско шосе" 113а **Номератор** - 9752; **Дистрибутори:** ОБВ "Разпространение" ЕООД - 02/962-23-23; "Национална дистрибуция" ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова, Ива Костадинова: abonament@duma.bg

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК "ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ "РАБОТНИКЪТ", "РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК" И "РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

Основател
Стефан Продев

Издател "ДУМА 2008" ЕООД
Николай Малинов

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

КОМЕНТАТОРИ: Васил Попов - 248; Петър Бочуков - 219

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева, Искра Милева - 251; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Христо Христов - 088 836 8548

ИКОНОМИКА: Наталия Гергова - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Ивановска - 246; Иван Аладжов - 246

СВЯТ: Галина Младенова - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220; Калина Йотова - 220

КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Боряна Костова - 231; Ева Костова - 229; Лилия Томова - 232; Милена Николова

ЧЕТИВО: Борис Данков - завеждащ отдел, редактор на "Пегас" - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинков; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: Владимир Николов - 245, Марин Милашки - 245; Таньо Василев

ФОТО: Благвеста Цветкова - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

1 БНТ

06.30 Денят започва - сутрешен блок
09.00 По света и у нас
09.05 Денят започва с Култура
10.00 По света и у нас
10.10 Денят отблизо
12.00 По света и у нас
12.30 Частен случай
12.35 Апартаментът с Марта Вачкова /токшоу/
13.40 Индия - любовна история - тв филм /28 епизод/п/
14.25 Днес и утре
14.50 Сен Тропе - тв филм /28 епизод/п/
15.45 В час ли си: Моето училище
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 Приказки за астрономията
17.00 Дързост и красота - тв филм /2857 епизод/
17.45 Малки истории
18.00 По света и у нас
18.15 Теплене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
18.30 Бързо, лесно, вкусно - кулинарно шоу
19.00 Лакис Сладура - тв филм /4 епизод/
19.45 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.35 БНТ такси
20.45 Спортни новини
20.55 Под прикритие - тв филм/1 сезон, 12, последен епизод/ (16)
22.00 Виж БиБиСи: "Великите влюбени на XX век: Лусил Бол и Дези Арназ" - документална поредица
22.30 Икономически новини
23.00 Денис и приятели - късно вечерно шоу
00.00 Кино eSpreso/п/

b tv

06.45 "Тази сутрин" - информационно предаване с водещ Анна Цолова и Виктор Николаев
09.30 "Кухнята на Звезд" - кулинарно шоу с Иван Звезд
10.00 "Преди обед" - магазинно-информационно предаване с водещ Елена Розберг
11.00 "Мечтатели" - сериал, еп. 138
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 "Шоуто на Слави" /п./
13.30 "Малки тайни" - сериал, еп. 59
14.30 "Жестока любов" - сериал, еп. 42
15.30 "Листопад" - сериал, еп. 141
16.30 "Господари на ефира" /п./
17.00 bTV Новините
17.30 "Опасни улици" - сериал, еп. 163
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 "Листопад" - сериал, еп. 302, 303
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 "Шоуто на Слави" - вечерно токшоу
23.30 "Господари на ефира" - комедийно шоу
00.00 "Долината на вълците" - сериал, еп. 47

NOVA TELEVISION

06.30 "Здравей, България" - сутрешен блок на НТВ
09.30 "На кафе" - предаване на НТВ
11.25 "Клуб Нюз" - светски новини
11.30 "Бон Апети" - предаване на НТВ
12.00 "Млечният път" - сериен филм
13.00 Новините на Нова
13.30 "Комисар Рекс" - сериен филм, 5 сезон
14.30 "Разобличаване" - сериен филм, 5 сезон
15.30 "Ники Кънчев под наем" - предаване на НТВ
17.00 "Часът на Милен Цветков" - предаване на НТВ
18.00 "Сделка или не" - телевизионна игра
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 "Фермер търси жена" - реалити
21.00 "Етажна собственост" - комедийен сериал
22.00 Новините на Нова
22.30 "Престъпни намерения: Поведенчески анализ" - сериен филм
23.30 "Чък" - сериен филм, 4 сезон
00.30 "Големият ден" - сериен филм

b ACTION

06.00 "Ед, Ед и Еди" - детски сериал
08.00 "Снайперисти" /п./- сериал, с.3, еп. 7
09.00 "Експериментът" /п./- сериал, с. 2, еп. 1
10.00 "Светкавица" /п./- сериал, еп. 8
11.00 "Първите 48 часа" /п./- документален сериал, еп. 11
12.00 "Кости" /п./- сериал, с.2, еп. 2
13.00 "Код: Криминално" /п./- актуално предаване с водещ Мая Костадинова
14.00 "Устоите на земята" - част 3 /п./ - Драма, 2010 г.
16.00 "Светкавица" - сериал, еп. 9
17.00 "Първите 48 часа" - документален сериал, еп. 12
18.00 "Снайперисти" - сериал, с.3, еп. 8
19.00 "Кости" - сериал, с.2, еп. 3
20.00 "Код: Криминално" - актуално предаване с водещ Мая Костадинова
21.00 "Експериментът" - сериал, с. 2, еп. 2
22.00 "Устоите на земята" - част 4 - Драма, Канада, 2010 г.
00.00 "Турнир - MMA боеве"

ОВЕН
Щадете психиката и здравето си. Променете нещата така, че да си бъдете взаимно полезни с хората около вас, без да се натоварвате.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ
Контролирайте поведението си, като често проявявате разбиране и внимание. Говорете открито и обяснете намеренията си.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ
Изпълнението на обща задача ще се отрази обновяващо на финансите ви. Ще ви се отдаде да реализирате и занимание.

22 май - 21 юни

РАК
Потърсете подходящи за душевната ви нагласа занимания, чрез които да релаксирате. Музата ви е осенила, а това е добър знак.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ
Прекратяване на връзки и протриване на хора, с които сте имали хубави моменти. Тайните се разкриват, може да има разочарования.

23 юли - 23 август

ДЕВА
Житейски или друг въпрос ще ви наведе на размисъл и анализирайте случващото се, ще търсите добри решения за него.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ
Изпълнението на семейна задача ще ви мобилизира от сутринта, но ще останете доволни от постигнатото. Няма да ви липсва настроение.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН
И през днешния ден ще продължите с работата си по започнати задачи, очаквайки чрез тях да подобрите финансите си.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ
Ако сте подхванали ремонти, почистване и обновяване на дома, ще се стараете да ги приключите навреме. Не взимайте страна при спорове.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ
Навремето предложение ще ви спести време и нерви. Бъдете благодарни и не максималисти, за да не нарушите баланса и да загубите.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ
За изпълнението на битови задачи търсете съдействие от близките си, не се ангажирайте сами с всичко. Бъдете деликатни.

21 януари - 19 февруари

РИБИ
Без да изпадате в униние, работете и ще се справите с трудностите. Често са свързани с решаване на жилищни или финансови въпроси.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR 1.9558	USD 1,45048	GBP 2,28939	CHF 1,57932

Спорт

www.duma.bg

злегайте

ФУТБОЛ
ПО ЕВРОСПОРТ
16.00 Световни квалификации (обзор)
18.45 Европейски квалификации (обзор)

кратки

Литекс фаворит срещу ЦСКА

Литекс беше обявен за фаворит в дербито срещу ЦСКА от спонсора на "А" група "bet-at-home.com". Австрийският букмейкър приема залози за шампионите при коефициент 2,40. Успехът на гостите се котира с 2,70, а равенството - с 3.00. "bet-at-home" ще раздаде 10 ваучера по 100 лева за всички заложили, ако поне 3 гола бъдат отбелязани в срещата.

Радуканов с първа купа с Ботев

Старши треньорът на Ботев Пд и доскорошен наставник на ЦСКА Милен Радуканов вдигна първата си купа с "канарчетата", след като на финала на първенството на ветераните пловдивчани биха Монтана с 2:1. Радуканов влезе на терена 10 мин. преди края като десен защитник. Монтана откри след удар с глава на лидера си Румен Панайотов (14). Трофеят за пловдивчани донесе Петър Пенчев (30 и 53) с 2 гола. За Радуканов това е 3-ти трофей за 2011 г., след като по-рано взе Купата и Суперкупата на България като треньор на ЦСКА. "Канарчетата" пък стигнаха до сблъсък за титлата при ветераните, елиминирайки Марица, Карлово, Мадан, Нефтохимик и Дунав. Във финала играха Лицо Арсов, Георги Андонов, Петър Пенчев, Запрян Раков, Иван Кочев, Кирил Андонов, Костадин Видолов, Иван Добревски, Марин Бакалов, Румен Иванов, Пламен Петров, Манол Георгиев, Милен Радуканов.

результати

Квалификации за СП 2014, Зона Южна Америка: IV кръг

Колумбия - Аржентина 1:2; Чили - Парагвай 2:0; Еквадор - Перу 2:0; Венецуела - Боливия 1:0; Уругвай почива. Водят Уругвай, Аржентина и Венецуела с по 7 т., пред Еквадор и Чили 6, Колумбия и Парагвай 4, Перу 3, Боливия 1.

FIFA WORLD CUP
Brasil

Снимка Благоевста ЦВЕТКОВА

Капитаните на Левски Христо Йовов, на ЦСКА Тодор Янчев и на Локо Сф Кристиан Добрев, бронзовият медалист от САЩ 1994 Бончо Генчев и спортният министър Свилен Нейков наградиха 22-ма таланти по програмата "Деца и футболът" на Асоциацията на българските футболисти и "Кока Кола"

Звезди наградиха таланти за 12-и път

22 турнира излъчиха най-добрите дарования измежду 5000 млади футболисти от страната

Владимир НИКОЛОВ

Асоциацията на българските футболисти и Coca-Cola наградиха за 12-а поредна година най-добрите млади футболисти от турнирите в националната програма "Деца и футболът" за 2011 г. По традиция церемонията се провежда на националния стадион "Васил Левски", а младите спортни надежди получиха своите трофеи от капитаните на Левски Христо Йовов, на ЦСКА Тодор Янчев и на Локо Сф Кристиан Добрев, от бронзовия медалист от САЩ 1994 Бончо Генчев и от спортния министър Свилен Нейков, който е патрон на националната програма. Награди получиха деца,

НАЙ-ДОБРИТЕ МЛАДИ ФУТБОЛИСТИ ЗА 2011 Г.:

Петър Христов (Пирин Бл) с треньор Илия Христов; Васил Манев (ФК Тракиец Главница) с треньор Атанас Боянов; Мариан Тонев - (Харманли 04) с треньор Георги Стайков; Павлин Чернев (Литекс), с треньор Митко Маринов; Габриел Каменов - (СОВ "Стоян Заимов" Пл) с треньор Станислав Петров; Юсеин Стефанов (Арда Кж) с треньор Петко Бумбаров; Георги Стайков (Борислав Първомай), с треньор Златко Димитров; Теодоси Иванов (Тунджа 1915 Яб) с треньор Тодор Пачев; Елмир Мустански (ФК Палас 2011 Рудозем) с треньор Пламен Демирев; Октай Ремзи (ОФК Сливен 2000) с треньор Росен

Петров; Надим Ангелов (ФК Стара Загора) с треньор Иван Желев; Брайън Ангелов (ФК Вихър 23, село Бързия), с треньор Пламен Аспарухов; Пиер Пиеров (Монтана) с треньор Росен Миков; Андрей Пирков (Миньор Пк) с треньор Славе Малинов; Асен Максимов (Славия Сф) с треньор Иво Градев; Николай Янков (Етър 1924 ВТ) с треньор Марин Стефанов; Денислав Минчев (Черноморец Бс) с треньор Росен Кавръков; Андриан Краев (Ботев Вр) с треньор Иван Иванов; Станислав Иванов - (Янтра 1919 Гб), с треньор Веселин Антонов; Момчил Тодоров (Академик Св) с треньор Евгени Маринов.

родени през 1998 г. Президентът на Асоциацията на българските футболисти (АБФ) Дончо Донев изчисли, че около 60 хиляди деца са били част от програмата от създаването ѝ до момента. През тази го-

дина е имало 22 турнира в цялата страна.

Около 200 момчета, играли и отличени в програмата, вече са част от българския професионален футбол, а някои от тях вече са и национали и играят в чуж-

бина като вратаря Николай Михайлов в холандския Твенте и нападателя Валери Домовчийски в германския Дуйсбург. Най-малкият награден пък беше 11-годишният Денислав Минчев от Черноморец (Бс).

АС НА ГАЛАТАСАРАЙ: БЕРБАТОВ, ИДВАЙ

Звездата на Галатасарай Юхан Елмандер призова българския нападател на Манчестър Юнайтед Димитър Бербатов да не умува много, а да идва в Истанбул. Бившият съотборник на Мартин Петров в Болтън смята, че с Митко ще си паснат идеално на върха на атаката на "Чим Бом" и ще станат шампиони. "Бербо е страхотен футболист и ще бъде супер, ако подпише с Галатасарай. Имаме страхотен стадион и фенове.

Юхан Елмандер

В Турция заплатите са високи, а данъците - ниски. Освен това се плаща навреме. Живеем на остров,

купен от клуба. Имаме си и домашна прислуга", хвали се Елмандер. В същото време с всеки изминал ден голмайсторът на Висшата лига се приближава до напускане на "Олд Трафорд". Последните седмици петима играчи на "червените дяволи" получават нови договори и то не защото им изтича, както на Бербатов, а мениджърът сър Алекс Фьргюсън им вдига заплатите. Българинът обаче не е сред тях.

Ясни финалистите за Евро 2012

С изиграването на реваншите от четирите баража за Евро 2012 станаха ясни и последните участници на финалите в Полша и Украйна догодина. Благодарение на Кристиано Роналдо Португалия срази Босна и Херцеговина с 6:2 и след 0:0 в първия мач си осигури място сред финалистите. Роналдо и Поцига вкараха по 2 гола за домакините, а по 1 добавиха Нани и Велосо. Чехия, Ейре и Хърватия пък се възползваха от солидният аванс от първите срещи съответно срещу Черна гора, Естония и Турция и допълниха финалистите. Освен четирите победители от баражите, на европейското ще играят двата домакина и тимовете, които заслужиха това право още след квалификациите. Това са победителите в деветте групи - Германия, Русия, Италия, Франция, Холандия, Гърция, Англия, Дания и Испания, както и Швеция, като втори отбор с най-добри показатели. Жребият за групите ще бъде теглен на 2 декември в Киев. Там ще се състои и финалът на 1 юли, а стартът на Евро 2012 е на 8 юни във Варшава.

ЕТО И ВСИЧКИ УРНИ:

Урна 1: Испания, Холандия, Полша и Украйна; Урна 2: Германия, Италия, Англия и Русия; Урна 3: Хърватия, Гърция, Португалия и Швеция; Урна 4: Дания, Франция, Ирландия и Чехия

РЕВАНШИ НА БАРАЖИТЕ:

Хърватия - Турция 0:0 (общ резултат 3:0); Черна гора - Чехия 0:1 Ирачек (81); Ирландия - Естония 1:1 1:0 Уорд (31), 1:1 Василиев (57) (5:1); Португалия - Босна и Херцеговина 6:2 1:0 Роналдо (8), 2:0 Нани (24), 2:1 Мисимович (41-д), 3:1 Роналдо (53), 3:2 Спахич (65), 4:2 Поцига (72), 5:2 Велосо (80), 6:2 Поцига (82) (6:2)

Снимка БГНЕС

Капитанът на Португалия Кристиано Роналдо вкарва първия си гол във вратата на Босна в баража за Евро 2012. Суперзвездата на Реал Магдриг се разписа 2 пъти за победата с 6:2

Котоошу и Аоияма бият във Фукуока

Калоян Махлянов-Котоошу и Даниел Иванов-Аоияма записаха победи в схватките си от IV ден на супертурнира "Кюсю Башьо" във Фукуока. След 3 поредни загуби от таланта Окиноуми тази година Махлянов най-сетне успя да го пребори, след като го избута от дохиото с техниката "йорикири". Това бе 3-ти спечелен мач в турнира за исполина от Джулюница, който е в положение "кадобан" и трябва да завърши с преобладаващи победи, за да запази ранга си "одзек". Прилагайки същата техника, дебютантът Аоияма постигна престижна победа над монголеца Асасекирю, който е участвал в близо 800 схватки в елитната дивизия и 2 пъти е получавал приза за техническо майсторство.

Украйна желае домакинство на ОИ 2022 г.

Украйна ще поиска домакинството на Зимните олимпийски игри през 2022 г. Президентът на Националния олимпийски комитет Сергей Бубка посочи, че все още е твърде рано да се коментира какви са шансовете на украинската кандидатура.

Пулев се бие с янки през януари

Кубрат Пулев и наставникът му Михаил Таков получиха призове за спортист и треньор на месец октомври

Владимир НИКОЛОВ

Носителят на интерконтиненталната титла в тежката категория на профибокса Кубрат Пулев получи наградата за спортист на октомври, а наставникът му Михаил Таков бе отличен за

треньор на месеца в традиционната анкета на Пресклуб "България". За Кобрата гласуваха всичките 27 редакции, а Таков получи доверието на 24. Пулев е избран за №1 и 2 пъти през 2008 г., но като състезател в аматьорския бокс - през февруари за завоювана-

Треньорът му Михаил Таков още се колебае за националния тим

та олимпийска квота за Пекин и през ноември като европейски шампион в Ливърпул. Първият българин със световна титла в профибокса вече се подготвя за 15-ия си мач на профиринга, който е насрочен за 14 януари. "Съперникът ми ще бъде отново американски боксьор, но още не е решено дали ще се бием в Дания или в Германия. Това е рейтингов мач, не е за защита на титлата", каза Пулев. Кобрата коментира и смяната на националния треньор по бокс Петър Лесов. "Още когато ми беше треньор, съм му казвал в очите, че е добър за компания, за маса, но не и за треньор на националния. На събирането той почти единодушно бе освободен", заяви Пулев.

Михаил Таков също коментира ситуацията в национал-

ния отбор и предстоящия конкурс за нов треньор. Той обаче все още обмислял дали да се включи в надпреварата. Според Таков, Лесов е трябвало да бъде по-взискателен, да вика повече боксьори в тима и да обедини всички около ядрото, около най-силните.

"Бил съм треньор и на юношеския, а и на мъжкия национален отбор. Тогава обаче времената бяха други, изискванията бяха различни. Сега е доста трудно, не са такива условията. Всеки казва "в криза сме" и нещата отиват малко към забравяне. Проблемът е, че все по-трудно и по-трудно се печелят олимпийски квоти. При това далеч по-трудно е на квалификации, отколкото на световни първенства", коментира председателят на треньорския съвет към БФБокс.

ЛУКойл лъже белгийци на старта

Баскетболният шампион ЛУКойл Академик победи Остенде (Бел) с 66:65 т. (16:16, 10:16, 21:17, 19:16) като гост на старта на европейския турнир "Еврокърп". Българите изоставаха с двуцифрена разлика в 3-ата част, но след страхотна игра на Ламонт Мак, който завърши с 20 т., изтригнаха победата. Брендън Хийт бе другият герой за "студентите", след като

бе точен от наказателен удар 2 сек. преди сирената. Драмата настъпи в последните 3 мин. Тодор Стойков наниза тройка, а след него Брендън Хийт добави 2 наказателни удара и ЛУКойл поведе с 65:60. Душан Джорджевич обаче вкара кош и тройка и домакините изравниха. В последните секунди Хийт бе фаулиран и с един точен удар от фаул линията донесе победата

АБОНАМЕНТ 2012

Една ДУМА за България

20 лв. ОТСТЪПКА

от цената на годишния абонамент

АКО ПЛАТИТЕ В АБОНАМЕНТНИТЕ ПУНКТОВЕ НА БСП В СТРАНАТА, ИНФОРМАЦИОННИЯ ЦЕНТЪР ИЛИ РЕДАКЦИЯТА

260 лв.

1 месец	23 лв.	12 месеца	280 лв.
3 месеца	70 лв.	6 месеца	140 лв.

ДУМА + ПРИЛОЖЕНИЕ

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

1 месец	2 лв.	3 месеца	6 лв.
6 месеца	12 лв.	12 месеца	24 лв.

ДУМА + ПРИЛОЖЕНИЕ

МОНД
дипломатик

1 месец	2 лв.	3 месеца	6 лв.
6 месеца	12 лв.	12 месеца	24 лв.

Нова Време
СПИСАНИЕ

1 месец	3 лв.	3 месеца	9 лв.
6 месеца	15 лв.	12 месеца	30 лв.

МОЖЕ ДА НАПРАВИТЕ АБОНАМЕНТ И В
БЪЛГАРСКИ ПОЩИ ЕАД, ДОБИ ПРЕС ЕООД И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ПЕЧАТА

Цвети иска титла от WTA годината

Цветана Пиронкова раздава автографи на промоция на М-Тел, който от години е спонсор на Българската федерация по тенис

Марин МИЛАШКИ

Цветана Пиронкова се надява да спечели първа титла от турнир на WTA през следващия сезон. Първата българска ракета чувства, че вече е израснала психически и се надява поне един път да се пребори с най-добрите в света. 24-годишната пловдивчанка очаква добро представяне и на турнирите от Големия шлем, както и на Олимпиадата в Лондон, закъдето все още няма виза. Цвети е доволна от представянето си през изминалия сезон, който завърши на 46-ото място в света, а и достигна до 1/4 финал на "Уимбълдън".

"Сезонът ми ще стартира седмица по-рано от обичайното на "Хопман Къп", на който ще играем с Григор Димитров. Това е престижен и важен турнир, неофициално световно първенство по тенис за смесени отбори, и България ще участва за първи път. Надявам се да се представим добре. Познавам се добре с Григор, въпреки че не сме играли на двойки. Няма да имаме специална подготовка заедно. Ще се съберем на място 2-3 дни преди старта на турнира и ще потренираме. Групата ни е тежка, но в

тази надпревара няма леки съперници. Тази година отбелязах растеж в играта си. Започнах сезона малко бавно и имах трудни моменти. Впоследствие лека-полека намерих играта си и постигнах добри резултати. Смятам, че се представих оптимално на "Уимбълдън". Достигането до 1/4 финалите беше доказателство, че не случайно предишната година бях на 1/2 финал", каза Пиронкова.

България спечели домакинство на Турнира на шампионите на WTA и през следващите 3 г. надпреварата ще се състои в София. "Това е успех за България. Имам уверението, че ще получа "уайлд кард", ако не успее да се класирам по право. Няма да бъде лесно, защото трябва да спечеля поне един турнир", заяви още Пиронкова. Тя получи специален подарък мултимедия смартфон "iPhone 4S" от спонсора на БФТенис "М-Тел".

"От 2008 г., когато започнахме сътрудничество с "М-Тел", българският тенис набира скорост във всички направления. Чест е, че сме обвързани с лидера на пазара, със сериозна компания с ангажимент към българския спорт", заяви шефът на федерацията по тенис Стефан Цветков.